

Prezentare sintetică a activității Avocatului Copilului în perioada 2022 - octombrie 2025

În perioada 2022 - octombrie 2025, au fost înregistrate **3008** petiții, **7420** sesizări din oficiu, au fost efectuate **254** de anchete, au fost emise **281** Recomandări, au avut loc **387** activități de mediatizare a activității instituției și **532** participări la dezbateri, conferințe, simpozioane, având ca tematică promovarea și respectarea drepturilor copiilor.

ANUL	Sesizări din oficiu	Petiții	Recomandări	Anchete	Participări	Activități de mediatizare
2022	1509	618	68	68	148	84
2023	2016	653	78	81	111	96
2024	2119	658	66	63	174	72
2025 * până în luna octombrie, inclusiv	1776	1079	69	42	99	135
TOTAL	7420	3008	281	254	532	387

Cazuistica specifică petițiilor adresate Avocatului Copilului se referă cu precădere la nerespectarea dreptului la viață și la integritate fizică și psihică, a dreptului la învățătură, a dreptului la ocrotirea sănătății, a protecției copiilor și a tinerilor și a protecției persoanelor cu handicap, prevăzute de art. 22, art. 32, art. 34, art. 49 și art. 50 din Constituție.

Petițiile și sesizările din oficiu au vizat, în principal: acordarea burselor școlare, acordarea alocațiilor de stat, condițiile din unele unități de învățământ, absenteismul școlar, transcrierea certificatelor de naștere emise de autoritățile altor state, obținerea documentelor de călătorie pentru minori, posibilitățile legale de acordarea a unor forme de ajutor pentru creșterea copilului, acordarea pensiei de urmaș, fenomenul bullying-ului transportul școlar, conduita unor cadre didactice, înscrierea copiilor în învățământul preșcolar, transferul elevilor între clase/unități de învățământ, exercitarea autorității părintești și menținerea legăturilor personale cu minorii în urma desfacerii căsătoriei, fenomenul înstrăinării părintești, neplata pensiei de întreținere, solicitarea de informații privind stabilirea/tăgada paternității minorilor, situația mamelor minore, acordarea indemnizației de sprijin pentru familiile adoptatoare, exercitarea formelor de violență verbală, fizică, psihică și sexuală asupra minorilor, accidente rutiere cu victime minore, plecări voluntare ale minorilor de la domiciliu, delincvența juvenilă, încadrarea juridică a abuzurilor sexuale împotriva minorilor, prin raportare la vârsta fragedă a acestora, precum și în orice situație în care drepturile copiilor nu sunt respectate.

Totodată, menționăm faptul că Avocatul Copilului, prin reprezentanții săi, a susținut activități de promovare a drepturilor copilului și rolului domeniului de activitate pe întreg teritoriul țării, sens în care au fost organizate întâlniri cu cadrele didactice, dar și cu copiii, în unități de învățământ preșcolar, primar, gimnazial, liceal, dar și în instituții de tip rezidențial.

De asemenea, au fost susținute prelegeri în școli, fiind abordate teme precum riscurile consumului de droguri și al produselor din tutun, absenteism școlar, fenomenul bullying-ului, răspunderea penală a minorilor etc.

FORMAREA CONTINUĂ A PERSONALULUI

Personalul din cadrul Domeniului apărarea protecția și promovarea drepturilor copilului - Avocatul Copilului a manifestat o preocupare permanentă pentru formarea profesională continuă, menită să vină în sprijinul petiționarilor, în special al minorilor, această categorie vulnerabilă și care are nevoie de o îndrumare și o ocrotire specială.

Dintre acestea, menționăm pe cele mai relevante:

Curs pregătire profesională *I learning*, organizat de Biroul Teritorial Pitești, 10.03.2022.

Curs formare profesională *Managementul cunoștințelor*, prezentat de prof. univ. dr. Constantin Brătianu, organizat de Biroul Teritorial Pitești, 14.04.2022.

Pregătire Profesională Avocatul Poporului, 19 - 21.05.2022 - Webinarul *Cauzele abandonului școlar și modalitatea de intervenție a autorităților*.

Sesiuni de formare profesională Avocatul Poporului, 22-24.05.2023 - *Situația statistică a Domeniului Apărarea protecția și promovarea drepturilor copilului pentru perioada 2021. Prezentarea unor cazuri relevante*.

Sesiuni de formare profesională Avocatul Poporului, 12-14.09.2023 - *Păstrarea legăturilor personale dintre părintele nerezident și minori. Prezentarea unor cazuri relevante*.

Instruire profesională privind protecția informațiilor și a datelor cu caracter personal, 28.05.2024 - Avocatul Poporului – sediul central.

Pregătire profesională internațională *Strengthening the use of the Charter at national level – Romania*, 11.06.2024 și 12.06.2024 - FRA – European Union Agency for Fundamental Rights.

Curs pregătire profesională și schimb de bune practici în materia contenciosului administrativ. Cazuri și litigii relevante, 21.10.2024 - Avocatul Poporului – Biroul contencios administrativ și juridic.

Pregătire profesională *Aplicarea unei abordări bazate pe drepturile copilului în activitatea Avocatului Copilului*, 19 - 21 martie 2025, București, Avocatul Poporului și UNICEF România.

Cursuri de formare profesională organizate de Centrul de formare APSAP: *Noutăți privind protecția datelor cu caracter personal. Atribuții și responsabilități în sectorul public, Codul administrativ și legislație conexasă, Fonduri Europene, Comunicare*, aprilie 2025.

Curs pregătire profesională pe tema *Violenței domestice*, organizat de Domeniul drepturile familiei, tinerilor, pensionarilor, persoanelor cu handicap – Avocatul Poporului, 16.07.2025.

Cursuri de formare profesională organizate de Centrul de formare APSAP: *Inteligența artificială, Administrație europeană, Executare silită, Comunicare*, octombrie - noiembrie 2025.

În plus, în exercitarea mandatului său, Avocatul Copilului a organizat mai multe **webinare**, după cum urmează:

2022:

- *Demersuri întreprinse de Avocatul Copilului privind situația minorilor implicați în cauze penale;*
- *Modalitatea de intervenție instituțională în cazul minorilor cu părinți diagnosticați ca având tulburări psihice, în ce măsură este respectat interesul superior al copilului;*
- *Constituie „alienarea parentală” un argument pentru solicitarea unui ordin de protecție instanței judecătorești?;*
- *Cyberbullying-ul. Impactul utilizării rețelelor digitale asupra drepturilor copilului;*

- Cauzele abandonului școlar și modalitatea de intervenție a autorităților;
 - Intervenția autorităților în cazurile de violență domestică asupra copiilor;
 - Audierea minorului. Prezentarea metodelor/bunelor practici în cazul audierii/acordării audienței unui minor - la nivelul Poliției, la DGASPC, la Instituția Avocatul Poporului;
 - Educația sexuală în contextul creșterii alarmante a numărului minorelor însărcinate.
- Problemele identificate cu privire la evidența și raportarea cazurilor de mame minore, monitorizarea copiilor deveniți părinți și acordarea serviciilor de specialitate;*
- Plecărilor voluntare ale minorilor din centrele de plasament.

2023:

- *Instituirea unei măsuri de protecție specială în favoarea minorului care a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală și care nu răspunde penal. Rolul DGASPC în astfel de cazuri;*
- *Minori dispăruți-intervenția autorităților;*
- *Intervenția instituțiilor și autorităților în gestionarea cazurilor copiilor cu CES, încadrați în învățământul de masă și rolul părinților/reprezentanților legali în protejarea sănătății minorilor;*
- *Modalitatea de intervenție a instituțiilor și autorităților în cazurile de încălcare a drepturilor copiilor în familie;*
- *Intervenția Avocatului Poporului în procesul penal cu victime minore;*
- *Rolul Avocatului Copilului în asigurarea intervenției instituțiilor statului și autorităților publice locale pentru respectarea dreptului copilului cu handicap grav de a beneficia de asistent personal;*
- *Protecția copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate;*
- *Exploatarea minorilor prin practicarea cerșetoriei.*

2024:

- *Implementarea Procedurii privind managementul cazurilor de violență asupra antepreșcolarilor/preșcolarilor/elevilor și personalului unității de învățământ, precum și al altor situații corelate în mediul școlar și al suspiciunii de violență asupra copiilor în afara mediului școlar; colaborarea între unitățile de învățământ, DGASPC-uri și Birourile de Siguranță Școlară;*
- *Abuzul asupra copilului în mediul școlar;*
- *Dreptul membrilor familiei extinse de a primi în plasament copii, în cazul persoanelor care au avut sau au copii față de care s-a stabilit măsură de protecție specială;*
- *Opoziția reprezentantului legal al copilului abuzat, neglijat sau supus oricărei forme de violență - impediment la stabilirea plasamentului în regim de urgență de către directorul DGASPC;*
- *Fenomenul violenței în școli: identificarea cauzelor, factorilor de risc și măsurile de intervenție specializată pentru prevenirea violenței în școli;*
- *Minorii care manifestă tentativă de suicid. Cauze și motive, mijloace de intervenție atât în cazul autorităților publice, cât și a instituției Avocatului Poporului;*
- *Colaborarea dintre DGASPC și organele de cercetare penală.*

2025:

- *Problematica minorilor plecați voluntar de la domiciliu;*
- *Aspecte teoretice și practice ale cazurilor de violență fizică/ verbală/psihologică exercitată de părinți față de copii, pârghii și remedii juridice;*

- *Impactul mediului familial abuziv asupra copilului;*
- *Drepturile copilului în mediul digital (pe rețelele de socializare);*
- *Cazuistica domeniului privind disfuncționalități constatate în legătură cu derularea programelor privind alimentația elevilor în școli;*
- *Evoluția fenomenului de violență în școală;*
- *Prevenirea consumului de substanțe psihoactive în rândul minorilor;*
- *Dispariția minorilor cauze, efecte, posibile măsuri pentru reducerea fenomenului.*

ALTE ACTIVITĂȚI RELEVANTE ale Domeniului apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului:

2022

● În data de 29.03.2022, Avocatul Poporului și un reprezentant al Domeniului privind apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului au participat la ședința Comisiei de anchetă privind investigarea cazurilor de abuzuri sexuale sau a oricăror abuzuri fizice împotriva minorilor din serviciile de tip rezidențial aflate în subordinea Direcțiilor Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) din cadrul Senatului României.

La această întâlnire s-a arătat că din cazuistica instituției se constată, în ultima perioadă, o creștere alarmantă a numărului de cazuri de abuz sexual/viol împotriva copiilor.

Astfel, s-a reiterat poziția fermă a Avocatului Poporului de a se schimba încadrarea juridică a faptei din infracțiunea de act sexual cu un minor, în infracțiunea de viol, în principal bazat pe faptul că un eventual consimțământ al unui minor cu vârstă fragedă nu poate fi considerat valabil, acesta neavând gradul de maturitate necesar și nici vârsta legală pentru a decide privitor la întreținerea unui raport sexual și nici capacitatea de a înțelege consecințele unui asemenea act sexual, consecințe grave în ceea ce privește dezvoltarea sa ulterioară fizică și morală.

Or, în situația victimelor minore cu vârste foarte mici și nu numai suntem în prezența unei constrângeri prin manipulare psihologică, emoțională, ceea ce nu implică în mod obligatoriu amenințări directe sau violențe fizice, ci o pune pe victimă într-o incapacitate de a acționa, practic o lipsă a consimțământului.

Totodată, câtă vreme Codul penal protejează minorii care au săvârșit fapte penale, stabilind că nu răspund penal minorii care nu au împlinit vârsta de 14 ani, iar cei între 14 și 16 ani răspund numai dacă se dovedește discernământul avut la momentul săvârșirii faptei, cu atât mai mult trebuie ocrotiți minorii victime ale infracțiunilor. Însuși legiuitorul exclude existența discernământului minorului de până în 14 ani, admitând doar posibilitatea, și nu certitudinea existenței discernământului pentru minorul cu vârsta cuprinsă între 14 și 16 ani.

Astfel, lipsa discernământului este determinată în mod direct de vârsta minorului, iar a aprecia existența discernământului în funcție de calitatea de "făptuitor" sau "victimă" contravine principiului interesului superior al copilului.

● În luna iunie 2022, a avut loc o vizită de lucru în România a delegației Ombudsmanului din Turcia, în această perioadă fiind prezentate atribuțiile și activitatea Avocatului Copilului.

● În data de 10.08.2022, la sediul Inspectoratului General al Poliției Române (IGPR) a avut loc o întâlnire între conducerea IGPR, Avocatul Poporului și Avocatul Copilului, în urma căreia s-a stabilit că, în întâmpinarea sincopelor de comunicare dintre unitățile de poliție și instituția Avocatul Poporului, toate adresele referitoare la datele de identificare ale minorilor se vor transmite, cu celeritate, în viitor, către Polițiile de Sector ale Municipiului București și către Inspectoratele de Poliție Județene.

● În data de 18.10.2022, la sediul instituției Avocatul Poporului a avut loc o întâlnire între conducerea Direcției Siguranță Școlară, Avocatul Copilului și tot personalul Domeniului

apărarea protecția și promovarea drepturilor copilului – sediul central, în vederea dezvoltării unei colaborări care să conducă la creșterea gradului de siguranță școlară.

- În data de 22.09.2022, a avut loc o dezbatere publică a proiectului de Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011 - Ministerul Educației, la care au participat și reprezentanții Avocatului Copilului.

- În data de 23.09.2022, a avut loc la Comisia pentru drepturile omului, egalitate de șanse, culte și minorități din Senatul României o rundă de consultări pe tema instituirii unui sistem funcțional privind plata pensiei de întreținere în favoarea minorilor și stoparea eventualelor abuzuri sau încercării de tergiversare sau eludare a celui obligat la întreținere.

Reprezentanții instituției Avocatul Poporului au arătat că, la instituția a fost sesizată atât prin petiții, dar și în cadrul audiențelor acordate atât fizic, cât și prin serviciul dispecerat, cu diferite aspecte vizând pensia de întreținere.

O altă chestiune pusă în discuție de reprezentanții instituției Avocatul Poporului privind posibilele sugestii de îmbunătățire a sistemului plății pensiei de întreținere a fost în ceea ce privește art. 378 din Codul penal - infracțiunea de Abandon de familie, care la alin. (1) prevede: „Săvârșirea de către persoana care are obligația legală de întreținere, față de cel îndreptățit la întreținere, a uneia dintre următoarele fapte: lit. **b)** neîndeplinirea, **cu rea-credință**, a obligației de întreținere prevăzute de lege și lit. **c)** neplata, **cu rea-credință**, timp de 3 luni, a pensiei de întreținere stabilite pe cale judecătorească”. Apreciem oportună înlăturarea sintagmei „cu rea-credință” din cuprinsul art. 378 alin. (1) lit. b) și c) Cod penal, deoarece această prevedere duce la clasarea majorității plângerilor penale, debitorul motivând că nu este de rea-credință, dar chiar nu a avut venituri ca să poată achita pensia la care a fost obligat, toate acestea fiind în detrimentul minorului care în această perioadă rămâne fără venituri fiind lipsit de întreținere, iar sistemul ar trebui să fie mult mai energic în ceea ce privește această obligație de plată.

- În perioada 10-14.10.2022, a avut loc evenimentul *Zilele Porților deschise* - 25 de ani de la înființarea Instituției Avocatul Poporului din România, în cadrul căruia au fost primiți studenți de la Facultatea de Drept - Universitatea București, cărora le-a fost prezentat Domeniul apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului și o parte relevantă din cauzistica acestui domeniu.

- În luna noiembrie 2022, a fost organizată o acțiune de acordare de ajutoare pentru copiii de la Școala Generală din sat Strungari, comuna Pianu, județul Alba.

2023

- Cu ocazia Zilei Internaționale a Drepturilor Copilului, Domeniul apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului a organizat webinarul cu tema *Specificul anchetelor efectuate de Avocatul Copilului*.

- Participarea la emisiunea TV *În căutarea unității*, la postul TV Tele Moldova Plus, prezentarea materialului *Intervenția specialiștilor în cadrul constatării violenței în unitățile de învățământ. Competențele consilierilor școlari, limite și provocări*, 13.06.2023.

- Participare la acțiunea de prevenire a Agenției Naționale Antidrog: în noaptea de 10-11 august 2023, Agenția Națională Antidrog (ANA), a desfășurat în zona Centrului Vechi al Capitalei, o acțiune având ca scop depistarea persoanelor fără adăpost, a copiilor neînsoțiți, precum și a minorilor care consumă droguri/alcool/tutun.

Acțiunea a fost organizată în colaborare cu Direcția Generală de Poliție a Municipiului București (DGPMB) - Sectoarele 3 și 4 Poliție, Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului, Serviciul de Ambulanță București - Ilfov, Brigada de Combatere a Criminalității Organizate și cu sprijinul observatorilor instituției Avocatului Poporului și ai Federației Naționale a Părinților Edupart.

- Reprezentanții Domeniului apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului au participat la Convocarea organizată la nivelul Poliției Române; scopul evenimentului a fost acela de a identifica liniile directe și acțiuni unitare, în vederea implementării la nivel național a unui program de prevenire, având ca obiect reducerea delincvenței juvenile în unitățile de învățământ preuniversitar.

- Verificarea situației locurilor de joacă din București

Analizând prezentările din mass-media, a rezultat că în ultimii ani au avut loc mai multe accidentări la locurile de joacă, soldate cu rănirea gravă a unor copii, atât în Municipiul București, cât și în județele țării.

De asemenea, în urma deplasărilor zilnice efectuate în Municipiul București, personalul Domeniului apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului a constatat că starea de degradare a unor locuri de joacă reprezintă un real pericol pentru siguranța copiilor, aspect cauzat fie de uzura fizică a instalațiilor, fie de acte de vandalism (bănci rupte, leagăne cu lanțuri desprinse, noroi, gunoaie etc.).

Astfel, pentru a ne asigura că este respectat dreptul copiilor de a-și petrece timpul în aer liber, într-un mediu sigur, curat și primitor, au fost solicitate primăriilor tuturor sectoarelor din București, informații detaliate privitoare la locurile de joacă.

- O altă acțiune relevantă o constituie verificarea respectării prevederilor Legii nr. 8/2023 pentru modificarea și completarea art. 6 din Legea educației fizice și sportului nr. 69/2000 în sensul asigurării accesului gratuit al copiilor/elevilor în curțile unităților de învățământ după orele de curs și în perioada vacanțelor școlare; astfel, au fost transmise adrese către toate Consiliile Județene, Instituțiile Prefectului și Inspectoratele Școlare din țară.

- Interviuri privind activitatea derulată în materia promovării și protecției drepturilor copilului, acordate televiziunilor locale/regionale: Valea Prahovei Tv, Campus Tv Buzău, Tv Sat Buzău.

2024

- Participare la acțiunile de prevenire ale Agenției Naționale Antidrog: în nopțile de 22-23 august 2024 și 5-6 septembrie 2024, Agenția Națională Antidrog (ANA), a desfășurat în zona Centrului Vechi al Capitalei, o acțiune având ca scop depistarea persoanelor fără adăpost, a copiilor neînsoțiți, precum și a minorilor care consumă droguri/alcool/tutun.

Acțiunile au fost organizate în colaborarea cu Direcția Generală de Poliție a Municipiului București (DGPMB) - Sectoarele 3 și 4 Poliție, Direcția Generală de Jandarmi a Municipiului București, Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului, Serviciul de Ambulanță București - Ilfov, Brigada de Combatere a Criminalității Organizate și cu sprijinul observatorilor instituției Avocatului Poporului.

- Semnarea unui Protocol de colaborare cu Asociația SOS Satele Copiilor, având ca scop consolidarea eforturilor ambelor părți în protejarea și promovarea drepturilor copilului.

- Participări la întâlnirile de lucru ale Consiliului de Coordonare al Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție.

- Participare la ședința tehnică de lucru a Consiliului Național Consultativ pentru Aplicarea Strategiei Naționale în domeniul Drogurilor.

- În data de 2 aprilie 2024 a avut loc o întâlnire de lucru la Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism (DIICOT) – Structura Centrală.

- Reprezentanții Domeniului Apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului au participat la Convocarea structurilor pentru siguranța școlară organizată la nivelul Poliției Române - Ministerul Afacerilor Interne - Inspectoratul General al Poliției Române-Direcția Siguranța Școlară, 9 mai 2024.

- Verificarea, la nivel național, a măsurilor luate de autorități raportat la fenomenul determinat de provocarea de pe TikTok numită „*Superman Challenge*”, care a făcut deja zeci de victime în rândul copiilor.

2025:

- participare la emisiunea TV - PE SUBIECT, înregistrată la sediul Antena 3 Constanța, fiind prezentat Raportul anual al activității Biroului Teritorial Constanța în anul 2024 - 13 martie 2025.

- Participare la emisiunea TV – Dialoguri la zi, transmisă în direct de la sediul Radio Constanța - 25 martie 2025.

- participare la Gala performanței elevilor – Ediția a II-a, eveniment organizat de Comisia pentru drepturile omului, egalitate de șanse, culte și minorități din cadrul Senatului României, în parteneriat cu Nutribalance SRL, în data de 28 august 2025.

PARTICIPĂRI LA GRUPURI DE LUCRU:

Reprezentanții Domeniului Apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului fac parte din următoarele Grupuri de lucru:

2022: Grupul de lucru pentru Drepturile Copilului - Comitetul Interministerial pentru Implementarea, Monitorizarea și Evaluarea Strategiei Guvernului României de Incluziune a Cetățenilor Români aparținând Minorității Rome (Cancelaria Primului Ministru și Agenția Națională pentru Romi); Grupul de lucru privind respectarea drepturilor refugiaților din Ucraina (Instituția Avocatul Poporului); Grupul de Lucru privind Datele pentru Copii (UNICEF România); Grupul de lucru al proiectului i-Restore 2.0 - Terre des Hommes; Comitetul Național de Coordonare al Inițiativei localități Prietene ale Copiilor (UNICEF România); Comitetul de Coordonare al Proiectului „România pentru fiecare copil” (UNICEF România).

2023: Grupul de lucru inter-instituțional din cadrul Proiectului „Protecția victimelor infracțiunilor”, finanțat prin programul „Justiție” al Mecanismului Financiar Norvegian 2014 - 2021, program gestionat de Ministerul Justiției;

2024: Grupul de lucru pentru modificarea Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, constituit la nivelul Agenției Naționale pentru Egalitate de Șanse; Grupul de lucru pentru Drepturile Copilului; Grupul de lucru pentru Drepturile Femeilor și Fetelor Rome, coordonat de Agenția Națională pentru Egalitate de Șanse; Grupul de lucru pentru Combaterea Segregării Școlare, coordonat de Ministerul Educației; Grupul de lucru nr. 4 „Eliberarea tuturor prizonierilor și deportaților”, înființat sub egida Formulei de Pace avansate de Președintele Ucrainei - Coaliția internațională pentru returnarea copiilor ucraineni deportați ilegal și strămutați forțat de către Federația Rusă - Bring Kids Back UA;

Colaborări: Avocatul Poporului și Avocatul Copilului colaborează cu asociațiile și organizațiile nonguvernamentale, în vederea monitorizării și respectării drepturilor copilului, dintre acestea menționăm: Organizația „Salvați Copiii România”, UNICEF România, Asociația SOS Satele Copiilor, Fundația Terre des Hommes România ș.a.

CONFERINȚE/ alte evenimente internaționale:

- *Roadmap to Resilience: Supporting Children Experiencing Stress and Trauma*, organizat în sistem online de Child Hub Team, 15.02.2022;

- Conferința internațională *Focus on my needs: Working together for children in criminal proceedings*, organizată de Terre des Hommes Elveția, 10.03.2022;

- Webinarul *Întrebări și Răspunsuri asupra proiectului "Înviați drepturile copilului: modalitățile de acțiune"*, organizat de Asociația Ombudsmanilor și Mediatorilor Francofoni, 31.03.2022;
- Conferința internațională *Interesul superior al copilului: abordare socio-culturală, normativă și jurisprudențială*, organizată de Avocatul Poporului pentru Drepturile Copilului din Republica Moldova, în colaborare cu Departamentul de Drept Penal al Facultății de Drept a Universității de Stat din Moldova, desfășurată în Chișinău, Moldova 2022;
- Conferința internațională a Proiectului *Precision Promovarea Reabilitării, Abilitarea copiilor și Sprijinirea tinerilor Offenders* – Fundația Terre des Hommes Elveția, 14.04.2022;
- Conferința privind *Rolul Ombudsmanilor în perioada de criză*, organizată de ENO Network și transmisă live pe pagina Ombudsmanului European, 27.04.2022;
- Webinarul *Reziliența. Stresul Posttraumatic. Prevenirea Burn-out* - Federația Organizațiilor Neguvernamentale pentru Copil (FONPC), Fundația SERA România, CARE Internațional, 26-28.04.2022;
- Atelierul *Provocările comunicării cu adolescentul. Părinți eficienți, copii fericiți!* - Federația Organizațiilor Neguvernamentale pentru Copil – FONPC, 25.10.2022;
- Conferința internațională *Zero tolerantă față de abuz, exploatare, violența și tratamente umilitoare în familie, la școală și în comunitate*, care face parte din Proiectul „SafetyNet: Formare, Networking și Bune Practici siguranță, securitatea și calitatea serviciilor pentru copii” - Terre des Hommes România, 8 iunie 2023;
- Cea de-a doua Ediție a Seminarului internațional *Prevenirea și combaterea violenței de gen. Studiu de caz România - Spania*, 20.02.2024 - Agenția Națională pentru Egalitate de Șanse (ANES) - Senatul României;
- Coaliția internațională pentru returnarea copiilor ucraineni deportați ilegal și strămutați forțat de către Federația Rusă - Bring Kids Back UA - Guvernul Ucrainei și Guvernul Canadian (participare la reuniunile plenare și la întâlnirile de lucru ale Coaliției, precum și la evenimentele de lansare ale Rapoartelor realizate de către Task Force-ul Bring Kids Back UA, 02.02.2024, 11.04.2024, 12.04.2024, 16.07.2024, 27.08.2024, 01.10.2024, 24.10.2024, 19.12.2024);
- *Rolul societății civile în facilitarea integrării copiilor refugiați și a familiilor lor în Europa - RE:think bridges* - Federația Organizațiilor Neguvernamentale pentru Copil (FONPC), Care France, Consiliul Internațional al Agențiilor de Voluntariat (ICVA) și EUROCHILD, 10 și 11 ianuarie 2024;
- *Mai bine pregătiți pentru integrarea copiilor migranți – bune practici și provocări* - „Salvați Copiii” România în parteneriat cu „Salvați Copiii” Norvegia, 20 și 21 martie 2024;
- Conferința anuală ENOC *Protecția și promovarea drepturilor copilului la sănătate*, 17-18 septembrie 2025;
- Webinarul *Procedural rights of migrants and refugee children in legal proceedings*, organizat de Comisia Internațională a Juriștilor (ICJ), 07.10.2025.

ACȚIUNI PENALE AVOCATUL COPILULUI:

Asistare și reprezentare parte vătămată minoră în fața instanțelor de judecată, formulare de apărări și solicitări de schimbare a încadrării juridice a faptelor pentru care inculpatul era trimis în judecată, punere de concluzii în fața:

- Judecătoria Tulcea (Dosar penal nr. 8957/327/2022);
- Judecătoria Mangalia (Dosar penal nr. 3393/254/2022/a1*, Dosar penal nr. 3393/254/2022/a1);
- Tribunalul Constanța (Dosar penal nr. ---/---/2022/a1*, Dosar penal nr. 3393/254/2022/a1);
- Judecătoria Medgidia (Dosar penal nr. 2950/256/2023).

PROPUNERI DE MODIFICĂRI LEGISLATIVE:

Dosar nr. 29134/2023 În urma publicării în data de 11 octombrie 2023, pe portalul jurnalul.ro, a articolului *Fetiță violată de tată, dusă la pușcărie să-și viziteze călăul*, în care este prezentată situația unei minore din județul Argeș, Avocatul Poporului **s-a sesizat din oficiu** cu privire la o posibilă încălcare a art. 22 și art. 49 din Constituție, privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, respectiv protecția copiilor și a tinerilor.

În acest sens, reprezentanții instituției Avocatul Poporului – Domeniul apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului, au efectuat o **anchetă la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Argeș** și o **anchetă la Penitenciarul Mioveni**, rezultând următoarele:

- minora și fratele său se află în grija bunicilor paterni, iar bunica și mătușa paternă au dus-o pe minoră în repetate rânduri în vizită la tată, la Penitenciarul Mioveni, acesta fiind condamnat în primă instanță la 10 ani de închisoare pentru viol asupra fiicei sale;

- instanța a aplicat și **pedeapsa complementară** a interzicerii exercitării drepturilor părintești și a dreptului de a comunica sau de a se apropia de victimă, pe o perioadă de 5 ani ce se va executa după executarea sau considerarea ca executată a pedepsei principale;

- instanța interzice inculpatului cu titlu de **pedeapsă accesorie**, exercitării drepturilor părintești și a dreptului de a comunica sau de a se apropia de victimă, pedeapsă ce se va executa de la momentul rămânerii definitive a hotărârii și până când pedeapsa principală va fi executată sau considerată ca executată;

- astfel, observăm că niciuna dintre acestea nu au aplicare imediată; or, dacă în cazul victimelor adulte acestea au discernământul necesar și dețin putere de decizie, putând alege dacă vor sau nu să viziteze făptuitorul, situația minorilor este total diferită, aceștia neavând gradul de maturitate necesar și nici posibilitatea de a se opune;

- directorul penitenciarului a întreprins diligențe în gestionarea situației prin informarea procurorului de caz cu privire la vizitele minorei victimă la inculpat; cu toate acestea, directorul penitenciarului nu are posibilitatea legală de a refuza vizitele minorei, câtă vreme situația nu se circumscrie celor limitativ enumerate în Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2023;

- persoanele adulte responsabile de aceste vizite au fost plasate sub control judiciar pentru încercarea de influențare a declarațiilor minorei, nu pentru vizite în sine;

- față de acestea, apreciem că principiul interesului superior al copilului ar trebui să prevaleze drepturilor deținutului de a primi vizite;

- totodată, apreciem că interzicerea dreptului de a lua legătura cu victima, în cazurile în care victima este minora, cu aplicare/executare imediată, nu ar fi de natură să înfrângă prezumția de nevinovăție, ci ar reprezenta o valorificare a principiului interesului superior al copilului;

- astfel, apreciem că, chiar în situația pronunțării unei hotărâri judecătorești de achitare, prejudiciul persoanei nu este comparabil cu cel al minorului care, în cazul unei hotărâri de condamnare, până la data rămânerii definitive poate fi pus față în față cu abuzatorul, aspect de natură să îi creeze traume emoționale greu sau chiar imposibil de depășit.

Raportat la cele expuse, Avocatul Poporului s-a adresat: Ministrului Justiției, Ministrului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, Comisiei Juridice, de disciplină și imunități din cadrul Camerei Deputaților și Comisiei Juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări din cadrul Senatului, cu solicitarea de a analiza **oportunitatea modificării și/sau completării Codului penal**, în sensul executării imediate a pedepselor accesorii în cazul victimelor minore;

Totodată, s-a solicitat Autorității Naționale a Penitenciarelor analizarea oportunității de a iniția demersurile necesare **completării art. 141 alin. (1) din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013** privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de

libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, în sensul acordării prerogativei directorului penitenciarului de a refuza acordarea vizitei victimei minore.

Dosar nr. 26966/2023 - Din cazuistica instituției Avocatul Poporului, s-a constatat creșterea numărului de cazuri în care minorii lăsați în grija unor Centre educaționale/After school-uri sunt bruscați, loviți, nu sunt ajutați să mănânce, sunt lăsați să plângă mult timp, sunt nesupravegheați, fiind bine cunoscut faptul că minorii sunt o categorie vulnerabilă, fiind de multe ori în imposibilitate de a se apăra sau de a se exprima, având vârste foarte fragede (chiar și de 1 - 2 ani).

Astfel, activitățile specifice unor Centre educaționale/afterschool-uri nu sunt reglementate de Ministerul Educației, prin urmare, nu sunt necesare autorizații sau avize din partea acestuia, a Inspectoratelor Școlare/Direcțiilor județene pentru învățământ preuniversitar (DJIP/DMBIP), sau de la Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar (ARACIP).

Pentru derularea activității, sunt necesare mai multe coduri CAEN, printre care: 8552 - „Învățământ în domeniul cultural (limbi străine, muzică, teatru, dans, arte plastice, etc)”, 8559 - „Alte forme de învățământ n.c.a.” (neclasificate în altă parte), 8560 - „Activități de servicii suport pentru învățământ”, 8891 - „Activități de îngrijire zilnică pentru copii”, 9329 - „Alte activități recreative și distractive n.c.a.”, 5590 - „Alte servicii de cazare”, 5610 - „Restaurante”, 5621 - „Activități de alimentație (catering) pentru evenimente”, 5629 - „Alte activități de alimentație n.c.a.”, care se vor autoriza în primă fază la Registrul Comerțului pe proprie răspundere.

De la DSP, nu este nevoie, de regulă, de autorizație specifică, înainte de deschidere.

Pentru activitățile de alimentație este necesară obținerea autorizației de la DSV (dar dacă se apelează la o firmă de catering nu este necesară această autorizație).

În funcție de suprafața spațiului și activitățile desfășurate, poate fi nevoie de autorizație de funcționare de la ISU.

Pentru activitățile de alimentație, va fi necesară și obținerea autorizației de la Primărie.

Ca și în cazul Centrelor de vârstnici private și în cazul acestor „*Centre educaționale*” private/afterschool-uri (majoritatea fiind SRL-uri) nu există o reglementare clară, precisă și în afara oricărui dubiu care să ducă la o evidență, verificare și avizare/acreditare a acestora înainte de a-și începe activitatea – *ante factum*.

Mai grav, se constată că unele dintre aceste Centre educaționale, deși desfășoară activități specifice unităților de învățământ antepreșcolar și preșcolar nu sunt reglementate ca unități de învățământ particular, astfel că nu sunt obligate să parcurgă etapele de evaluare și acreditare conform prevederilor Legii nr. 198/2023 - Legea învățământului preuniversitar.

Concluzii:

Se constată că doar entitățile care organizează și desfășoară activități de învățământ preuniversitar particular pentru fiecare nivel de învățământ, inclusiv de nivel preșcolar (*de tip grădiniță*), au obligația de a solicita Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul autorizației de funcționare provizorie.

Aceste Centre educaționale/afterschool-uri care au drept scop, în principal, realizarea unor activități recreative, educative de către copii, într-un cadru organizat și cu personal calificat, pot fi supuse controlului autorităților statului (ANPC, DSP, DSV, ITM, ISU, Poliție, Poliția Locală, Primărie, dar nu și de către Ministerul Educației/ARACIP/ISJ/ISMB ((DJIP/DMBIP) - în ceea ce privește calitatea serviciilor educaționale furnizate). Sancțiunea aplicabilă în situația în care se constată că nu sunt respectate dispozițiile legale, este doar amendă contravențională. Dar, aceste entități nu pot fi închise, nu li se poate retrage autorizația de funcționare, în cazul în care nu a fost emisă o asemenea autorizație de către Primărie, sau

avizarea/acreditarea de către ARACIP pentru că nu sunt obligate să parcurgă o asemenea procedură/etapă.

La acel moment, s-a constatat că nu există reglementări clare privind autorizarea/acreditarea acestor activități de tip afterschool/Centre educaționale, activități în domeniul cultural, destinate susținerii proceselor/sistemelor de învățământ, efectuarea temelor școlare, cursuri specializate pentru copii sau supravegherea minorilor, organizate de entități private, conform Codurilor CAEN menționate mai sus. Astfel că nu se poate face o verificare judicioasă a acestora, din punct de vedere al calității serviciilor educaționale oferite și al calificării personalului specializat care interacționează cu minorii.

Mai mult, nu există o evidență clară a acestor Centre educaționale/afterschool-uri, nu se cunoaște numărul exact al acestora în țară și în Municipiul București și nici numărul copiilor pe categorii de vârstă și pe tipuri de activități din cadrul acestora.

Avocatul Poporului a transmis: Ministerului Educației, Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, Ministerului Muncii și Solidarității Sociale; Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar (ARACIP), Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopției (ANPDCA), **următoarele solicitări:**

- **de a analiza oportunitatea modificării și/sau completării legislației în vigoare**, în sensul ca: entitățile private de tip Centru educațional/afterschool, care desfășoară activități în baza Codurilor CAEN, menționate în cuprinsul prezentei, să fie obligate să obțină acord/autorizație de funcționare, specific/ă unui serviciu social și educațional, anterior începerii activității propriu – zise, cu verificarea condițiilor specifice;

- **necesitatea întocmirii unei evidențe detaliate (pe tipuri de activități/servicii furnizate, număr de locuri, număr de copii, personal de specialitate) a acestor Centre educaționale private/afterschool-uri;**

- **monitorizarea și controlul acestora** să fie făcută de către ARACIP sau de către o altă instituție/autoritate atât din punctul de vedere al serviciilor educaționale oferite, cât și al personalului specializat;

- **modificarea legislației specifice**, aplicabile în prezent Centrelor educaționale/afterschool-urilor, în sensul asigurării protecției copiilor și a tinerilor, precum și respectării principiului interesului superior al copilului.

Ministerul Educației a comunicat, la acel moment, că a identificat problema reglementarilor deficitare în domeniul gestionării acestor entități și a semnalat primului-ministru, faptul că în România funcționează, în afara rețelei școlare a sistemului național de învățământ, un număr de societăți comerciale și asociații care desfășoară activități de tip afterschool în regim privat, activități în centre de zi, activități în locuri de joacă, **pentru care legislația în vigoare nu are prevederi exprese** privind monitorizarea și controlul activității, propunând să se dispună **înființarea unui comitet interministerial** care să analizeze și să armonizeze legislația în domeniu pentru a face posibilă monitorizarea și controlul activităților desfășurate de acestea.

Cancelaria Prim-ministrului a constituit un grup de lucru interinstituțional, sub coordonarea secretarului de stat din cadrul Ministerului Educației, din care făceau parte reprezentanți de la: Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, Ministerul Sănătății; Ministerul Afacerilor Interne, Oficiul Național al Registrului Comerțului, Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor.

Dosar nr. 7730/2023 - Petentul ne-a sesizat asupra faptului că în data de 31.03.2022, a adresat Primăriei Sector 2 București o solicitare cu privire la scutirea de la plata taxei anuale pentru locul de parcare de reședință. Totodată, în formularea cererii, a solicitat informații cu privire la modalitatea de aplicare a prevederilor art. 2 din HCL nr. 4/2022, întrucât, potrivit

acestor prevederi doar persoanele adulte cu dizabilități sunt scutite de la plata taxei anuale pentru locul de parcare de reședință, **nu și reprezentanții legali ai copiilor cu dizabilități.**

De asemenea, petentul a adresat Direcției Generale Venituri Buget Local Sector 2 solicitarea nr. 44428/23.02.2022 pentru scutirea/ restituirea taxei anuale pentru locul de parcare de reședință, în cuantum de 500 lei achitate, acesta precizând că, anexat la solicitările sale, a depus documente doveditoare, inclusiv certificatul de handicap al fiicei sale.

În acest sens, ne-am adresat Primăriei Sector 2 București, cu solicitarea de a ne transmite punctul de vedere asupra aspectelor sesizate de petent, precum și de a ne informa asupra motivului pentru care solicitările petentului nu au fost soluționate timp de un an, de asemenea, să ne informeze asupra măsurilor legale dispuse/ adoptate în vederea remedierii acestei situații, pentru ca minora să poată beneficia de drepturile sale, urmând ca în funcție de cele transmise de acestea să întreprindem demersuri suplimentare, după caz. Întrucât în urma numeroaselor demersuri efectuate instituția în cauză nu a soluționat cererea petentului, Avocatul Poporului a emis Recomandarea nr. 78/ 29.05.2023.

Aceste demersuri au condus la abrogarea HCL nr. 4/2022, respectiv modificarea HCL nr. 260/2021, prin HCL nr. 399/2023, astfel, de la data intrării în vigoare a acesteia, reprezentanții legali ai persoanelor cu handicap beneficiază de aceleași drepturi ca persoanele cu handicap, respectiv scutirea de la plata taxei anuale pentru locul de parcare de reședință.

Dosar nr. 197/2024 - Analizând informațiile prezentate în mass-media referitoare la minori și observând că și în preajma sărbătorilor de iarnă 2023-2024, la fel ca și în anii anteriori, au fost prezentate numeroase articole/reportaje cu privire la copii care au fost răniți din cauza utilizării articolelor pirotehnice de tip „petardă”, Avocatul Poporului **s-a sesizat din oficiu** cu privire la o posibilă încălcare a art. 22 și art. 49 din Constituție, privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, respectiv protecția copiilor și a tinerilor.

În acest sens, au fost transmise adrese către: Ministerul Afacerilor Interne, Inspectoratul General al Poliției Române, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, Comisia Juridică, de disciplină și imunități din cadrul Camerei Deputaților și Comisia Juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări din cadrul Senatului, cu solicitarea de a analiza **oportunitatea modificării și/sau completării legislației în vigoare în sensul interzicerii utilizării, comercializării, producerii și importului de articole pirotehnice tip „petarde”**.

Din analiza celor comunicate de către autoritățile sesizate, s-au desprins următoarele concluzii:

- Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Muncii și Solidarității Sociale sunt autorități competente în elaborarea legislației specifice din domeniul articolelor pirotehnice;
- MAI susține demersurile pentru îmbunătățirea cadrului normativ în domeniul folosirii articolelor pirotehnice;
- PL-x nr. 472/2022 și PL-x nr. 151/2019, ambele intitulate Proiect de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 126/1995 privind regimul materiilor explozive, urmăresc îmbunătățirea cadrului legislativ de referință;
- PL-x nr. 472/2022 vizează, printre altele, interzicerea spre comercializare a acestor articole pirotehnice, cunoscute sub denumirea de „petarde”;
- deși aceste proiecte de lege nu vizează modificările legislative propuse de Avocatul Poporului, se observă că sunt menite totuși să aducă îmbunătățiri cadrului legal existent;
- demersurile necesare modificării și/sau completării legislației în vigoare în sensul aplicării mai riguroase a condițiilor de utilizare, comercializare, producere și import de materiale pirotehnice de tip „petarde”, excedează domeniul de competență al Inspectoratului General pentru Situații de Urgență;

- Comisia Juridică, de disciplină și imunități din cadrul Camerei Deputaților și Comisia Juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări din cadrul Senatului nu au răspuns solicitărilor formulate.

Dosar nr. 2745/2024 - Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu și a dispus verificarea respectării dreptului la învățătură al minorilor arestați la domiciliu, raportat inclusiv la insuficiența reglementare legală (invocată de autorități), prevăzută de Legea nr. 198/2023 a învățământului preuniversitar, precum și cu privire la faptul că în Regulamentul de organizare și funcționare al unităților de învățământ preuniversitar (ROFUIP), aprobat prin OME nr. 5.726/2024, s-a prevăzut în art. 9 alin. (4) - Suspendarea cursurilor cu prezență fizică se poate face, după caz: *lit. c): la nivel individual, la cererea elevului major sau a părintelui/reprezentantului legal al acestuia, pentru elevii aflați în arest la domiciliu, în limitele hotărârii judecătorești; în această situație activitatea didactică se va desfășura în sistem hibrid sau online, în limitele hotărârii judecătorești.*

Această prevedere legală, este lipsită de predictibilitate, **nu prevede în mod expres, clar și precis, modalitatea de școlarizare a minorilor aflați în arest la domiciliu, procedura și modul în care elevii pot beneficia de acces la educație în sistem hibrid/online și impune o sarcină excesivă în rândul elevului/reprezentantului legal care ar trebui să se adreseze unei instanțe de judecată** (fără a se preciza care instanță anume pronunță această hotărâre).

Instituția Avocatul Poporului a început o amplă corespondență cu instituțiile statului și a solicitat informații de la: Ministerul Educației, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Inspectoratul General al Poliției Române - Serviciul de Probațiune, Direcția Națională de Probațiune, Inspectoratele Școlare Județene, printre care, județele: Argeș, Bacău, Brăila, Cluj, Dâmbovița, Dolj, Gorj, Suceava, Vaslui și de la unele unități de învățământ - acolo unde au existat minori arestați la domiciliu cărora li s-a aprobat frecventarea cursurilor școlare, în sistem on line - pentru verificarea respectării dreptului la educație al acestor elevi, precum și modul în care s-a dispus această măsură.

Ca urmare a celor comunicate și constatate, Avocatul Poporului a emis Recomandarea nr. 137/4.08.2024, către ministrul educației, prin care a recomandat:

- **Luarea de urgență a tuturor măsurile ce se impun în vederea respectării dreptului fundamental la învățătură al minorilor aflați în arest la domiciliu și dreptul acestora de a beneficia de acces la educație în sistem hibrid/online, prin elaborarea unui cadru legal corespunzător clar, precis și fără echivoc și prin adoptarea în Metodologia privind desfășurarea activităților în sistem on line sau hibrid în unitățile de învățământ a modalității de exercitare de către aceștia a dreptului la învățătură.**

- **Disponerea unor măsuri privind reglementarea și stabilirea unei modalități concrete de colaborare cu Ministerul Justiției și Ministerul Public pentru a asigura continuitatea educației minorilor care sunt sub supravegherea autorităților judiciare.**

- De asemenea, ministrul educației, urma să informeze Avocatul Poporului, în termen de 45 de zile, cu privire la însușirea Recomandării și măsurile dispuse.

Având în vedere Recomandarea Avocatului Poporului nr. 137/14.08.2024, Ministerul Educației a comunicat următoarele:

În vederea respectării dreptului fundamental la educație al elevilor, art. 9 din Regulamentul cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar, aprobat prin OME nr. 5726/06.08.2024 și care a intrat în vigoare începând cu anul școlar 2024-2025, prevede în alin. (4) „Suspendarea cursurilor cu prezență fizică se poate face, după caz: (...) *lit. c) la nivel individual, la cererea elevului major sau a părintelui/ reprezentantului legal al acestuia, pentru beneficiarii primari aflați în arest la domiciliu, în limitele hotărârii judecătorești; în această situație activitatea didactică se va desfășura în sistem hibrid sau online, în limitele hotărârii judecătorești; (...)*”.

1. În situațiile prevăzute la alin. (4), activitatea didactică se poate desfășura în format online sau hibrid - alin. (6).
2. În situațiile prevăzute la alin. (4) în care activitatea nu s-a putut desfășura în format online sau hibrid, suspendarea cursurilor este urmată de măsuri privind parcurgerea integrală a programei școlare prin modalități alternative stabilite de consiliul de administrație al unității de învățământ - alin. (7).

Se menționa că în cadrul Anexei 1 - Metodologia privind desfășurarea activităților în sistem online sau hibrid în unitățile de învățământ din actul normativ mai sus-menționat, este reglementată modalitatea de desfășurare a activităților didactice în sistem online și hibrid, prin intermediul tehnologiei și al internetului, în vederea utilizării tehnicilor pedagogice pentru o învățare la distanță rezilientă și favorabilă incluziunii, precum și preluarea, gestionarea și prelucrarea datelor cu caracter personal ale participanților la acest tip de activități.

În ceea ce privește modalitate concretă de colaborare a Ministerului Educației cu Ministerul Justiției, s-a menționat Protocolul de colaborare dintre Ministerul Educației (nr. 15081/22.11.2022) și Ministerul Justiției, Administrația Națională a Penitenciarelor (nr. 39635/18.11.2022), valabil pe o perioadă de cinci ani.

CAZUISTICĂ RELEVANTĂ

2022

Dosar nr. 2987/2022 - petiție Consiliul Național al Elevilor ne-a supus atenției necesitatea adoptării unei reforme în ceea ce privește planurile-cadru pentru învățământul liceal. În argumentarea acestui aspect ni se indică generația elevilor care au început clasa a IX-a în anul școlar 2021-2022, fiind prima serie de elevi care au intrat în clasa pregătitoare în anul 2012 și au studiat după un curriculum bazat pe competențe.

Având în vedere cele expuse, am solicitat Ministerului Educației formularea unui punct de vedere cu privire la situația planurilor-cadru pentru învățământul liceal.

Prin răspunsul transmis, Ministerul Educației ne-a comunicat, în principal, următoarele:

Curriculumul Național cuprinde ansamblul planurilor-cadru de învățământ și al programelor școlare din învățământul preuniversitar.

Sistemul de învățământ românesc actual este bazat pe competențe, iar planurile-cadru reprezintă doar un document reglator. Ca rezultate ale proceselor de învățare, competențele sunt definite ca ansamblul structurat de cunoștințe, abilități și aptitudini.

Pentru a se asigura continuitate între programele școlare de gimnaziu actuale și cele de liceu, în anii școlari 2020-2021 și 2021-2022, Ministerul Educației a asigurat prin grupurile de lucru de la nivelul tuturor disciplinelor școlare "Repere metodologice". Aceste documente școlare au avut ca scop facilitarea demersului didactic din învățământul liceal, pentru a elimina sau a reduce decalajele create, între curriculumul scris (materializat în programa școlară) și cel implementat (aplicarea programei), având în vedere că aceste decalaje au consecințe directe asupra curriculumului realizat (achizițiile elevilor).

Dosar nr. 21368/2022 - sesizare din oficiu În data de 21 august 2022, portalul online www.romania.europalibera.ro a prezentat în cadrul unui articol amplu intitulat *Dilema copiilor ucraineni din România: în ce limbă se vor pregăti la școală*, situația copiilor refugiați din Ucraina aflați la început de an școlar în România.

Urmare aspectelor vehiculate în mass-media, Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu, față de necesitatea asigurării dreptului la învățătură și egalitate de șanse pentru elevi ucraineni.

În acest context, Avocatul Poporului s-a adresat Ministerului Educației, cu solicitarea de a ne transmite un punct de vedere raportat la aspectele prezentate în mass-media, informații concrete cu privire la situația elevilor ucraineni, comunicarea măsurilor dispuse în vederea asigurării dreptului la învățătură și egalitate de șanse, precum și măsurile identificate în vederea asigurării procesului educativ și integrarea copiilor refugiați și înlăturarea barierelor lingvistice necesare pentru parcurgerea eficientă a programei de învățământ.

Prin răspunsul transmis, Ministerul Educației ne-a comunicat că la data de 23 septembrie 2022, numărul copiilor ucraineni refugiați înscriși la unitățile de învățământ din țară, era de 3873 de copii.

Conform răspunsului primit, la nivelul Ministerului Educației au fost dispuse o serie de măsuri menite să asigure accesul, respectiv posibilitatea de continuare a studiilor pentru elevii ucraineni în aceleași condiții aplicabile copiilor cetățenii români și în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Înscrierea elevilor în sistemul de învățământ preuniversitar românesc în calitate de audient, se realizează în conformitate cu prevederile OME nr. 3.363/10.03.2022.

În ceea ce privește asigurarea procesului educativ și integrare a copiilor refugiați, în vederea înlăturării barierelor lingvistice necesare pentru parcurgerea eficientă a programei de învățământ, Ministerul Educației, prin inspectoratele școlare, asigură resursa umană pentru cuprinderea tuturor minorilor în programele de învățământ. În situația în care resursa umană

este insuficientă, activitatea didactică și activitatea de consiliere școlară va putea fi realizată de studenții din universitățile de stat/particulare din România sau de cadre didactice pensionare.

Dosar nr. 31398/2022 - sesizare din oficiu în urma articolului *Noul Regulament de acces în școli: ce este INTERZIS elevilor din 15 decembrie, în școlile din Ilfov*.

În urma celor prezentate în spațiul public, s-a procedat la analiza conținutului Regulamentului-cadru pentru siguranța și securitatea elevilor în perimetrul unităților de învățământ din județul Ilfov, anexă la Planul managerial al ISJ Ilfov pentru anul școlar 2022-2023, rezultând că următoarele aspecte necesită clarificări suplimentare:

- accesul în unitățile de învățământ al reprezentanților unor instituții/autorități publice, în exercitarea atribuțiilor legale;
- permiterea accesului la cursurile școlare în situațiile în care elevul a uitat acasă/pierdut/deteriorat carnetul de elev;
- condițiile în care poate fi învoit elevul minor în cazul părinților despărțiți/divorțați.

Conducerea Inspectoratului Școlar Județean Ilfov a răspuns cu celeritate solicitărilor formulate de către instituția Avocatul Poporului, ținând cont întocmai de observațiile transmise și procedând de îndată la revizuirea documentului în cauză.

Dosar nr. 13808/2022 - sesizare din oficiu În urma publicării în mass-media a articolului *Sincopă în Mureș la distribuirea senzorilor de glicemie pentru copiii cu diabet*, s-a aprobat de către Avocatul Poporului, propunerea de sesizare din oficiu și efectuarea de demersuri către Casa Județeană de Asigurări de Sănătate Mureș în legătură cu faptul că la nivelul județului Mureș se înregistrează **întârzieri în distribuirea senzorilor care monitorizează nivelul glicemiei în sânge la copiii cu diabet**. Mai mult decât atât, din păcate, această situație se repetă - „anul acesta a mai fost o perioadă de două luni în care acești senzori au lipsit, pacienții fiind nevoiți să-i cumpere, iar costurile nu sunt deloc neglijabile”, ceea ce creează un stres atât pentru micuții pacienți cât și pentru părinții acestora, care se suprapune peste situația medicală specială în care se regăsesc. Conform declarațiilor directorului Casei Județene de Asigurări de Sănătate Mureș, o cauză a sincopelor apărute în aprovizionarea cu aceste dispozitive au fost alocările treptate de bugete la nivel național, ceea ce a condus spre o discontinuitate în procedura de achiziție publică și au apărut aceste decalaje de termene. Cert este că sănătatea copiilor – pacienți cu diabet zaharat, este grav afectată de lipsa senzorilor de glicemie, dispozitiv necesar monitorizării și administrării medicației adecvate.

Având în vedere prevederile art. 34 și art. 49 din Constituție, demersurile realizate au vizat următoarele aspecte: întocmirea și depunerea documentației necesară pentru obținerea dispozitivului medical - senzor de glicemie; cauzele care au determinat apariția sincopelor în distribuirea senzorilor de glicemie, măsurile imediate întreprinse pentru depășirea situației prezentate și distribuirea de îndată către pacienți a senzorilor de glicemie.

Instituția sesizată, Casa de Asigurări de Sănătate Mureș, ne-a comunicat următoarele:

- dispozitivele medicale specifice se acordă de către toate unitățile sanitare nominalizate să deruleze acest program conform Ordinului CNAS nr. 1180/2022 pentru aprobarea normelor tehnice de realizare a programelor naționale de sănătate curative pentru anii 2022 și 2023, iar materialele consumabile aferente acestor dispozitive medicale se asigură de către unitățile sanitare cu farmacii cu circuit închis, care au în structură secții/compartimente de specialitatea de diabet, nutriție și boli metabolice, spitalizare de zi/ambulatoriu de specialitate, aflate în relație contractuală cu casa de asigurări;

- Casa de Asigurări de Sănătate Mureș a alocat Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu-Mureș pentru materialele consumabile aferente dispozitivelor medicale specifice din cadrul Programului Național de Diabet Zaharat, sumele repartizate de către Casa Națională de Asigurări de Sănătate;

- toate solicitările Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș, referitoare la suplimentarea creditelor de angajament alocate pentru aceste consumabile, au fost transmise spre aprobare și soluționare Casei Naționale de Asigurări de Sănătate.

Dosar nr. 127/2022 - sesizare din oficiu În urma publicării articolului *Mămică obligată să meargă 10 ore prin oraș și județ, cu fetița de mână, pentru a o vaccina*, instituția Avocatului Poporului s-a sesizat din oficiu și a efectuat demersuri la Direcția de Sănătate Publică Galați și Spitalul Clinic de Urgență pentru Copii „Sf. Ioan” Galați, pentru a verifica dacă au fost luate măsuri pentru ca programul de vaccinare actual să fie adus la cunoștința persoanelor interesate să își vaccineze copiii.

Spitalul Clinic de Urgență pentru Copii „Sf. Ioan” din Galați a transmis că după evenimentul descris în presă **s-a luat decizia ca programul de lucru să fie extins, în același interval orar, și în cursul zilelor de sâmbătă și duminică.** Direcția de Sănătate Publică Galați, la rândul ei, după demersurile realizate de Avocatul Poporului, **a solicitat STS local să trimită SMS fiecărei persoane din platforma de programare prin care să se precizeze că centrul de vaccinare la care erau programați este închis și că pot efectua vaccinarea în Ambulatoriu de Specialitate de la Spitalul Clinic de Urgență pentru Copii „Sf. Ioan” Galați, precum și programul centrului de vaccinare.**

De asemenea, DSP Galați a trimis către STS-DJTS Galați adrese prin care anunța închiderea unor centre de vaccinare din Galați și a solicitat actualizarea programului tuturor centrelor de vaccinare.

STS a modificat programul de funcționare al centrelor de vaccinare în platforma de programare. Și DSP Galați a actualizat pe site-ul propriu programul de funcționare al centrelor de vaccinare. În acest mod, persoanele care doresc să se vaccineze sau să-și vaccineze copiii pot accesa informații actuale și corecte atât de pe site-ul DSP Galați cât și din platforma de programare pentru vaccinare.

Dosar nr. 291/2022 - sesizare din oficiu Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu în cazul de abuz fizic și emoțional la care a fost supus un copil aflat în plasament la o familie din Suceava, semnalat în articolul intitulat *Soț și soție cercetați penal pentru violență asupra copilului pe care-l aveau în plasament*, publicat pe site-ul de informații Știri pe surse, în data de 31 martie 2022.

Activitatea infracțională a celor doi soți a fost descoperită în noaptea de 23 iunie 2021, atunci când minora a fost agresată fizic, iar strigătele și plânsul acesteia, ca și zgomotele produse de cureaua cu care era lovită, au fost auzite de un copil, fiind înregistrate cu un telefon, ceea ce a condus la semnalarea cazului, de către un părinte care a văzut filmarea, Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Suceava, ulterior cei doi soți fiind trimiși în judecată.

Pentru clarificarea aspectelor prezentate în mass-media, au fost solicitate informații de la Direcția de Asistență Socială (DAS) Suceava și de la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) Suceava.

Verificările efectuate de instituția Avocatul Poporului în acest caz au reliefat o serie de atingeri aduse principiului interesului superior al copilului, atunci când a fost înlocuită (în anul 2019) măsura plasamentului sub care se afla copilul, împreună cu fratele său, încă din anul 2013, în cadrul Centrului de plasament al Fundației „Hand of Help” Botoșani. Or, DGASPC Botoșani cunoscând faptul că cei doi frați se aflau în Centrul de plasament „Hand of Help” Botoșani nu putea să solicite schimbarea măsurii plasamentului numai pentru unul dintre cei doi frați, iar, pe de altă parte, DGASPC Suceava, luând act de această împrejurare, cu ocazia verificărilor efectuate, nu trebuia să-și dea acceptul înlocuirii măsurii plasamentului numai pentru unul dintre cei doi frați.

A fost emisă Recomandarea nr. 88/15.06.2022, adresată directorilor executivi ai DGASPC Suceava, respectiv DGASPC Botoșani, privind necesitatea instituirii unor măsuri în scopul respectării cu prioritate a principiului interesului superior al copilului, vizând:

1. urmărirea respectării de către managerii de caz, în cadrul activității de monitorizare a măsurilor speciale de protecție, a următoarelor standarde:

a) Identificarea cu prioritate a cazurilor de abuz, neglijare, exploatare sau orice altă formă de violență asupra copilului îngrijit în serviciile sociale de tip familial;

b) Încurajarea și sprijinirea copiilor îngrijiți în cadrul serviciilor sociale de tip familial pentru a sesiza orice formă de abuz, neglijare, exploatare sau orice altă formă de violență, inclusiv tratamente inumane sau degradante la care pot fi supuși de persoanele cu care vin în contact;

2. instruirea personalului din cadrul serviciilor sociale de tip familial pentru prevenirea și combaterea oricărei forme de abuz/neglijare/exploatare a copiilor;

3. respectarea obligației de a menține frații împreună la stabilirea măsurii plasamentului, dar și în cazul în care se propune înlocuirea acestei măsuri cu o măsură de același tip, în conformitate cu dispozițiile art. 64 alin. (3) lit. b) din Legea nr. 272/2004, privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Recomandarea Avocatului Poporului a fost însușită integral de către directorii executivi ai DGASPC Suceava și DGASPC Botoșani.

Dosare nr. 495/2022, nr. 496/2022, nr. 497/2022, nr. 498/2022 - sesizare din oficiu
- problemă de sistem – situația copiilor neșcolarizați din județele Cluj, Bistrița- Năsăud, Maramureș și Sălaj

Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Cluj-Napoca, s-a sesizat din oficiu în vederea verificării modului în care autoritățile publice locale conlucrează în vederea prevenirii și combaterii excluziunii sociale, în special în comunitățile rurale, expuse riscului de sărăcie, cu accent pe cazurile minorilor care nu urmează nicio formă din învățământul general obligatoriu.

În instrumentarea sesizărilor din oficiu au fost solicitate date de la Instituția Prefectului Județele Cluj, Bistrița-Năsăud, Maramureș și Sălaj, toate unitățile administrativ-teritoriale din județele Cluj, Bistrița-Năsăud, Maramureș și Sălaj, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului din județele Cluj, Bistrița-Năsăud, Maramureș și Sălaj și Inspectoratul Școlar Județean din județele Cluj, Bistrița-Năsăud, Maramureș și Sălaj.

Avocatul Poporului a emis Recomandările nr. 94/2022, nr. 97/2022; nr. 106/2022 și nr. 116/2022, referitoare la respectarea prevederilor art. 49 din Constituție, privind protecția copiilor și a tinerilor, către Instituțiile Prefectului Județul Cluj, Bistrița-Năsăud, Maramureș și Sălaj, cu solicitarea de a dispune:

1. Analizarea, în cadrul Colegiului prefectural, a datelor privind situația copiilor neșcolarizați din județ, în scopul identificării unor demersuri comune de prevenire și intervenție, în vederea asigurării accesului la educație pentru toți copiii din județ.

2. Realizarea unei abordări intersectoriale, cu implicarea autorităților/instituțiilor cu atribuții în asigurarea accesului la educație al copiilor, în vederea detectării timpurii a copiilor aflați în risc de neșcolarizare și asigurării unei intervenții eficiente pentru aceștia.

3. Promovarea în rândul autorităților administrativ-teritoriale din județ a necesității implicării colectivității locale, în virtutea prevederilor art. 114 (1) din Legea nr. 272/2004, republicată, inclusiv prin examinarea oportunității constituirii Consiliului Comunitar Consultativ.

Toate cele patru Instituții ale Prefectului din Județul Cluj, Bistrița-Năsăud, Maramureș și Sălaj au efectuat demersuri pentru implementarea Recomandărilor emise.

Dosare nr. 506/2022, nr. 507/2022, nr. 508/2022; nr. 509/2022 - sesizare din oficiu
- problemă de sistem - violența asupra copiilor în județele Cluj, Bistrița-Năsăud, Maramureș și Sălaj

Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu în vederea analizării fenomenului violenței fizice asupra copiilor, în familie, la nivelul județelor din aria de competență a Biroului Teritorial Cluj-Napoca.

În instrumentarea sesizărilor din oficiu, au fost solicitate date de la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului din județele Cluj, Bistrița-Năsăud, Maramureș și Sălaj și de la Inspectoratul de Poliție Județean din județele Cluj, Bistrița-Năsăud, Maramureș și Sălaj.

Avocatul Poporului a emis Recomandările nr. 79/2022, nr. 80/2022; nr. 84/2022 și nr. 85/2022, referitoare la respectarea prevederilor art. 49 din Constituție, privind protecția copiilor și a tinerilor, către Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului din județele Cluj, Bistrița-Năsăud, Maramureș și Sălaj, pentru a dispune:

a) Analizarea demersurilor efective realizate în activitatea de prevenire și combatere a violenței domestice față de copii, la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale, în cadrul întâlnirilor semestriale organizate, în anul 2022, între asistenții sociali din cadrul direcției și asistenții sociali de la nivelul direcțiilor/serviciilor/ compartimentelor de asistență socială;

b) Îndrumarea direcțiilor/serviciilor/compartimentelor publice de asistență socială de la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale din județ în sensul implicării active a structurii comunitare consultative în identificarea soluțiilor și investigarea nevoilor comunității în domeniul prevenirii violenței domestice față de copii;

c) Prelucrarea dispozițiilor legale cuprinse Metodologia-cadru privind prevenirea și intervenția în echipă multidisciplinară și în rețea în situațiile de violență asupra copilului și de violență în familie, aprobată prin în Hotărârea Guvernului nr. 49/2011, cu accent pe rolul direcțiilor/serviciilor/compartimentelor publice/persoanelor cu atribuții de asistență socială în cadrul procesului de semnalare și evaluare a situațiilor de violență domestică față de copii.

Toate cele patru Direcții Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului din județele Cluj, Bistrița-Năsăud, Maramureș și Sălaj eu efectuat demersuri în implementarea Recomandărilor emise.

Dosare nr. 234/2022, nr. 235/2022, nr. 236/2022, nr. 237/2022 - sesizare din oficiu
- problemă de sistem - copiii refugiați din Ucraina în județele Cluj, Bistrița-Năsăud, Maramureș și Sălaj

Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu în vederea verificării situației copiilor refugiați din Ucraina în România, la nivelul județelor din aria de competență a Biroului Teritorial Cluj-Napoca, imediat după izbucnirea conflictului armat.

În instrumentarea sesizărilor din oficiu au fost solicitate date de la Biroul pentru Imigrări din județele Cluj, Bistrița-Năsăud, Maramureș și Sălaj, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului din județele Cluj, Bistrița-Năsăud, Maramureș și Sălaj și de la Inspectoratul pentru Situații de Urgență din județele Cluj, Bistrița-Năsăud, Maramureș și Sălaj.

Autoritățile au realizat demersurile necesare pentru apărarea și protecția drepturilor copiilor refugiați.

Dosare nr. 1153/2022, nr. 1155/2022, nr. 1156/2022, nr. 1157/2022 - sesizare din oficiu
- problemă de sistem - asigurarea pazei și protecției la nivelul unităților de învățământ preuniversitar din județele Cluj, Bistrița-Năsăud, Maramureș și Sălaj.

Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu în vederea verificării modului în care este asigurată securitatea și protecția elevilor și a cadrelor didactice, în incinta unităților de învățământ, la nivelul județelor din aria de competență a Biroului Teritorial Cluj Napoca.

În instrumentarea sesizărilor din oficiu, au fost solicitate date de la Inspectoratul de Poliție Județean din județele Cluj, Bistrița-Năsăud, Maramureș și Sălaj și de la Inspectoratul Școlar Județean din județele Cluj, Bistrița-Năsăud, Maramureș și Sălaj.

Autoritățile au realizat demersurile necesare pentru apărarea și protecția drepturilor copiilor, existând o colaborare interinstituțională bună, funcțională, astfel încât siguranța și securitatea elevilor să fie asigurată corespunzător.

Dosar nr. 958/2022 - sesizare din oficiu în urma articolului *Un bărbat din Castelu a abuzat, timp de doi ani, o minoră de 11 ani. Ce spun procurorii.*

În scopul verificării și clarificării situației expuse în articolul de presă, inițial au fost întreprinse demersuri la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Constanța și Inspectoratul de Poliție Județean Constanța, și ulterior continuate către Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Constanța și Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Teleorman.

Urmare demersurilor efectuate, s-a constatat faptul că în baza unui apel SNUAU 112 din data de 14.11.2022, polițiștii au fost sesizați de către o rudă a minorei cu privire la faptul că aceasta fost victima infracțiunii de viol, comisă de tatăl său vitreg.

În urma cercetărilor, s-a stabilit faptul că din anul 2020 și până în luna octombrie a anului 2022, tatăl vitreg al minorei a întreținut raporturi sexuale cu fiica partenerei sale, minora aflându-se în grija acestora. Raporturile sexuale aveau loc în casa în care cei doi locuiau împreună cu ceilalți membri ai familiei, de cele mai multe ori mama minorei aflându-se în stare de ebrietate.

Familia din care face parte minora este una dezorganizată, în cadrul căreia adulții sunt consumatori de alcool, iar pe acest fond provoacă deseori scandaluri, au loc agresiuni fizice și psihice ale minorilor. Fata nu a povestit nimănui despre aceste lucruri până în luna octombrie a anului 2022, atunci când aceasta i-a spus mamei sale.

Din analiza informațiilor transmise de către instituțiile sesizate, raportat la dispozițiile art. 49 și 22 din Constituție, privind protecția copiilor și tinerilor și dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, s-a putut concluziona faptul că situația minorei a intrat în atenția DGASPC Constanța, urmare adresei primite din partea reprezentanților poliției, prin care s-a solicitat deplasarea echipei mobile pentru asistarea minorei la luarea declarației în cadrul dosarului penal având ca obiect viol săvârșit de partenerul mamei sale.

Raportat la faptul că agresiunea sexuală îndreptată împotriva minorei a durat aproximativ 2 ani de zile, perioadă în care aceasta a fost expusă nenumăratelor episoade de agresiune fizică, psihică și sexuală, dar și scandalurilor dintre mama sa și partenerul acesteia, și niciun reprezentant al Primăriei comunei Rasova/ unității de învățământ sau unității de poliție nu a dispus vreo măsură/ acțiunea de control cu privire la minori, **Avocatul Poporului a emis Recomandarea nr. 11/01.02.2023, adresată primarului comunei Rasova, județul Constanța.**

Potrivit răspunsului, autoritatea locală a comunicat faptul că **își însușește Recomandarea emisă**, sens în care se vor întreprinde măsurile necesare pentru:

- formarea profesională continuă a personalului din compartimentul de asistență socială organizat la nivelul comunei cu privire la prevederile legale aplicabile în domeniul respectării, promovării și protecției drepturilor copilului, inclusiv Legea nr. 272/2004, HG nr. 797/2017 pentru aprobarea regulamentelor-cadru de organizare și funcționare ale serviciilor publice de asistență socială și a structurii orientative de personal
- implementarea și punerea în aplicare a dispozițiilor art. 112 din Legea nr. 292/2011 privind asistența socială, respectiv să fie efectuate la nivelul unității administrativ teritoriale de sondaje și anchete sociale pentru depistarea precoce a cazurilor de risc de excluziune socială sau a altor situații de necesitate a membrilor comunității și, în funcție

de situațiile constatate, să fie propuse măsuri adecvate în vederea sprijinirii acestor persoane;

- implementarea și punerea în aplicare a dispozițiilor art. 118 din Legea nr. 272/2004, respectiv să fie asigurată consilierea și informarea familiilor cu copii în întreținere asupra drepturilor și obligațiilor acestora, asupra drepturilor copilului și asupra serviciilor disponibile pe plan local

Partenerul mamei minorei a fost audiat și arestat față de acuzațiile aduse, respectiv săvârșirea infracțiunii de viol, în prezent dosarul fiind în curs de soluționare pe rolul instanțelor judecătorești.

Minora se afla în grija și supravegherea mamei sale, împreună cu frații acesteia. Ulterior producerii incidentului, membrii familiei au beneficiat de consiliere de specialitate din partea reprezentanților DGASPC Constanța.

Situația fetelor în interiorul familiei a fost analizată din perspectivă pluridisciplinară, stabilindu-se faptul că nu se impune luarea vreunei măsuri de protecție specială față de acestea sau față de vreunul dintre frații lor.

Mama minorilor și-a manifestat intenția de a se ocupa în continuare de creșterea, îngrijirea și educarea copiilor săi. Ulterior incidentului, familia s-a mutat în altă localitate, iar minorii frecventează cursurile școlare a unității de învățământ din localitate.

Având în vedere rezultatul tuturor demersurilor întreprinse de către specialiștii din cadrul direcției s-a apreciat faptul că situația mamei fetelor nu se încadrează în cazurile privind decăderea din exercițiul drepturilor părintești, reglementate în mod limitativ de prevederile art. 508 din Codul civil.

Situația minorilor va fi monitorizată atât de Serviciul Public de Asistență Socială din cadrul Unității Administrativ-Teritoriale, cât și de Serviciul Intervenție în Situații de Abuz, Neglijare și Violență în Familie, din cadrul DGASPC Constanța.

Dosar nr. 12459/2022 - sesizare din oficiu În urma publicării pe portalul oradesibiu.ro a articolului *Copil bătut de profesorul de istorie la școala din Brădeni – "L-a lovit cu pumnii. Îi jignește pe toți"*, Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu, sens în care au fost întreprinse demersuri la nivelul Inspectoratului Școlar Județean Sibiu (ISJ), Școlii Gimnaziale Brădeni și Postului de Poliție Brădeni, jud Sibiu.

În articolul de presă au fost prezentate mai multe cazuri de violență fizică și verbală a unor profesori ai Școlii Gimnaziale Brădeni, județul Sibiu, reclamate de o mamă care are trei copii înscriși la această unitate de învățământ.

În urma demersurilor întreprinse, **Școala Gimnazială Brădeni** ne-a transmis că cele prezentate în mass-media au fost în cea mai mare parte eronate. Astfel, se menționa că mama elevului în cauză este cea care a generat un scandal în sediul unității de învățământ, motiv pentru care cadrele didactice au sesizat organele de poliție.

Postul de poliție Brădeni ne-a informat că situația prezentată în mass-media se află în atenția postului de Poliție Brădeni, sens în care au fost purtate discuții cu persoanele implicate și s-a procedat la consilierea acestora în vederea descurajării săvârșirii pe viitor a unor astfel de fapte.

De asemenea, organele de poliție s-au sesizat din oficiu cu privire la comiterea infracțiunii de *purtare abuzivă*, faptă ce face obiectul unui dosar penal.

Inspectoratul Școlar Județean Sibiu ne-a transmis că situația prezentată în mass-media este în atenția ISJ Sibiu, astfel că doi inspectori s-au deplasat la unitatea de învățământ pentru clarificarea situației.

La nivelul unității de învățământ s-a constituit comisia de cercetare disciplinară. Profesorul de religie, profesorul de istorie și diriginta clasei au fost sancționați cu "*observație scrisă*".

ISJ Sibiu a dispus prelucrarea Codului de etică al personalului didactic din învățământul preuniversitar în Consiliul profesoral, iar inspectorul de sector monitorizează în continuare situația din unitatea de învățământ.

Dosar nr. 539/2022 - sesizare din oficiu Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu în cazul unei minore care a fost agresată sexual de către instructorul de dans al Casei de Cultură „Dumitru Stanciu” din Găești, unde bărbatul era angajat.

Astfel, au fost efectuate demersuri la Casa de Cultură „Dumitru Stanciu” Găești, Inspectoratul Județean de Poliție Dâmbovița și Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Dâmbovița.

În urma demersurilor realizate, a reieșit faptul că lucrătorii Poliției Orașului Găești au fost sesizați de către mama minorei cu privire la faptul că fiica sa a mers în data de 9 aprilie 2022 la Casa de Cultură „Dumitru Stanciu” Găești pentru a se înscrie la cursurile de dans, ocazie cu care instructorul de dans și director a invitat-o în biroul său, unde a pipăit-o pe sâni, a sărutat-o pe obraz și pe gură.

La Parchetul de pe lângă Judecătoria Găești a fost înregistrat dosar penal în care se efectuează cercetări pentru săvârșirea infracțiunii de *agresiune sexuală*, faptă prevăzută și pedepsită de Codul penal. Judecătoria Găești a dispus măsura arestării preventive față de instructorul de dans. Minora a fost audiată cu respectarea procedurilor legale, nu a suferit vătămări care să necesite îngrijiri medicale.

La nivelul DGASPC Dâmbovița au fost întreprinse demersurile specifice, minora a fost asistată la audieri de către un psiholog din cadrul Direcției, a fost evaluată psihologic, consiliată, fiind realizată și psihoeducația părinților.

La nivelul Casei de Cultură „Dumitru Stanciu” Găești (aflată sub autoritatea Consiliului Local Găești, în subordinea aparatului de specialitate al primarului orașului Găești), **au fost constatate deficiențe, respectiv nu exista o procedură cu privire la raporturile dintre minori/părinții acestora și această instituție** (există doar un formular tip de cerere de colaborare cu Casa de Cultură și exprimarea acordului/dezacordului părinților privind postarea de imagini foto/video în vederea promovării pe rețelele de socializare și mass-media a activității desfășurate), **la înscrierea la cercurile Casei de Cultură „Dumitru Stanciu” Găești, desfășurarea activităților de către minori (nefiind reglementată activitatea minorilor de la primirea lor la diverse activități/cercuri și până la finalizarea raporturilor** (prin încheierea unor documente care să reglementeze drepturile și obligațiile părților, procedurile de sesizare a neregulilor și incidentelor și modalitățile de soluționare a acestora), în conformitate cu prevederile Ordinului nr. 600/2018 al Secretariatul General al Guvernului, prin care a fost aprobat Codul controlului managerial al entităților publice.

Nu exista o procedură care să reglementeze accesul persoanelor în incinta spațiilor instituției (ulterior incidentului, au fost afișate doar interdicții de acces în birourile instructorilor). **Nu au fost aplicate măsuri adecvate de supraveghere care să asigure o monitorizare și o protecție adecvată, cu precădere minorilor**, în spațiile în care aceștia desfășoară activitățile, inclusiv cele care privesc înscrierea minorilor la cercurile acestei Case de Cultură, în vederea creșterii siguranței acestora.

Astfel, a fost emisă Recomandarea nr. 107/2022, către conducerea Primăriei Orașului Găești pentru ca, în exercitarea atribuțiilor prevăzute de legislația în vigoare, să dispună măsurile legale:

a) reglementarea accesului persoanelor în spațiile din incinta Casei de Cultură „Dumitru Stanciu” Găești;

b) analizarea și identificarea modalității de supraveghere corespunzătoare a spațiilor în care se desfășoară activitățile specifice cercurilor, inclusiv cele care privesc înscrierea

persoanelor care doresc să activeze în unul din cercurile existente în cadrul casei de cultură, astfel încât să se asigure o monitorizare și o protecție adecvată, cu precădere minorilor;

c) reglementarea raporturilor dintre minori/părinții acestora sau aparținătorii minorilor și Casa de Cultură „Dumitru Stanciu” Găești, prin elaborarea procedurilor documentate pentru activitățile de primire a acestora în instituție, de desfășurare a activităților și de finalizare a raporturilor (prin încheierea unor documente care să reglementeze drepturile și obligațiile părților, procedurile de sesizare a neregulilor și incidentelor și modalitățile de soluționare a acestora, etc.);

d) elaborarea procedurilor privind desfășurarea activităților, în conformitate cu prevederile Ordinului nr. 600/2018, emis de Secretariatul General al Guvernului – pentru implementarea și dezvoltarea sistemului de control intern managerial, respectiv elaborarea procedurilor operaționale sau de sistem, în așa fel încât să fie descriși toți pașii care trebuie urmați, stabilite responsabilitățile, persoanele responsabile, avându-se în vedere permanenta reanalizare și revizuire, după caz. În elaborarea acestor proceduri vor fi avute în vedere categoriile de beneficiari ai activităților desfășurate în cadrul Casei de Cultură „Dumitru Stanciu” Găești (minori, elevi, copii din familii, persoane cu dizabilități etc.), precum și legislația aplicabilă acestor categorii de persoane, pentru respectarea drepturilor acestor persoane și pentru asigurarea unei protecții corespunzătoare a acestora;

e) implementarea tuturor măsurilor ce au fost dispuse de conducerea Casei de Cultură „Dumitru Stanciu” Găești ulterior producerii incidentului;

f) informarea personalului Casei de Cultură „Dumitru Stanciu” Găești, a membrilor și a părinților/aparținătorilor acestora cu privire la noile proceduri, regulamente, dispoziții, etc. ce vor fi emise și prelucrarea acestora în vederea aplicării corespunzătoare, precum și postarea acestora pe site-ul instituției.

g) anunțarea incidentelor în care sunt implicați minorii la instituțiile cu competență în materia respectării drepturilor copilului, în vederea asigurării protecției copiilor și a tinerilor.

Recomandarea a fost însușită.

2023

Dosar nr. 29134/2023 - sesizare din oficiu în urma articolului *Fetiță violată de tată, dusă la pușcărie să-și viziteze călăul*.

În vederea clarificării aspectelor prezentate în mass-media, reprezentanții instituției Avocatul Poporului au efectuat o **anchetă la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Argeș** și o **anchetă la Penitenciarul Mioveni**, principalele concluzii fiind următoarele:

- minora și fratele său, tot minor, se află în grija bunicilor paterni, deoarece mama nu se poate ocupa la momentul actual de creșterea și îngrijirea acestora;

- bunica și mătușa paternă au dus-o pe minoră în repetate rânduri în vizită la tată, la Penitenciarul Mioveni, acesta fiind condamnat în primă instanță pentru viol asupra fiicei sale;

- minora a fost supusă unui abuz emoțional însă poate rămâne în familie, cu servicii de sprijin; cei doi copii nu sunt în situație de risc iminent alături de buncii paterni, de care sunt foarte atașați; schimbarea acestui mediu, în care copiii se simt iubiți și ocrotiți, ar putea fi de natură să îi afecteze pe cei doi minori;

- la data de 06 septembrie 2023 Judecătoria Curtea de Argeș îl condamnă pe inculpat la pedeapsa de 10 ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de viol, iar la data de 06.09.2023, inculpatul a declarat apel;

- instanța a aplicat pedeapsa complementară, respectiv pedeapsă accesorie a interzicerii exercitării drepturilor părintești, a dreptului de a fi tutore sau curator, a dreptului de a comunica și de a se apropia de partea civilă (n.n. minora);

- potrivit Codului penal, pedeapsa accesorie se execută din momentul rămânerii definitive a hotărârii de condamnare, iar executarea pedepsei complementare începe de la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare sau după executarea pedepsei/grațiere;

- astfel, niciuna dintre acestea nu are aplicare imediată; or, dacă în cazul victimelor adulte acestea au discernământul necesar și dețin putere de decizie, putând alege dacă vor sau nu să viziteze făptuitorul, situația minorilor este total diferită, aceștia neavând gradul de maturitate necesar și nici posibilitatea de a se opune;

- directorul penitenciarului a întreprins diligențe în gestionarea situației prin informarea procurorului de caz cu privire la vizitele minorei victimă la inculpat; cu toate acestea, directorul penitenciarului nu are posibilitatea legală de a refuza vizitele minorei, câtă vreme situația nu se circumscrie celor limitativ enumerate în Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2023;

- persoanele adulte responsabile de aceste vizite au fost plasate sub control judiciar pentru încercarea de influențare a declarațiilor minorei, nu pentru vizite în sine.

De asemenea, din consultarea portalului instanțelor de judecată, am observat că, în dosarul penal având ca obiect infracțiunea de viol, aflat pe rolul Curții de Apel Pitești, numele minorei nu este anonimizat.

Având în vedere cele rezultate, demersurile au fost extinse în scopul:

- **modificării și/sau completării Codului penal** în sensul executării imediate a pedepselor accesorii în cazul victimelor minore,

- **completării art. 141 alin. (1) din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013**, în sensul acordării directorului penitenciarului a prerogativei de a refuza acordarea vizitei victimei minore

- **instruirii tuturor conducătorilor de penitenciare** ca, în cazul confruntării cu o situație similară, în care victima minoră este prezentată în vizită la o persoană cercetată/condamnată pentru infracțiuni asupra minorului, să sesizeze de îndată organele de cercetare penală.

- **anonimizării numelui minorei** pe portalul instanței.

În urma acestor demersuri, **Ministerul Justiției** ne-a comunicat că o eventuală modificare a legislației penale în sensul propus riscă să prezinte vulnerabilități de ordin constituțional în considerarea principiului prezumției de nevinovăție; în plus legislația în vigoare prevede deja mijloace adecvate în pentru evitarea unor astfel de situații (acțiune pentru decăderea din drepturile părintești).

Administrația Națională a Penitenciarelor ne-a transmis că au fost dispuse **măsuri pentru instruirea personalului responsabil, în scopul evitării, în viitor, a unei situații similare**; totodată, ni s-a comunicat că **propunerea privind completarea art. 141 alin. (1) din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013 va fi supusă analizei oportunității inițierii, la o dată cât mai apropiată**, a demersurilor necesare în acest sens.

Curtea de Apel Pitești ne-a transmis că **s-a procedat la anonimizarea datelor persoanei vătămate minore** în dosarul penal.

De asemenea, au fost solicitate Penitenciarului Mioveni și DGASPC Argeș informații actualizate privitoare la minoră, rezultând că aceasta nu a mai fost prezentată în vizită la tatăl său, este inclusă într-un program de consiliere psihologică, iar situația sa și a fratelui său este monitorizată de autoritatea locală.

Dosar nr. 8132/2023 - sesizare din oficiu Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu într-un caz de acordare necorespunzătoare a asistenței medicale pentru un copil, la Secția de Pediatrie - Urgențe din cadrul Spitalului Județean de Urgență „Mavromati” Botoșani, caz semnalat de presă, al cărui deznodământ putea fi nefericit.

Astfel, cazul a fost relatat în articolul intitulat *Fată trimisă acasă de la Spitalul de Copii Botoșani pe motiv că nu are nimic, diagnosticată cu apendicită acută câteva ore mai târziu.*

«O doamnă „doctor” plictisită, probabil proaspăt trezită», publicat la data de 16 martie 2023, pe site-ul de știri Botoșani News, rezultând faptul că, mama minorei și-a exprimat revolta în legătură cu modul în care a fost consultată fiica sa, la Secția de Pediatrie - Urgențe a Spitalului Județean „Mavromati” Botoșani, aspectele prezentate indicând elemente de neglijare medicală, dat fiind faptul că unitatea medicală nu a asigurat din primul moment o îngrijire medicală corespunzătoare pentru acest copil.

Pentru clarificarea aspectelor prezentate în mass-media, au fost solicitate informații de la Spitalul Județean de Urgență (SJU) „Mavromati” Botoșani, Direcția de Sănătate Publică (DSP) Botoșani, precum și de la Colegiul Medicilor Botoșani.

Analiza răspunsurilor comunicate a relevat, în esență, faptul că, unei paciente minore, prezentată în urgență în dimineața zilei de 7 martie 2023, în jurul orei patru, nu i s-a recomandat/efectuat examinarea ecografică pelviabdominală și/sau analizele de laborator necesare, și nici consult chirurgical de specialitate, administrându-i-se, după un consult sumar, doar un calmant injectabil, după care a fost trimisă acasă.

Ulterior, agravarea stării de sănătate a minorei, dar și grija deosebită de care a dat dovadă mama acesteia, care a condus-o în dimineața aceleiași zile la un Centru medical privat pentru o examinare ecografică abdomino-pelvină, a contribuit decisiv la prevenirea unor posibile complicații în acest caz, având în vedere că, din buletinul investigației efectuate s-a concluzionat diagnosticul de „apendicită acută”, context în care minora, însoțită de mama acesteia, s-a deplasat din nou la Spitalului Județean de Urgență „Mavromati” Botoșani, de această dată a beneficiat de intervenția chirurgicală ce se impunea, dar și de o îngrijire medicală corespunzătoare.

Printre concluziile desprinse în urma verificărilor efectuate, care subliniază o serie de deficiențe identificate la unitatea medicală, au fost reținute următoarele:

- **nu se respectă Procedura operațională - PO 200-01** - referitoare la triajul și internarea pacienților în CPU-Pediatrie, potrivit căreia respectarea etapelor diagnostice impune respectarea principiului potrivit căruia, **„până la proba contrarie, orice copil care se prezintă în urgență trebuie considerat în stare critică”** și nici regula potrivit căreia **„laboratoarele spitalului, precum și serviciile de imagistică au obligația de a prioritiza investigațiile de UPU-Pediatrie”**;

- în urma controlului efectuat, prin Procesul-verbal nr. 0663/10.05.2023, Direcția de Sănătate Publică Botoșani a trasat o serie de măsuri ce trebuiau realizate la CPU-S Pediatrie a SJU „Mavromati” Botoșani (organizarea și dotarea unui laborator de analize de urgență (hematologie, biochimie, enzime), conform Ordinului MS nr. 1706/2007; întocmirea de proceduri medicale algoritmice pentru principalele Sindroame de prezentare în CPU-S pediatrie (Sindrom dureros abdominal, Sindrom febril, etc); măsuri pentru asigurarea operării unui Rx mobil și a unui ecograf pentru investigațiile de urgență în CPU-S pediatrie; remedierea modului de întocmire a documentelor medicale -FPU (completarea corectă și completă a documentelor medicale-FPU), însă Spitalul Județean de Urgență „Mavromati” Botoșani nu a procedat la implementarea acestora.

În vederea remedierii deficiențelor constatate, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 22 din 22 ianuarie 2024**, adresată managerului Spitalului Județean de Urgență „Mavromati” Botoșani, prin răspunsul comunicat precizându-se că **au fost implementate următoarele măsuri la nivelul UPU Pediatrie:**

- au fost întreprinse demersurile pentru organizarea și dotarea unui laborator de analize de urgență, încheindu-se în acest scop un contract cu societate comercială de punere la dispoziție a unui analizor de biochimie uscată SPOTCHEM EZ SP-4430 și a unui analizor de hematologie ICON 5 OP pentru UPU Pediatrie;

- personalul medical al Secției a fost reinstruit cu privire la modul de întocmire a documentelor medicale - FPU;

- au fost întocmite procedurile operaționale PO 200-05 privind sindromul febril la pacientul pediatric și PO 200-06 privind sindromul dureros abdominal la pacientul pediatric.

Dosar nr. 22247/2023 - sesizare din oficiu Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Brașov, s-a sesizat din oficiu, după publicarea unui articol în ziarul Bună ziua, Brașov, în data de 11 august 2023, articol din care reieșea că un minor a muncit la un restaurant de pe str. Republicii din municipiul Brașov, însă fără a i se încheia un contract de muncă și fără a fi plătit corespunzător, conform înțelegerii avute cu angajatorul privat.

Biroul Teritorial Brașov s-a adresat Inspectoratului Teritorial de Muncă al județului Brașov și Inspecției Muncii București

În urma acestui demers, autoritatea ne-a comunicat următoarele informații:

- s-a efectuat control la societatea comercială în cauză, în perioada: 09.08.2023-21.08.2023, și s-a constatat faptul că în cadrul societății desfășura activitate fără contract individual de muncă încheiat în formă scrisă, începând cu data de 01.07.2023, o persoană minoră, cu încălcarea de către angajator a prevederilor legale referitoare la regimul de muncă al minorilor.

S-a reținut că angajatorul a încălcat prevederile art. 16 alin (1) din Codul muncii, primind la muncă persoana minoră, în perioada: iulie-august 2023, fără încheierea în formă scrisă a contractului individual de muncă.

Față de contravenția constatată, angajatorul a fost sancționat cu amendă.

Din documentele prezentate la control de către angajator (condică de prezență) s-a constatat faptul că persoana minoră a prestat, începând cu data de 01.07.2023, activitate câte 8 ore/zi, încălcându-se astfel prevederile legale referitoare la regimul de muncă al minorilor.

Conform prevederilor art. 112 alin. (2) din Codul muncii, *în cazul tinerilor în vârstă de până la 18 ani durata timpului de munca este de 6 ore pe zi și de 30 de ore pe săptămână.*

Având în vedere că existau indicii cu privire la săvârșirea de către angajator a infracțiunii prevăzute la art. 265 alin (1) din Codul muncii (încadrarea în muncă a unui minor cu nerespectarea condițiilor legale de vârstă sau folosirea acestuia pentru prestarea unor activități cu încălcarea prevederilor legale referitoare la regimul de muncă al minorilor constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă), s-a solicitat Inspectoratului de Poliție al Județului Brașov să întreprindă demersurile legale în conformitate cu competențele acestei instituții.

Inspecția Muncii București ne-a comunicat următoarele informații:

Toate acțiunile de control inițiate și desfășurate de Inspecția Muncii conțin și o componentă de informare și conștientizare a angajaților și angajatorilor care sunt verificați, inclusiv pe tematica privind condițiile de muncă a minorilor.

În cadrul acțiunilor de informare și conștientizare organizate de-a lungul timpului, au existat, punctual, și abordări privind munca tinerilor și copiilor.

În acest sens, Inspecția Muncii București ne prezintă câteva din acțiunile demarate și realizate:

Acțiunea de informare și conștientizare cu privire la transformarea muncii nedeclarate în muncă declarată. Această acțiune s-a finalizat cu următoarele rezultate:

- 6.665 acțiuni de informare desfășurate de inspectoratele teritoriale de muncă, pentru un număr de 6.241 angajatori și 2.402 persoane fizice;
- 255 articole pe tema muncii nedeclarate apărute în presă;
- 169 interviuri/ intervenții pe tema muncii nedeclarate la posturile de radio și televiziune.

În vederea realizării obiectivelor stabilite, au existat mai multe direcții de acțiune:

1. Inspectoratele teritoriale de muncă, împreună cu autoritățile locale, celelalte instituții ale statului, în special agențiile județene pentru ocuparea forței de muncă și

ONG - uri au organizat întâlniri la care au participat persoane aflate în căutarea unui loc de muncă, beneficiari de venit minim garantat din mediul rural, întâlniri care au vizat creșterea gradului de conștientizare a persoanelor care desfășoară activitate fără a avea încheiat contract individual de muncă, raportat la consecințele sociale și economice pe care le produce munca nedeclarată, precum și clarificarea unor aspecte privind modul de interpretare și de aplicare a unor prevederi legale din domeniul relațiilor de muncă.

2. În colaborare cu **inspectoratele școlare județene și conducerea unităților școlare s-au efectuat acțiuni de conștientizare a elevilor de liceu.**

3. În colaborare cu filialele județene ale **Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România** au fost organizate mai multe întâlniri de lucru în cadrul cărora au fost dezbătute noile prevederi referitoare la munca nedeclarată și consecințele acesteia.

4. Pentru realizarea unei comunicări eficiente, dar și pentru un mai mare impact al acțiunii în rândul publicului țintă, au fost elaborate afișe/flyere care să exprime ideea de transformare a muncii nedeclarate în muncă declarată.

5. În cadrul ședinței **Grupului de Lucru Mixt pentru Romi** au fost prezentate prevederile legale privind munca nedeclarată și riscurile la care se expun persoanele ce acceptă să muncească fără forme legale de angajare; acțiune de informare cu ocazia întâlnirii Grupului de lucru mixt pentru romi organizat la nivelul Instituției Prefectului Județului Prahova, Ialomița.

6. Inspectoratele teritoriale de muncă au prezentat în cadrul **Colegiului Prefectural** materiale informative cu privire la dezavantajele muncii nedeclarate, precum și la rezultatele obținute în acțiunile de control privind identificarea cazurilor de muncă nedeclarată.

7. Acțiuni de informare în timpul controalelor efectuate.

8. La sediile inspectoratelor teritoriale de muncă s-au desfășurat întâlniri cu reprezentanții angajatorilor.

9. În cadrul **Comisiilor Județene de Dialog Social** au fost prezentate informări pe tema transformării muncii nedeclarate în muncă declarată, prezentând atât acțiunile desfășurate de inspectorii de muncă din cadrul serviciului control relații de muncă, dar și modificările și completările referitoare la munca nedeclarată aduse Codului muncii.

10. Postarea pe paginile de internet ale inspectoratelor teritoriale de muncă a informațiilor relevante și/sau plasarea unor afișe la sediul acestora.

11. Comunicate de presă în publicațiile locale prin care entitățile și persoanele interesate au fost informate despre organizarea acestor ședințe de informare și rapoarte de presă în care au fost reflectate întâlnirile care au avut loc.

12. Intervenții la posturile de radio și televiziune din județe.

În același context, în anul 2021, Inspecția Muncii a revenit cu acțiunea de informare: **VIITORUL TĂU ÎNCEPE AZI. MERIȚI CĂ MUNCA TA SĂ FIE RECUNOSCUTĂ**". Au fost distribuite materiale informative, afișe și pliante, atât în locurile de muncă în care se desfășoară acțiuni de control, cât și în locuri consacrate ca având afluență de persoane: piețe, târguri, primării, gări, autogări, stații de transport în comun, locașuri de cult etc., inclusiv în mediul rural. Astfel, în grupul țintă vizat au fost inclusiv tinerii și copiii.

Inspecția Muncii, alături de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, a derulat Campania de informare *Informează-te, lucrează legal și cunoaște-ți drepturile pentru a fi protejat!*, scopul acesteia fiind acela de a diminua riscurile și de a preveni situațiile de abuz la care se expun cetățenii români care intenționează să muncească în străinătate, inclusiv ca lucrători sezonieri.

În scop informativ și educativ, în vederea pregătirii copiilor pentru o viață profesională împlinită și în acord cu legislația în vigoare, Inspecția Muncii derulează proiectul *Valențe Culturale ale Securității și Sănătății în Muncă*. Școala îi pregătește pe tineri pentru viață, în general, și pentru viața profesională, în special.

Datele statistice analizate periodic de Inspekția Muncii au evidențiat faptul că tinerii români sunt din ce în ce mai dotori să se angajeze imediat după împlinirea vârstei de 16 ani și chiar mai devreme. Cei mai mulți prestează munci sezoniere în timpul vacanțelor de vară. Ei sunt tentați să lucreze fără forme legale și să accepte munci nepotrivite cu dezvoltarea lor fizică și mentală. În acest sens, sunt ținute cursuri, sub forma unor prezentări, cursuri însoțite de filme de scurt metraj cu tematică specifică. În perioada 2015-2019, aceste cursuri s-au desfășurat în toate județele, iar în anul 2023, aceste cursuri au avut loc în 35 de județe.

Acțiunile din cadrul proiectului *Valențe Culturale ale Securității și Sănătății în Muncă* s-au evidențiat și prin implicarea, la nivel național, a Inspectoratelor Școlare Județene și a instituțiilor de învățământ preuniversitar, în organizarea și participarea la concursul național "ȘTIU ȘI APLIC" securitatea și sănătatea în muncă se deprind de pe băncile școlii.

Proiectul AVE - "Asta vreau eu!" reprezintă un program educațional privind prevenirea în mediul lucrativ și consilierea profesională timpurie a elevilor din ciclul gimnazial. Acest proiect s-a adresat elevilor din ciclul gimnazial, obiectivul principal fiind integrarea educației din domeniul securității și sănătății în muncă în cadrul procesului de învățare timpurie.

De asemenea, Inspekția Muncii desfășoară și campanii naționale de control privind prevenirea și combaterea exploatării copiilor/tinerilor prin muncă.

Dosar nr. 21100/2023 - sesizare din oficiu Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Oradea, s-a sesizat din oficiu ca urmare a informațiilor apărute în mass-media potrivit cărora pe raza unei localități din județul Satu Mare, un bărbat a exercitat acte de violență fizică și verbală împotriva soției sale, a strâns-o de gât în plină stradă, de față cu fiica lor în vârstă de cinci ani.

În vederea soluționării sesizării din oficiu, au fost efectuate demersuri la primăria comunei unde a avut loc incidentul, la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Satu Mare și la Inspectoratul de Poliție Județean Satu Mare.

În urma demersurilor efectuate, **Inspectoratul de Poliție Județean Satu Mare** ne-a informat că, în acest caz, au înregistrat o lucrare penală, sub aspectul săvârșirii infracțiunii de violență în familie, faptă prevăzută și pedepsită de art. 199 Cod penal, raportat la art. 193 alin. (2) Cod penal, cercetările efectuându-se sub supravegherea procurorului de caz din cadrul Parchetului.

Împotriva agresorului, polițiștii au emis un ordin de protecție provizoriu pentru o perioadă de 5 zile, iar ulterior, printr-o sentință civilă, Judecătoria Satu Mare a emis **ordinul de protecție împotriva agresorului, pentru o perioadă de 30 de zile.**

În urma adresei formulate de Biroul Teritorial Oradea, **DGASPC Satu Mare** a demarat propria anchetă în vederea identificării și evaluării situației copilului în context psiho-social.

Reprezentanții acestei instituții împreună cu asistentul social al comunei s-au deplasat la domiciliul bunicilor materni, unde se afla minora. Ulterior, DGASPC Satu Mare a organizat întâlniri ale părinților împreună cu minora la sediul instituției, ocazie cu care s-a observat dinamica relațiilor familiale, relația părinților și cum se raportează copilul la cei doi părinți.

În acest context, cei doi părinți au fost îndrumați spre terapie de cuplu și li s-a recomandat ca orice schimbare să fie prelucrată copilului la nivelul lui de înțelegere pentru a asimila și integra în mod cât mai adaptativ aceste modificări în viața de familie.

Autoritățile sesizate consideră că nu se impune instituirea unei măsuri de protecție specială pentru copilul în cauză.

Dosar nr. 10537/2023 - sesizare din oficiu în urma articolului *Un mort și 4 răniți, după un grav accident nu departe de Timișoara. Mașina izbită în camion.*

În vederea clarificării celor prezentate în mass-media, au fost solicitate informații Inspectoratului Județean de Poliție Timiș, din răspunsul transmis rezultând că în urma

accidentului rutier a rezultat rănirea a doi minori, o fetiță și un băiețel, dar și decesul mamei acestora.

Astfel, demersurile au fost continuate la nivelul Spitalului Clinic de Urgență pentru Copii "Louis Turcanu" Timișoara și la Primăria comunei Variaș, județul Timiș.

Urmare solicitărilor formulate, Spitalul Clinic de Urgență pentru Copii "Louis Turcanu" Timișoara ne-a comunicat că cei doi minori au fost internați pe secția de Chirurgie Pediatrică și externati după două zile, starea la externare fiind: vindecat și cu recomandări din partea mediului curant.

Primăria comunei Variaș, județul Timiș ne-a comunicat ancheta socială efectuată la domiciliul minorilor, rezultând că aceștia au beneficiat de mai multe ședințe de consiliere psihologică pentru depășirea traumei suferite prin accidentul rutier și pierderea mamei. De asemenea, întreaga familie încearcă să depășească trauma accidentului, iar tatăl copiilor este alături de aceștia, îi sprijină moral și îi susține cu tot ceea ce aceștia au nevoie.

Dosar nr. 19732/2023 - sesizare din oficiu Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu în vederea verificării situației unui minor implicat în fapte penale.

În instrumentarea sesizării din oficiu, au fost solicitate date de la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Bistrița-Năsăud, Centrul de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog Bistrița-Năsăud, care realizează activitățile Agenției Naționale Antidrog la nivel județean și de la Instituția Prefectului Județul Bistrița-Năsăud.

În urma analizării datelor transmise, a fost emisă **Recomandarea nr. 128/2023, către Agenția Națională Antidrog, având ca obiective:**

1. Realizarea unei analize/diagnoze și consultări, cu implicarea personalului de specialitate de la nivelul tuturor Centrelor de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog, din țară, cu privire la dificultățile întâmpinate în realizarea atribuțiilor prevăzute în sarcina acestora și necesitatea suplimentării personalului de specialitate;

2. Asigurarea respectării Criteriilor minime privind structura de personal și competențele profesionale, stabilite de prevederile Ordinului nr. 513/2008 privind aprobarea Criteriilor și metodologiei de autorizare a centrelor de furnizare de servicii pentru consumatorii de droguri și a Standardelor minime obligatorii de organizare și funcționare a centrelor de furnizare de servicii pentru consumatorii de droguri cu modificările și completările ulterioare și suplimentarea personalului de specialitate în cadrul Centrelor de Prevenire, Evaluare și Consilier Antidrog, după caz.

Agenția Națională Antidrog a luat act de Recomandarea Avocatului Poporului.

Dosar nr. 18290/2023 - sesizare din oficiu în urma articolului *Soți din București, arestați după ce și-ar fi violat în repetate rânduri nepoatele de 12 și 13 ani. Ororile la care ar fi fost supuse copilele.*

Potrivit celor prezentate în mass-media, două persoane, soț și soție, au fost arestate preventiv, după ce, în anul 2022, și-ar fi violat în repetate rânduri nepoatele care se aflau în grija lor. Cei doi locuiau împreună cu proprii copii minori și cu cele două nepoate și, profitând de faptul că acestea se aflau în grija lor, având un comportament violent, atât fizic, cât și verbal, ar fi întreținut cu minorele raporturi sexuale în repetate rânduri.

În vederea clarificării aspectelor prezentate în mass-media, au fost solicitate informații Direcției Generale de Poliție a Municipiului București - Poliția Sectorului 4 și Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 4, iar din răspunsurile comunicate au rezultat următoarele:

- în cauză a fost întocmit un dosar penal în care sunt întreprinse cercetări sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de viol și corupere sexuală a minorilor;
- cei doi soți au calitatea de inculpați și au fost arestați preventiv;

- victimele minore au fost audiate în cauză cu respectarea prevederilor protocolului de audiere a victimelor minore, în camera destinată audierii victimelor minore de la sediul Parchetului de pe lângă Tribunalul București, în prezența avocaților din oficiu, a reprezentantului legal și a unui psiholog;

- asupra cele două minore a fost instituită o măsură de protecție specială într-o structură din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 3;

- cei doi copii minori ai inculpaților se află în grija unchiului patern, urmând ca Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului DGASPC Sector 2 să instituie asupra acestora o măsură de protecție specială.

Dosar nr. 23381/2023 - sesizare din oficiu în urma articolului *Minori de la Casa de Copii, exploatați prin muncă și duși cu dricul în livada unui afacerist din Giurgiu*.

În vederea clarificării aspectelor prezentate în mass-media, reprezentanții instituției Avocatul Poporului au efectuat o **anchetă** la Casa de tip familial "Casa Albastră" Giurgiu și la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Giurgiu.

Urmare concluziilor desprinse cu ocazia anchetelor efectuate, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 129/05.09.2023**, adresată Directorului Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Giurgiu, pentru ca, în exercitarea atribuțiilor prevăzute de legislația în vigoare, să dispună măsurile legale pentru:

- elaborarea unei Proceduri care să descrie pașii ce trebuie urmați în cazul activităților de recreere/socializare organizate în afara serviciului social, a modalităților de organizare și a regulilor de aplicat, precum și a responsabilităților persoanelor implicate în desfășurarea activității;

- diseminarea acestei proceduri și prelucrarea personalului din cadrul centrelor rezidențiale pentru copilul separat temporar sau definitiv de părinții săi, din subordinea DGASPC Giurgiu, în vederea respectării și aplicării corespunzătoare a procedurii.

În urma demersurilor întreprinse, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Giurgiu ne-a comunicat următoarele:

- în ședința organizatorică din data de 24.08.2023, la care au participat șefii de centre, Directorul general și Directorul general adjunct al DGASPC Giurgiu, s-a stabilit modul de lucru în privința ieșirilor ocazionale autorizate ale copiilor din cadrul caselor de tip familial, precum și necesitatea elaborării unei proceduri operaționale în acest sens;

- astfel, a fost elaborată Procedura Operațională (cod PO.56.20) privind activitățile de recreere /socializare organizate în afara serviciului social;

- ulterior anchetei efectuate de reprezentanții instituției Avocatul Poporului și a Recomandării emise, toate activitățile de recreere ale beneficiarilor din cadrul caselor de tip familial s-au desfășurat conform acestei proceduri;

- procedurile operaționale sunt anexe la Regulamentele de Organizare și funcționare ale fiecărei structuri în parte, aprobate prin Hotărâre de Consiliu Județean; astfel, procedura menționată se află în proces de aprobare.

Dosar nr. 24807/2023 - sesizare din oficiu în urma articolului *Copil agresat la grădiniță, anchete în lanț. A fost mușcat de față de un alt coleg*.

În vederea clarificării aspectelor prezentate în mass-media, au fost solicitate informații Inspectoratului Școlar Județean Brașov și Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Brașov, iar din răspunsurile comunicate au rezultat următoarele:

- incidentul în cauză a avut loc la o unitate de învățământ preșcolar privată;

- angajata care se ocupa cu supravegherea copiilor a fost sancționată disciplinar cu reducerea salariului de bază pe o durată de 3 luni cu 10%;

- aceasta recunoaște cele întâmplate și își asumă consecințele faptului că a părăsit grupa de copii pentru câteva minute, ducându-se la altă grupă, moment în care un copil a mușcat în zona feței și a capului un alt copil în vârstă de 2 ani;

- Inspectoratul Școlar Județean Brașov a recomandat o serie de măsuri referitoare la prevenirea și combaterea violenței la nivelul grădiniței în cauză și va monitoriza și verifica respectarea și implementarea acestora;

- Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Brașov a verificat situația minorului agresat, rezultând că acesta se află în siguranță în familie;

- copilul beneficiază de intervenție psihologică în vederea diminuării consecințelor abuzului săvârșit asupra sa în mediul privat, iar efectele intervenției psihologice de care beneficiază sunt pozitive.

Dosarul nr. 25324/2023 - petiție Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 6 București ne-a supus atenției o posibilă încălcare a drepturilor unui copil, aflat cu măsură de protecție specială la Complexul de Servicii Sociale Căsuțe de Tip Familial „Acasă” Sector 6.

Astfel, era menționat faptul că, la data de 06.09.2023, într-o postare publică de pe rețeaua de socializare Facebook a fost încărcată o fotografie cu profilul feței minorului. Totodată, în postarea respectivă era descrisă și o situație în care a fost implicat minorul, autorul postării susținând că acesta ar fi fost abuzat de către un angajat al Complexului.

În vederea clarificării aspectelor semnalate, dar și a celor prezentate în postarea din mediul online, reprezentanții instituției Avocatul Poporului au efectuat o **anchetă** la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 6 București (DGASPC) și o **anchetă** la Complexul de Servicii Sociale Căsuțe de Tip Familial „Acasă” Sector 6 București (CTF „Acasă”).

Urmare concluziilor desprinse cu ocazia anchetelor efectuate, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 140 din 12 octombrie 2023**, adresată directorului Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 6 București.

În urma acestor demersuri, DGASPC Sector 6 ne-a comunicat faptul că **în urma recomandărilor adresate, a procedat la sesizare organelor de poliție, fiind adusă la cunoștința Secției 20 Poliție situația minorului în cauză, precum și o solicitare către autorul postării, prin care s-a solicitat retragerea fotografiei minorului din mediul online.**

Dosar nr. 26068/2023 - sesizare din oficiu în urma articolului *Un primar din Teleorman a fost reținut pentru că ar fi agresat sexual o fată de 17 ani*.

În vederea clarificării aspectelor prezentate în mass-media, au fost întreprinse demersuri la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 6 București și la Poliția Sectorului 6 București (care a redirecționat solicitarea către Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 6 București), iar din răspunsurile comunicate au rezultat următoarele:

- minora în cauză avea instituită măsura de protecție specială a plasamentului la Centrul „Sf. Marcellin Champagnat”, încă din anul 2017;

- în perioada 07.08.2023- 27.08.2023, minora a fost învoită la domiciliul mamei sale, într-o comună din județul Teleorman, în vederea consolidării relațiilor de atașament cu mama;

- în data de 21.08.2023, fata se afla la plimbare prin sat, în jurul orei 18, urmând să se întâlnească cu iubitul său, iar un bărbat despre care fata a aflat că este primarul comunei s-a oferit să o ducă el cu mașina către locul de întâlnire;

- bărbatul nu a oprit la locul stabilit, ci a oprit la Primăria comunei și ulterior, a dus-o pe fată în spatele unui parc, a încercat să o sărute, a atins-o pe picior și i-a propus să întrețină relații sexuale;

- după două zile, minora a anunțat responsabilul de caz din Centrul „Sf. Marcellin Champagnat” și a revenit în București;
- responsabilul de caz de la i-a oferit și îi oferă în continuare fetei suportul moral necesar, a informat-o corespunzător cu privire la drepturile sale și a susținut-o în valorificarea acestora (depunerea unei plângeri penale);
- cu prilejul procedurilor judiciare minora a fost asistată și audiată în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare, aplicabile minorilor-victime;
- minora este inclusă într-un program de consiliere psihologică;
- în cauză a fost întocmit un dosar penal, în care a fost dispusă începerea urmăririi penale față de bărbatul care a agresat-o pe minoră, acesta fiind plasat sub control judiciar.

Dosar nr. 27233/2023 - sesizare din oficiu în urma articolului *Elev de 12 ani din Argeș, bătut cu pumnii de o profesoară pentru că a scăpat un pix pe jos. "Măine îi faci parastasul"*.

Potrivit articolului, minorul în cauză nu a fost singurul agresat de către cadrul didactic, mama unei fetei declarând reprezentanților mass-media că și fiica sa a fost trasă de păr.

În vederea clarificării aspectelor prezentate în mass-media, au fost întreprinse demersuri la Inspectoratul Județean de Poliție Argeș și la Școala Gimnazială „Radu Șerban” Sălătruc, iar din răspunsurile comunicate au rezultat următoarele:

- reprezentanții IPJ Argeș - Biroul de Siguranță Școlară cercetează cazul, în cauză fiind constituit un dosar penal pentru săvârșirea infracțiunii de „purtare abuzivă”;
- la nivelul unității de învățământ a fost constituită Comisia de cercetare disciplinară, cercetarea fiind în desfășurare;
- pe perioada desfășurării cercetării disciplinare profesoara în cauză nu va desfășura cursuri cu elevii, fiind înlocuită de alt cadru didactic;
- cei doi elevi agresați urmează un program de consiliere la nivelul școlii;
- incidentul a fost sesizat către Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Argeș, iar reprezentanții acestei instituții s-au prezentat la școală în vederea audierii elevilor și au avut discuții și cu părinții celor doi elevi, urmând a fi realizat un raport de specialitate.

Dosar nr. 27366/2023 - sesizare din oficiu în urma articolului *Două minore, sclave sexuale pentru un bărbat din Bârsa. Percheziții domiciliare la persoane bănuite de proxenetism.*

În vederea clarificării aspectelor prezentate în mass-media, au fost întreprinse demersuri la Inspectoratul de Poliție Județean Arad, iar din răspunsul comunicat au rezultat următoarele:

- organele de cercetare penală ale poliției judiciare din cadrul IPJ Arad -Serviciul de Investigații Criminale s-au sesizat din oficiu cu privire la săvârșirea infracțiunii de proxenetism, iar în urma unor activități investigative complexe efectuate în dosarul penal întocmit, și în baza probatoriului administrat în cauză, organele de cercetare penală ale poliției judiciare au reușit identificarea autorului infracțiunilor;
- la data de 28.09.2023, au fost puse în executare patru mandate de percheziție domiciliară cât și un mandat de aducere privind suspectul;
- suspectul a determinat în vederea comiterii infracțiunilor de proxenetism, prin înlesnirea practicării prostituției un număr de trei persoane de sex feminin, dintre care două minore, profitând de starea de vulnerabilitate (familii dezorganizate, situație financiară precară, abandon școlar); suspectul le-ar fi recrutat prin promisiunea unui nivel de trai ridicat să practice prostituția, intermediind întâlnirea cu diferiți clienți de pe raza județelor Arad și Timiș și încasând personal sume de bani;

- cu prilejul procedurilor judiciare, minorele au fost asistate și audiate în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare, aplicabile minorilor-victime;
- totodată, au fost asigurate servicii specializate prin care s-a evitat retraumatizarea sau revictimizarea;
- a fost sesizată Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Arad pentru acordarea asistenței de specialitate, consiliere și suport necesar minorelor;
- în prezent, minorele se află sub o măsură de protecție specială, fiind securizate în Centrul de Criză al DGASPC Arad, care oferă servicii de găzduire, îngrijire, educație și consiliere.

Dosar nr. 13796/2023 - sesizare din oficiu în urma articolului *Filmul incidentului din Constanța, unde un copil de 7 ani a venit cu pușca de airsoft la școală. Specialiștii fac legătura cu tragedia din Serbia.*

Urmare sesizării din oficiu, au fost emise adrese către Inspectoratul de Poliție Județean Constanța, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Constanța, Școala Gimnazială nr. 33 „Anghel Saligny” Constanța și Inspectoratul Școlar Județean Constanța.

Din analiza informațiilor transmise de către instituțiile sesizate, s-a putut concluziona faptul că minorul, elev în clasa I a Școlii Gimnaziale nr. 33 ”Anghel Saligny” din Constanța, a luat din casă mai multe jucării, printre care și o pușcă de tip airsoft a tatălui său, cu care s-a dus în curtea școlii pentru a se juca cu colegii săi. Pe acest fond, un cadru didactic a observat arma, a confiscat-o și a depozitat-o în interiorul unității de învățământ. Pe acest fond, la nivelul unității școlare a fost demarată o cercetarea care a stabilit cauzele și împrejurările în care s-a produs incidentul, au fost informate ISJ Constanța, DGASPC Constanța și IPJ Constanța, care au efectuat cercetări potrivit competențelor, acordând sprijin conducerii unității de învățământ în scopul producerii unor incidente similare.

Pe rolul organelor de cercetare penală există înregistrat un dosar penal în cadrul căruia minorul a fost audiat, părinții acestuia fiind cercetați pentru săvârșirea infracțiunii de rele tratamente aplicate minorului. Totodată, arma a fost confiscată și reprezentanților legali le-a fost aplicată o sancțiune contravențională.

Reprezentanții DGASPC Constanța au prezentat serviciile de care minorul și familia acestuia pot beneficia în cadrul instituției, însă mama minorului a refuzat, menționând faptul că minorul se află în atenția consilierului școlar al unității de învățământ, cu care deja are o relație anterioară.

În vederea instrumentării cazului, situația minorului a fost deferită Direcției Generale de Asistență Socială Constanța, Inspectoratului Școlar Județean Constanța, Școlii Gimnaziale nr. 33 „Angliei Saligny” Constanța și Centrului Județean de Resurse și de Asistență Educațională Constanța.

Dosar nr. 1415/2023 - sesizare din oficiu Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu în cazul a două eleve de clasa a V-a, care au lovit cu palmele peste față o altă colegă, chiar în sala de clasă, la Școala Gimnazială Centrală din Câmpina.

În acest sens, a fost efectuată o **anchetă** la Școala Gimnazială Centrală din Câmpina, rezultând următoarele:

La nivelul școlii s-a derulat o anchetă internă, fiind dispuse măsuri sancționatorii față de elevele cu comportamente agresive. Deși la nivelul școlii s-au derulat activități specifice prevenției, conștientizării consecințelor actelor de violență, la nivelul clasei din care fac parte elevele agresoare și eleva victimă, anterior incidentului, nu au fost desfășurate constant activități specifice conștientizării consecințelor violenței, prevenției violenței școlare.

Cu ocazia efectuării anchetei, ne-au fost prezentate Planul Comisiei pentru prevenirea și eliminarea violenței, Planul de acțiuni antibullying 2022-2023, Registrul de monitorizare al

fenomenului de bullying, Registrul cu activități pentru prevenirea, combaterea violenței și bullying-ului.

La nivelul Școlii Gimnaziale Centrale Câmpina funcționează un Grup Antibullying, Comisia pentru prevenirea violenței, există un plan de măsuri și acțiuni preventive, însă **nu era elaborată și difuzată către cadrele didactice o procedură operațională proprie acestei unități școlare care să vizeze „Prevenirea și combaterea violenței în școală”**.

În elaborarea Regulamentului de organizare și funcționare al școlii/Regulamentului intern nu au fost avute în vedere și prevederile Ordinului Ministrului educației nr. 4343/2020 privind aprobarea Normelor Metodologice de aplicare a prevederilor art. 7 alin. (1¹), art. 56¹ și ale pct. 6¹ din anexa la Legea educației naționale nr. 1/2011, privind violența psihologică - bullying **nefiind introdus obiectivul ”școală cu toleranță zero la violență”**.

Față de cele expuse anterior, **Avocatul Poporului a emis Recomandarea nr. 15/8.02.2023**, pentru ca directorul Școlii Gimnaziale Centrale Câmpina, în exercitarea atribuțiilor prevăzute de legislația în vigoare, să dispună luarea cu celeritate a măsurilor legale, pentru:

a) revizuirea Regulamentului de organizare și funcționare al școlii sau a Regulamentului de Ordine Interioară, în sensul introducerii obiectivului ”școală cu toleranță zero la violență și la bullying”, afișarea regulamentului revizuit pe pagina de internet a școlii;

b) elaborarea unei proceduri operaționale specifice privind prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar, în care să fie descriși pașii ce trebuie urmați, definirea termenului de violență, stabilite responsabilitățile în derularea activității de prevenire și combatere a violenței în mediul școlar, difuzarea respectivei proceduri în rândul cadrelor didactice, prin semnătură de luare la cunoștință și data aferentă, precum și prelucrarea regulamentului revizuit și a procedurii elaborate în rândul elevilor/cadrelor didactice/părinți, *anexând procese verbale ale desfășurării acestor activități*;

c) informarea scrisă a părinților/reprezentanților legali ai minorilor implicați în cazuri de violență școlară (atât ca agresori, cât și ca victime sau chiar martori la acte de violență) cu privire la acordarea gratuită a serviciilor de consiliere psihoeducațională, cu acordul scris prealabil al părinților/reprezentanților legali;

d) intensificarea derulării unor activități cu teme având caracter educativ-preventiv referitoare la consecințele săvârșirii actelor de violență, prin implicarea tuturor factorilor (elevi, cadre didactice, părinți) în vederea creșterii gradului de conștientizare în rândul elevilor clasei din al cărei colectiv fac parte elevii implicați în incident a consecințelor grave ale actelor de violență, prin implicarea profesorului diriginte, consilierului școlar și/sau reprezentanților altor autorități.

Recomandarea a fost însușită de directorul Școlii Gimnaziale Centrale Câmpina.

Dosar nr. 15530/2023 - sesizare din oficiu Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu în cazul unui minor din comuna Dragomirești, județul Dâmbovița supus la fapte de violență în familie, amenințare și rele tratamente, de către tatăl său.

Astfel, au fost efectuate demersuri la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Dâmbovița, Inspectoratul de Poliție Județean Dâmbovița, Școala Gimnazială din comuna Dragomirești; efectuarea unor **anchete** la Primăria comunei Dragomirești, județul Dâmbovița și la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Dâmbovița.

În urma demersurilor efectuate, a reieșit faptul că lucrătorii Secției nr. 4 Poliție Rurală Dragomirești, județul Dâmbovița au fost sesizați prin SNUAU 112 de către mama minorului cu privire la faptul că fiul ei minor, aflat în grija tatălui său de la vârsta de 7 ani, a fost amenințat cu moartea și agresat fizic de către acesta, care l-a supus la rele tratamente, în sensul că îi interzicea accesul în locuință, ținându-l afară până la ore târzii.

Organele de cercetare penală din cadrul Secției nr. 4 Poliție Rurală Dragomirești, județul Dâmbovița, **s-au sesizat din oficiu cu privire la săvârșirea infracțiunilor de violență în familie, amenințarea și rele tratamente aplicate minorului**, fapte prevăzute și pedepsite din Codul Penal față de tatăl minorului din comuna Dragomirești, fiind întocmit un dosar penal înregistrat la Parchetul de pe Lângă Judecătoria Târgoviște. Minorul a fost audiat cu respectarea procedurilor judiciare.

Față de agresor s-a emis ordinul de protecție provizoriu, a fost evacuat din domiciliul său și obligat să păstreze o distanță de 100 de metri față de fiul său minor, de imobilul unde acesta o să locuiască, respectiv locuința bunicii sale maternе din comuna Șotânga, județul Dâmbovița și față de unitatea școlară la care era înscris minorul. **S-a dispus reținerea acestuia pe o perioadă de 24 de ore**, ulterior, Judecătoria Târgoviște **a emis mandat de arestare preventivă față de acesta, dispunând arestarea preventivă pentru o perioadă de 30 de zile** sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de violență în familie – 2 acte materiale și rele tratamente aplicate minorului. Agresorul era cunoscut în evidențele cazierului cu antecedente penale (fapte de violență).

1. Aspecte evidențiate cu ocazia anchetei efectuate la Primăria comunei Dragomirești: actele de agresiune asupra minorului exercitate de tată de-a lungul timpului, cunoscute de către mamă; lipsa de reacție a membrilor familiei; lipsa monitorizării cazului minorului de către compartimentul de asistență socială al Primăriei comunei Dragomirești după producerea primului incident în luna septembrie 2022, neexistând o preocupare față de situația minorului, neluarea măsurilor necesare depistării precoce a situațiilor de dificultate/necesitate în care se afla minorul și propunea de măsuri adecvate în interesul superior al copilului; lipsa unei colaborări la nivel local între autorități – primărie, școală; emiterea unui ordin de protecție pentru 6 luni, conform Sentinței civile din anul 2023, pronunțată de Judecătoria Târgoviște începând cu data de 06.06.2023, arestarea tatălui minorului pentru rele tratamente aplicate minorului; declarația mamei minorului potrivit căreia nu se poate ocupa de creșterea și educarea minorului; minorul se afla la data anchetei reprezentanților instituției Avocatul Poporului la bunicii materni în localitatea Șotânga, fără a avea reglementată situația sa juridică.

Au fost constatate și alte deficiențe la nivelul Compartimentului de Asistență Socială din cadrul Primăriei comunei Dragomirești, județul Dâmbovița vizând organizarea activității de asistență socială, nerespectarea în totalitate a legislației specifice.

A fost emisă Recomandarea nr. 119/2023, către conducerea Primăriei comunei Dragomirești, județul Dâmbovița, pentru ca, în exercitarea atribuțiilor prevăzute de legislația în vigoare, să dispună măsurile legale pentru:

a) organizarea și funcționarea corespunzătoare a compartimentului de asistență socială din cadrul Primăriei comunei Dragomirești, județul Dâmbovița, prin inițierea demersurilor specifice asigurării personalului de specialitate (minim un asistent social) în cadrul Compartimentului de Asistență Socială al acestei primării, fie prin angajare, fie prin contractarea serviciilor acordate de asistenți sociali înregistrați cu cabinete individuale sau societăți civile profesionale de asistență socială, conform Legii nr. 292/2011 - legea asistenței sociale, HG nr. 797/2017 pentru aprobarea regulamentelor - cadru de organizare și funcționare ale serviciilor publice de asistență socială și a structurii orientative de personal și Legii nr. 466/2004 privind statutul asistentului social;

b) efectuarea la nivelul unității administrativ teritoriale Dragomirești de sondaje și anchete sociale în vederea prevenirii și depistării precoce a situațiilor de neglijare, abuz, abandon, violență, a cazurilor de risc de excluziune socială etc.;

c) monitorizarea și analizarea situației copiilor din unitatea administrativ teritorială, precum și modul de respectare a drepturilor copiilor (întocmind fișa de monitorizare);

d) actualizarea registrului de Registrul de evidență a copiilor aflați în situație de risc;

e) elaborarea și supunerea spre aprobarea Consiliului Local al comunei Dragomirești a planurilor anuale de acțiune și a strategiei locale de dezvoltare a serviciilor sociale, pe termen mediu și lung, respectiv transmiterea acestora serviciului public de asistență socială de la nivel județean, asigurându-se respectarea dispozițiilor Legii nr. 292/2011 - legea asistenței sociale, H.G nr. 797/2017 pentru aprobarea regulamentelor - cadru de organizare și funcționare ale serviciilor publice de asistență socială și a structurii orientative de personal, Legii nr. 466/2004 privind statutul asistentului social;

f) îmbunătățirea colaborării cu autoritățile publice cu care sunt încheiate protocoale de colaborare (școală, poliție etc.) pentru identificarea situațiilor în care un copil a fost victima abuzului/neglijării/exploatării exercitate de părinte/reprezentat legal, precum și a oricăror situații de dificultate din comunitate, avându-se în vedere și participarea activă a membrilor Consiliului Comunitar Consultativ în identificarea acestor cazuri; colaborarea cu Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Dâmbovița în domeniul protecției copilului;

g) instruirea angajaților compartimentului de asistență socială în vederea aplicării corespunzătoare a legislației în domeniul asistenței sociale pe problematica protecției copilului.

2. Aspecte evidențiate cu ocazia anchetei efectuate la DGASPC Dâmbovița:

Până la data efectuării anchetei de către reprezentanții instituției Avocatul Poporului, **nu au fost dispuse măsuri care să vizeze analizarea situației juridice a minorului și dispunerea unor măsuri specifice de protecție față de minorul victimă, motivată de faptul că celelalte autorități - poliție, spital, primării nu au transmis toate informațiile privind situația copilului și a familiei.**

DGASPC Dâmbovița semnalase situația minorului la Primăria comunei Șotânga, comunicându-se că minorul a necesitat internare la Spitalul Județean de Urgență Târgoviște, urmând ca la externare în data de 8.06.2023 să rămână în grija bunicii materne din comuna Șotânga, solicitându-se evaluarea și monitorizarea situației copilului în familia extinsă, iar dacă este cazul să fie întocmit și implementat Planul de Servicii. Primăria comunei Șotânga a efectuat anchetă socială la domiciliul bunicii materne a copilului, propunând ca minorul să rămână în grija acesteia, ulterior a fost întocmită Fișa de monitorizare a situației copilului din data de 19.07.2023 care nu relevă aspecte deosebite în situația copilului.

Referitor la lipsa unei evaluări a situației minorului, reprezentanții DGASPC Dâmbovița au precizat faptul că la externarea minorului nu au mai fost informați cu privire la rezultatul investigațiilor medicale și psihologice efectuate pe durata internării minorului, iar în lipsa acestor informații nu a fost posibilă demararea unei proceduri de evaluare a copilului de către specialiștii DGASPC Dâmbovița. De asemenea, ulterior, nu a existat o astfel de solicitare nici din partea Primăriei comunei Șotânga unde minorul locuia după externare.

În aceeași zi în care a fost efectuată ancheta de către reprezentanții Biroului Teritorial Ploiești, DGASPC Dâmbovița a procedat la evaluarea situației copilului. La momentul evaluării realizate de specialiștii DGASPC Dâmbovița, s-a constatat că pentru copil se impune instituirea unei măsuri de protecție specială, respectiv plasament în regim de urgență, întrucât mama nu își asumă responsabilitatea creșterii și îngrijirii acestuia. S-a propus includerea copilului într-un program de consiliere specializată pentru a depăși traumele înregistrate în ultima perioadă. La data de 31.07.2023, prin Dispoziția Directorului General al DGASPC Dâmbovița s-a dispus începând cu data de 1.08.2023 plasamentul copilului în regim de urgență la asistent maternal în comuna Moroeni, județul Dâmbovița.

A fost emisă Recomandarea nr. 119/2023, către conducerea DGASPC Dâmbovița, pentru ca, în exercitarea atribuțiilor prevăzute de legislația în vigoare, să dispună măsurile legale pentru:

a) coordonarea și îndrumarea metodologică a activității serviciului public de asistență socială din cadrul Primăriei comunei Dragomirești, județul Dâmbovița, serviciu public la care

s-au înregistrat numeroase deficiențe atât în sfera activității specifice, cât și în modul de organizare și funcționare al acestuia;

b) realizarea imediată a unei analize și evaluări a situației unui copil aflat în situație de risc în cazurile în care personalul DGASPC Dâmbovița, prin natura profesiei, ia la cunoștință despre existența unor situații de abuz, neglijare a copilului (ținând cont de faptul că în cazul minorului în cauză, la momentul audierii sale în prezența unui reprezentant al DGASPC Dâmbovița, specialistul DGASPC Dâmbovița a luat la cunoștință despre abuzurile la care a fost supus minorul de către tatăl său, relele tratamente, acestea trenând de mai mult de 1 an);

c) îmbunătățirea colaborării cu Spitalul Județean de Urgență Târgoviște vizând intervenția în cazurile de copii aflați în risc de părăsire, cu accent pe transmiterea către DGASPC Dâmbovița a unei informări cu privire la rezultatul investigațiilor medicale și psihologice efectuate pe durata internării minorilor, victime ale abuzului/neglijării/exploatarei și ai căror părinți nu participă la activitățile de îngrijire a minorilor, pentru a fi analizată posibilitatea demarării unei proceduri de evaluare a copilului de către specialiștii DGASPC Dâmbovița;

d) asigurarea a unei intervenții multidisciplinare și interinstituționale, organizată, riguroasă, eficientă pentru copilul în cauză, în acord cu prevederile din Standardele Minime Obligatorii privind managementul de caz în domeniul protecției drepturilor copilului aprobate prin Ordinul ANDPC nr. 288/2006;

e) monitorizarea copilului pe durata măsurii de plasament instituite la asistent maternal prin Dispoziția Directorului General al DGASPC Dâmbovița din data de 31.07.2023.

Recomandarea a fost însușită.

Dosar nr. 28903/2023 - sesizare din oficiu Ca urmare a publicării, în data de 17.10.2023, pe portalul transilvania365.ro a știrii intitulată *Viol petrecut aproape de centrul Brașovului! Minor de 15 ani arestat preventiv după ce a agresat o fată de 13 ani*, în vederea clarificării aspectelor menționate, au fost solicitate informații de la Inspectoratul de Poliție Județean Brașov și de la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Brașov (DGASPC).

În urma primirii informațiilor, a reieșit existența unor disfuncționalități în ce privește Numărul Unic Național 119, (NUN) - numărul unic de urgență pentru copii din cadrul DGASPC, în sensul că, în perioada 13 octombrie ora 15.31-15 octombrie, ora 19.04 au fost 18 apeluri nepreluate.

Având în vedere cele constatate, raportat la principiul interesul superior al copilului, principiu consacrat de Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, potrivit căruia interesul superior al copilului va prevala în toate demersurile și deciziile care privesc copiii, întreprinse de autoritățile publice (...), Avocatul Poporului a emis Directorului DGASPC Brașov, **Recomandarea nr. 84 din 10 aprilie 2024**, pentru ca acesta, în exercitarea atribuțiilor sale, să dispună măsurile legale administrative care se impun în vederea îmbunătățirii funcționării NUN 119, prin toate mijloacele avute la dispoziție, respectiv instruirea personalului, planificarea schimburilor/ asigurarea numărului de persoane necesar, pentru ca acesta să fie disponibil în regim de permanență, 24/24 ore, 7/7 zile, inclusiv pe perioada sărbătorilor legale, în ture de zi și de noapte.

Astfel, directorul DGASPC Brașov ne-a transmis următoarele:

- pentru componenta NUN 119 a fost prevăzut și propus spre aprobare Consiliul Județean, un număr de 10 angajați cu formare în asistență socială și psihologie;

- toate posturile astfel prevăzute în statul de funcții, pentru această componentă, au fost aprobate la nivelul Consiliului Județean Brașov prin H CJ nr. 485/ 22.11.2023 și ocupate prin concurs în a doua jumătate a anului 2023;

- personalul beneficiază de formare continuă și supervizare, așa încât permanența la NUN 119 este asigurată de specialiști pregătiți corespunzător, 24/24 ore, 7/7 zile, inclusiv pe perioada sărbătorilor legale, în ture de zi și de noapte.

Astfel, având în vedere cele comunicate, apreciem că **în urma Recomandării emise de Avocatul Poporului, funcționarea NUN 119 la nivelul județului Brașov s-a îmbunătățit considerabil.**

Dosar nr. 25281/2023 - petiție Un petent ne-a sesizat cu privire la o posibilă încălcarea prevederilor art. 49 din Constituție, precum și a dispozițiilor Legii nr. 8/2023 pentru modificarea și completarea art. 6 din Legea educației fizice și a sportului nr. 69/2000, respectiv cu privire la accesul gratuit al elevilor în spațiile și terenurile de sport exterioare ale unităților de învățământ atât în vacanță, cât și după cursuri în timpul anului școlar.

Conform sesizării formulate, au fost reclamate toate Consiliile Județene, Instituțiile Prefectului și Inspectoratele Școlare din țară pentru neaplicarea legii pe teritoriul unităților de învățământ din țară.

În vederea clarificării aspectelor sesizate, am considerat oportun să ne adresăm **tuturor Inspectoratelor Școlare Județene, Consiliilor Județene și Instituțiilor Prefectului, respectiv Consiliului General al Municipiului București.**

Urmare demersurilor dispuse de către instituția Avocatul Poporului în acest caz, s-au primit 224 de răspunsuri din partea instituțiilor publice sesizate, unele dintre acestea fiind însoțite de documente, anexe sau tabele.

Din analiza tuturor răspunsurilor și a documentelor comunicate de autoritățile publice sesizate, au reieșit următoarele aspecte:

- în primul rând, evidențiem faptul că demersurile instituției Avocatul Poporului au fost apreciate de către autoritățile publice sesizate, fiind formulate aprecieri privind acest demers catalogat ca fiind menit să încurajeze activitățile sportive precum și a beneficiilor activităților fizice în rândul copiilor.

- urmare adreselor instituției Avocatul Poporului, autoritățile publice sesizate au procedat la o serie de verificări pentru identificarea și cunoașterea situației la nivel local/județean, respectiv au fost efectuate inspecții tematice, în care au fost monitorizate spațiile școlare ale tuturor unităților de învățământ din județ (ex: ISJ Hunedoara, ISJ Giurgiu, Instituția Prefectului Județul Argeș, ISJ Buzău, Instituția Prefectului Județul Brașov, Instituția Prefectului Județul Arad);

- în cadrul acestui demers, solicitarea formulată de instituția Avocatul Poporului a fost diseminată, la nivelul unităților administrativ locale (la nivelul primăriilor orașelor și comunelor), în vederea informării acestora cu privire la prevederile Legii nr. 8/2023, precum și în vederea comunicării unui răspuns privind situația acestora (ex. județele Constanța, Brașov, Dâmbovița, Mureș);

- au fost dispuse verificări privind starea tehnică, respectiv funcționarea spațiilor și terenurilor de sport (ISJ Constanța – verificări în cadrul unor echipe mixte);

- directorii unităților de învățământ au fost informați cu privire temeiul legal privind obligativitatea de a prevedea prin Regulamentul de organizare și funcționare a unităților de învățământ, în contextul revizuirii anuale a acestuia, precizări referitoare la accesul și programul de utilizare a spațiilor dedicate practicării activităților sportive, din incinta unităților de învățământ (ex. ISJ Cluj, ISJ Constanța, ISJ Mureș, ISJ Covasna);

- în cazul anumitor unități de învățământ s-a constatat că acestea nu au procedat la modificarea Regulamentului de organizare și funcționare, cu toate acestea urmare a adresei instituției Avocatul Poporului s-a procedat la modificarea regulamentului, respectiv aspectele sesizate au fost remediate conform prevederilor legale în vigoare (ex. ISJ Vaslui)

- au fost dispuse măsuri de monitorizare a aplicării modificărilor aduse de Legea nr. 8/2023, astfel încât să se asigure aplicarea unitară a acesteia (ex. ISJ Botoșani);
- nu au fost înregistrate sesizări privind unitățile de învățământ care nu permit accesul copiilor și a tinerilor în spațiile și terenurile de sport exterioare unităților de învățământ;
- în toate cazurile este permis accesul în mod gratuit al elevilor în spațiile și terenurile de sport exterioare ale unităților de învățământ atât în vacanță, cât și după cursuri în timpul anului școlar;
- nu au primit sesizări privind unitățile de învățământ care nu permit accesul copiilor și tinerilor în
- ne-au fost furnizate date privind modul în care este asigurat accesul gratuit și desfășurarea activităților recreative în bune condiții;
- în ceea ce privește motivele invocate pentru care nu s-a procedat la modificarea Regulamentului de organizare și funcționare a unităților de învățământ conform prevederilor Legii nr. 8/2023, au fost identificate următoarele situații: unități de învățământ care nu dețin terenuri de sport exterioare; spațiile destinate activităților sportive (curțile/sălile/terenurile de sport) urmează să fie reabilitate sau sunt în proces de reabilitare; terenuri de sport/curți la care accesul este posibil doar prin incinta școlii; terenurile sunt investiție privată; a fost permis accesul gratuit însă s-au produs numeroase acte de vandalism, iar costul reparațiilor excede costurile de întreținere a spațiilor recreative; buget insuficient, pentru asigurarea pazei sau achiziționarea unui sistem de supraveghere video.

Cu referire la situațiile enumerate anterior, a fost menționat faptul că a fost recomandat școlilor să se adreseze autorităților administrative publice locale pentru identificarea celor mai bune soluții pentru întreținerea și folosirea spațiilor destinate activităților recreative ale copiilor (ex. ISJ Bihor).

Totodată, evidențiem faptul că în prezent au fost identificate unități de învățământ care nu dețin nicio facilitate sportivă destinată copiilor, respectiv școli fără sală de sport, nici exterioară și nici interioară (exemplu: Șeitin, județul Arad).

Raportat la informațiile primite în acest caz, s-a constatat că urmare a demersurilor dispuse de instituția Avocatul Poporului autoritățile publice competente (Instituțiile Prefectului, Consiliile Județene/, Inspectoratele Școlare), au dispuse o serie de măsuri în vederea cunoașterii situației la nivel local/județean, inclusiv în Municipiul București, precum și în vederea asigurării respectării cadrului legal și a remedierii neregulilor în cazurile identificate.

Dosar nr. 22772/2023 - sesizare din oficiu privind situația unui copil aflat în plasament, abuzat emoțional.

Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu pentru verificarea informațiilor publicate în articolul intitulat *Noi abuzuri emoționale la DGASPC Teleorman - 3 angajați țipă la un copil cu handicap* - AUDIO.

Biroul Teritorial Slobozia s-a adresat Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Teleorman și Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție, din informațiile comunicate reținându-se următoarele:

- au fost obținute explicații de la angajații implicați în eveniment, pentru a se confirma sau infirma abuzul asupra beneficiarului minor;
- Serviciul de Intervenție în Regim de Urgență în Domeniul Asistenței Sociale a transmis conducerii DGASPC Teleorman printr-o notă faptul că nu a existat niciun fel de abuz asupra copilului;
- cu privire la această situație, s-a desfășurat și o misiune de control inopinat a Agenției Județene de Plăți și Inspecție Socială Teleorman, concluzionându-se că, pe parcursul desfășurării evenimentului (incidentul înregistrat și prezentat de mass-media) interesul superior al copilului nu a fost afectat, minora nefiind afectată emoțional;

- se preciza că minora nu este persoană cu dizabilități;
- minora a manifestat un comportament agresiv verbal la sediul Direcției.

Astfel, am putut concluziona următoarele:

- cu toate că aceste autorități au stabilit faptul că minora nu a fost supusă niciunui abuz, din înregistrarea publicată se poate auzi cum angajații Direcției vorbesc cu aceasta pe un ton ridicat, răstit. Tonul angajaților este unul amenințător, de natură a intimida minora, mai ales avându-se în vedere poziția de autoritate față de aceasta;
- atitudinea personalului contravine prevederilor Ordinului nr. 25/2019 privind aprobarea standardelor minime de calitate pentru servicii sociale de tip rezidențial destinate copiilor din sistemul național de protecție specială.

Avocatul Poporului a emis Recomandarea nr. 142/23.10.2023, către conducerea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Teleorman, pentru a asigura **instruirea personalului cu privire la metodele de abordare, comunicare și relaționare cu copiii**, în funcție de vârsta, nivelul de dezvoltare și particularitățile psiho-comportamentale ale acestora, precum și cu privire la **respectarea Codului de etică și deontologie profesională**.

Dosar nr. 30713/2023 - petiție Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 6 s-a adresat instituției Avocatul Poporului și a adus la cunoștință faptul că unui minor, arestat la domiciliu, i se încalcă dreptul la învățătură prin refuzul unității de învățământ de a i se permite să urmeze cursurile școlare în regim online. Ulterior și mama minorului a transmis mai multe petiții.

În vederea soluționării petiției, reprezentanții instituției Avocatul Poporului, au efectuat o **anchetă** la Colegiului Național „Ion Creangă” din București și s-au transmis adrese la ISMB, Ministerul Educației.

Din ancheta efectuată, au rezultat următoarele: cu unanimitate de voturi, Consiliul de administrație al unității de învățământ, a respins solicitarea mamei elevului privind școlarizarea în regim online, cu motivarea că: nu există o bază legală pentru respectivul demers (învățământ online), reținându-se următoarele: OUG nr. 99/2021- privind modificarea unor acte normative din domeniul învățământului, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19 - precizează încetarea învățământului online, în mediul preuniversitar, la acel moment, neexistând un cadru legislativ care să permită această modalitate de învățare.

ISMB a precizat într-un răspuns că: pot beneficia de învățământ on line doar minorii care sunt înscriși la „Școala din spital”, sau care revin cu tratament la domiciliu, elevele gravide, elevii părinți, persoanele condamnate definitiv, indiferent de regimul în care execută sancțiunea privativă de libertate, arestații preventiv pot beneficia doar de susținerea sesiunilor de evaluare națională sau a examenului de bacalaureat.

Astfel că, ISMB a apreciat că, întrucât elevul este arestat la domiciliu - nu sunt incidente dispozițiile legale menționate mai sus.

Conducerea liceului a considerat că legea nu permite școlarizarea elevului în sistem online, este un vid legislativ, situația elevului este incertă, nu este reglementată în niciun fel.

Ca urmare a celor constatate, **Avocatul Poporului a emis Recomandarea nr. 21/22.01.2024, către directorul Colegiului Național „Ion Creangă”,** cu următoarele recomandări:

- 1) Să solicite școlarizarea în sistem online a minorul și să întreprindă demersurile necesare în vederea avizării și aprobării cererii de către ISMB/ Ministerul Educației.
- 2) Să ia de urgență toate măsurile ce se impun în vederea respectării dreptului fundamental la învățătură al minorul, inclusiv măsurile necesare prevenirii abandonului școlar.
- 3) Aplicarea judicioasă a prevederilor legale, respectiv art. 18 alin. (2) din Legea nr.198/2023 a învățământului preuniversitar.

4) Consilierea, prin intermediul consilierului școlar, atât a cadrelor didactice, cât și a elevilor din clasa minorului cu privire la necesitatea de a asigura accesul la educație al elevului, cât și cu privire la teama resimțită de aceștia în raport cu elevul în cauză.

Totodată, s-a transmis o adresă către Ministerul Educației, cu următoarele solicitări:

- luarea de urgență a unei decizii, pentru reglementarea situației minorului pentru ca acesta să poată beneficia de școlarizare;

- comunicarea unui punct de vedere cu privire la minorii, arestați la domiciliu, respectiv care este modalitatea în care aceștia sunt școlarizați și beneficiază de instruire și educație, având în vedere dispozițiile legale, aflate în vigoare la acest moment – art. 18 alin. (2) din Legea nr. 198/2023 a învățământului preuniversitar *Pentru asigurarea exercitării dreptului fundamental la educație, (...) sau ori de câte ori Ministerul Educației dispune astfel, (...).*

Ministerul Educației a răspuns următoarele: potrivit art. 221 din Codul de procedură penală (6): *La cererea scrisă și motivată a inculpatului, judecătorul de drepturi și libertăți/ judecătorul de cameră preliminară sau instanța de judecată, prin încheiere, îi poate permite acestuia părăsirea imobilului pentru prezentarea la locul de muncă, la cursuri de învățământ sau de pregătire profesională ori la alte activități similare sau pentru procurarea mijloacelor esențiale de existență, precum și în alte situații temeinic justificate, pentru o perioadă determinată de timp, dacă acest lucru este necesar pentru realizarea unor drepturi ori interese legitime ale inculpatului. (6¹) În situația prevăzută la alin. (6), în încheiere se va indica în mod expres perioada de timp precum și după caz, locul de muncă, instituția de învățământ, unitatea sanitară sau alt loc în care s-a aprobat deplasarea inculpatului.*

Având în vedere dispozițiile legale citate, se opinează de către Ministerul Educației că: **prioritar pentru minorul arestat la domiciliu este ca judecătorul de drepturi de libertăți/ judecătorul de cameră preliminară/ instanța de judecată să-i permită, prin încheiere definitivă să frecventeze cursurile de învățământ general obligatoriu, acesta fiind o condiție obligatorie de a frecventa cursurile de învățământ.**

S-a considerat că elevul prin reprezentantul legal, trebuie să formuleze o cerere scrisă la judecătorul de drepturi și libertăți/judecătorul de cameră preliminară/ instanța de judecată, care prin încheiere poate decide cu privire la dreptul la educație raportat la desfășurarea în bune condiții a procesului penal.

Urmare Recomandării Avocatului Poporului, Colegiul Național „Ion Creangă” a comunicat următoarele: în anul școlar 2023-2024 elevul nu a frecventat cursurile, fiind arestat la domiciliu, iar cursurile on-line nu au fost aprobate de Ministerul Educației/ ISMB.

Întrucât legislația școlară nu a fost modificată până la acel moment, nu s-a mai cerut un al doilea punct de vedere Ministerului Educației referitor la continuarea cursurilor de către elevi, în regim online.

2024

Dosar nr. 38095/2024 - sesizare din oficiu Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu, ca urmare a unui articol apărut în mass-media *Provocarea de pe TikTok care a băgat zeci de copii din România în spital. Managerul de la Grigore Alexandrescu avertizează: „Fenomenul se extinde.”*

Este vorba despre așa-numita *Provocare „Superman Challenge”* - „un joc” periculos, prin care o persoană se aruncă înainte, cu mâinile în față, iar alte două persoane fie o prind și o împing cu putere, fie o lasă să cadă, lovindu-se, astfel, de podea, de asfalt, de corpuri de mobilier sau de alte obiecte dure din jur.

Având în vedere că la acel moment, acest fenomen luase amploare, la nivelul întregii țări și pentru prevenirea și limitarea acestuia, în rândul minorilor, demersurile instituției Avocatul Poporului au fost efectuate la nivel național, prin transmiterea unor adrese către

Inspectoratele Școlare Județene, Inspectoratul Școlar al Municipiului București și către Inspectoratele de Poliție Județene - Biroul Siguranță Școlară, Inspectoratul General al Poliției Române - Direcția de Siguranță Școlară.

La nivelul Municipiului București, **Inspectoratul Școlar al Municipiului București** a comunicat următoarele:

În data de 03.12.2024, inspectorul școlar general adjunct, cu atribuții în domeniul managementului școlar împreună cu inspectorul pentru comunicare instituțională (care coordonează implementarea măsurilor din Planul Local Cadru de Acțiune pentru siguranța școlară) au organizat o întâlnire cu inspectorii pentru management instituțional, sectoarele 1 - 6 care a avut ca temă *Pericolul jocului care, prin intermediul rețelelor de socializare, a câștigat rapid popularitate în rândul elevilor - denumit Superman Challenge*.

În cadrul întâlnirii, **a fost stabilit un set de recomandări clare** pentru membri comunității școlare. Astfel în vederea prevenirii manifestărilor violente în mediul școlar, s-a recomandat elevilor să evite participarea la provocări periculoase care, deși pot atrage atenția colegilor, implică riscuri semnificative pentru sănătatea și siguranța lor.

În scopul dezvoltării unei gândiri critice pentru a rezista presiunii și pentru a analiza consecințele acțiunilor, elevii vor fi încurajați să discute deschis cu părinții, profesorii sau consilierii școlari despre influențele negative din mediul online. S-a recomandat intensificarea acțiunilor de comunicare cu părinți pentru menținerea securității fizice și psihice a copiilor.

Părinților li s-a recomandat să monitorizeze constant activitățile online ale copiilor, precum și conținutului pe care aceștia îl accesează sau îl urmăresc, să discute deschise cu minorii despre riscurile implicate de astfel de provocări și să explice consecințele grave care pot decurge din imitarea comportamentelor văzute online precum și să mențină o colaborare strânsă cu școala, prin dialog constant cu profesorii, diriginții și consilierii școlari.

În vederea informării despre potențialele pericole la care se expun copiii, prin imitarea unor comportamente de pe rețelele de socializare și prevenirii comportamentelor cu potențial periculos pentru elevi, conducerile unităților de învățământ preuniversitar, prin profesorii/profesorii diriginți, vor organiza ședințe cu părinții.

Personalul școlii va supraveghea atent comportamentul elevilor și va raporta imediat situațiile de risc identificate către conducerea școlii sau către autoritățile competente. Profesorii/profesorii diriginți vor organiza activități de informare și prevenire în cadrul orelor de dirigenție, pentru a explica pericolele asociate comportamentelor online nesigure și vor colabora cu consilierii școlari pentru desfășurarea de activități preventive și de sprijin emoțional.

Conducerile unităților de învățământ preuniversitar vor urmări asigurarea unui mediu sigur pentru elevi, inclusiv prin supravegherea în timpul pauzelor, cu implicarea profesorilor de serviciu și a personalului auxiliar și dezvoltarea unei rețele de siguranță la nivelul unităților de învățământ prin colaborare activă cu părinții și instituțiile relevante, inclusiv cu consilierii din cadrul Centrului Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională (CMBRAE).

Inspectoratul General al Poliției Române - Direcția de Siguranță Școlară a comunicat următoarele:

În data de 5 decembrie 2024, Serviciul Siguranță Școlară din cadrul Direcției Generale de Poliție a Municipiului București a transmis conducerii Inspectoratului Școlar al Municipiului București, recomandarea să prelucreze informațiile cu privire la viralizarea provocării „*Superman Challenge*” într-o manieră în care să expună pericolele la care se supun elevii și consecințele grave pe care aceste acțiuni le pot avea asupra sănătății și integrității corporale a acestora.

De asemenea, astfel de **recomandări au fost transmise și la nivel teritorial** de către Inspectoratele de Poliție Județene unde au fost înregistrate cazuri de vătămări, provocate ca

urmare a participării la acest joc, Inspectoratelor Școlare Județene, personalului unităților de învățământ și reprezentanților părinților și elevilor din țară.

Pentru organizarea și coordonarea activităților desfășurate de structurile cu atribuții și responsabilități în creșterea gradului de siguranță școlară în anul școlar 2024-2025, prin Hotărârea Guvernului nr. 1065, la data de 28.08.2024 a fost aprobat Planul național de combatere a violenței școlare. Planul constituie un mecanism de cooperare interinstituțională, stabilind măsuri și responsabilități în sarcina instituțiilor statului cu atribuții în domeniu, creându-se, astfel, cadrul necesar aplicării unitare, la nivel național, a activităților subsumate obiectivului de consolidare a climatului de siguranță școlară.

Astfel, în cadrul orelor de curs, structurile pentru siguranța școlară împreună cu celelalte structuri ale Poliției Române au avut în vedere următoarele obiective:

- prezentarea și înțelegerea noțiunilor de violență școlară, respectiv de bullying, precum și a consecințelor negative pe care aceste fenomene le au asupra dezvoltării psihologice a elevilor și asupra climatului educațional;

- formarea și dezvoltarea, la elevi, a comportamentului nonviolent, a comunicării asertive, a spiritului civic, a acceptării diversității, a deprinderilor de participare la viața unei societăți lipsită de manifestări violente și bullying;

- amplificarea climatului educațional pozitiv, responsabil pentru starea de bine a elevilor și a cadrelor didactice, armonizarea relațiilor dintre elevi, creșterea performanțelor școlare și consolidarea relației între instituțiile reprezentative.

Astfel, având în vedere promovarea alarmantă în spațiul public a provocării „*Superman Challenge*”, pentru prevenirea victimizării minorilor, în cadrul activităților de informare și prevenire desfășurate de către polițiștii structurilor pentru siguranța școlară au fost prezentate elevilor riscurile la care se expun atunci când încearcă anumite jocuri întâlnite pe rețelele de socializare. Aceștia sunt încurajați să nu se lase influențați de presiunea celorlalți și să se gândească dacă merită să își pună viața sau sănătatea în pericol, prin imitarea unor comportamente văzute în mediul online, care stârnesc amuzamentul celor din jurul lor.

La nivelul Poliției Române, cu sprijinul Corpului Național al Polițiștilor, a fost demarată Campania pentru creșterea gradului de conștientizare în ceea ce privește necesitatea asigurării unui climat optim de siguranță în mediul școlar - „*Tăcerea e tot violentă. Vocea ta e soluția*”.

Campania s-a desfășurat la nivel național, pe parcursul anului școlar 2024 - 2025 și a avut ca scop creșterea gradului de conștientizare de către părinți, cadre didactice, elevi, precum și la nivel de societate, cu privire la necesitatea asigurării unui climat optim de siguranță în mediul școlar, prin prevenirea victimizării minorilor, prevenirea și combaterea delincvenței juvenile și / sau infracționalității în mediul școlar și a traficului de droguri.

În data de 5 decembrie 2024, în scopul prevenirii victimizării copiilor, prin acțiuni ce le pot pune în pericol integritatea corporală, prin intermediul canalului de informare www.sigurantascolara.ro au fost transmise recomandări părinților, copiilor și cadrelor didactice în cadrul articolului „*Superman Challenge*” - un joc periculos care pune în pericol siguranța copiilor. Astfel, Poliția Română a tras un semnal de alarmă cu privire la trendul periculos care, prin intermediul rețelelor de socializare, a câștigat rapid popularitate în rândul elevilor - „*Superman Challenge*”.

Dosar nr. 197/2024 - sesizare din oficiu Analizând informațiile prezentate în mass-media referitoare la minori și observând că și în preajma sărbătorilor de iarnă 2023-2024, la fel ca și în anii anteriori, sunt prezentate numeroase articole/reportaje cu privire la *copii care au fost răniți din cauza utilizării articolelor pirotehnice de tip „petardă”*, Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu cu privire la o posibilă încălcare a art. 22 și art. 49 din Constituție, privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, respectiv protecția copiilor și a tinerilor.

Astfel, au fost transmise adrese către: Ministerul Afacerilor Interne, Inspectoratul General al Poliției Române, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, Comisia Juridică, de disciplină și imunități din cadrul Camerei Deputaților și Comisia Juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări din cadrul Senatului, cu solicitarea de a analiza **oportunitatea modificării și/sau completării legislației în vigoare în sensul interzicerii utilizării, comercializării, producerii și importului de articole pirotehnice tip „petarde”**.

În urma demersurilor întreprinse, au rezultat următoarele:

- Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Muncii și Solidarității Sociale sunt autorități competente în elaborarea legislației specifice din domeniul articolelor pirotehnice;

- MAI susține demersurile pentru îmbunătățirea cadrului normativ în domeniul folosirii articolelor pirotehnice;

- PL-x nr. 472/2022 și PL-x nr. 151/2019, ambele intitulate Proiect de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 126/1995 privind regimul materiilor explozive, urmăresc îmbunătățirea cadrului legislativ de referință;

- PL-x nr. 472/2022 vizează, printre altele, interzicerea spre comercializare a acestor articole pirotehnice, cunoscute sub denumirea de „petarde”.

- demersurile necesare modificării și/sau completării legislației în vigoare în sensul aplicării mai riguroase a condițiilor de utilizare, comercializare, producere și import de materiale pirotehnice de tip „petarde”, exced domeniul de competență al Inspectoratului General pentru Situații de Urgență;

- Comisia Juridică, de disciplină și imunități din cadrul Camerei Deputaților și Comisia Juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări din cadrul Senatului nu au răspuns solicitărilor formulate.

Astfel, chiar dacă PL-x nr. 472/2022 și PL-x nr. 151/2019 nu vizează modificările legislative propuse de Avocatul Poporului, sunt menite totuși să aducă îmbunătățiri cadrului legal existent.

Dosar nr. 24139/2024 - sesizare din oficiu după apariția articolului intitulat *Tragedia din Deltă, unde un copil de 3 ani s-a înecat în piscină, s-ar putea repeta în multe resorturi din țară, unde nu există salvamar*.

Având în vedere cele prezentate în mass-media, au fost întreprinse demersuri inițiale către Primăria comunei Murighiol, județ Tulcea, Comisariatul Județean pentru Protecția Consumatorilor Tulcea, Garda de Mediu a județului Tulcea, Inspectoratul de Poliție Județean Tulcea, iar la data de 10.10.2024, au fost extinse demersurile prin emiterea de adresa către toate direcțiile județene de sănătate publică.

Din analiza informațiilor transmise de către instituțiile sesizate, raportat la dispozițiile art. 49 și 22 din Constituție, privind protecția copiilor și tinerilor și dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, s-a putut concluziona faptul că locația din Dunavățu de Jos, județul Tulcea folosește o piscină pentru care se dețin autorizările de funcționare și aprobările necesare cu privire la construcția și folosirea acesteia.

În ceea ce privește cauzele și împrejurările care au condus la decesul minorului în piscină, se efectuează cercetări, în cauză fiind deschis un dosar penal pentru care se efectuează cercetări cu privire la săvârșirea infracțiunii de ucidere din culpă, faptă prevăzută și pedepsită de art. 192 Cod penal.

Referitor la prevenirea producerii unor incidente similare, cât și necesitatea ca în cazul minorilor activitatea de înbăiere din piscine să se realizeze în prezența personalului specializat în acordarea de prim ajutor și a salvării persoanelor în caz de înec, s-a constatat faptul că legislația în materie este neclară și în practică a condus la aplicarea sa în mod trunchiat atât de către fiecare operator economic, dar și reprezentanții instituțiilor publice cu atribuții de

verificare și control. Mai mult decât atât, în sarcina direcțiilor de sănătate nu este stabilită obligația de a verifica acest punct de prim ajutor și salvamar în cadrul piscinelor, astfel că și dacă inspectorii constată această lipsă la deplasarea în teren nu pot fi aplicate sancțiuni. Această problemă a fost supusă atenției cu ocazia demersurilor realizate de către reprezentanții DSP Mehedinți, care au formulat o propunere *de lege ferenda* în acest sens.

În acest context, având în vedere că reglementarea legislativă a situației care a condus la sesizarea din oficiu a Avocatului Poporului subzistă și produce efecte la nivel național, în scopul prevenirii producerii unor incidente similare, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 13/12.02.2025**, adresată ministrului sănătății, pentru ca în exercitarea atribuțiilor conferite de legislația în vigoare să dispună măsurile legale în vederea prevenirii producerii unor incidente similare, respectiv:

- analiza oportunității modificării și completării Hotărârii de Guvern nr. 1136/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice privind organizarea serviciilor publice de salvare acvatică - salvamar și a posturilor de prim ajutor pe plajă, cu privire la problematica obligativității înființării posturilor de salvamar pentru toți operatorii economici care administrează piscine și ștranduri, precum și stabilirea competențelor de constatare și sancționare a încălcării normelor privind această obligativitate,
- asigurarea ca la nivelul direcțiilor județene de sănătate publică legislația în materie se aplică în mod unitar și în acord cu intenția de reglementare a legiuitorului.

Direcția Generală Asistență Medicală și Sănătate Publică din cadrul Ministerului Sănătății ne-a comunicat următoarele:

Ca urmare a Recomandării nr. 13/12.02.2025, privind aplicabilitatea Hotărârii de Guvern nr. 1136/2007, Ministerul Sănătății a întreprins următoarele demersuri pentru clarificarea și îmbunătățirea cadrului legislativ:

- analiza situației - s-a constatat existența unor neclarități legislative și a unor practici neunitare la nivel național referitoare la obligația operatorilor economici de a asigura posturi de salvare acvatică (salvamar) în cadrul piscinelor de uz public.
- inițierea unui grup de lucru interministerial - având în vedere implicațiile legislative și necesitatea unei abordări unitare, Ministerul Sănătății a solicitat Ministerului Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului prin adresa cu nr. AR 3421/26.02.2025 nominalizarea unor reprezentanți pentru constituirea unui grup de lucru interministerial, care să analizeze și să propună modificări la HG nr. 1136/2007.
- Obiectivele grupului de lucru - Acest demers are ca scop:
 - clarificarea obligațiilor operatorilor economici privind asigurarea serviciilor de salvare acvatică;
 - eliminarea interpretărilor divergente și asigurarea unei aplicări unitare a normelor în domeniu;
 - adaptarea cadrului legislativ pentru prevenirea incidentelor tragice similare celui semnalat.

Ministerul Sănătății așteaptă răspunsul Ministerului Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului privind nominalizarea reprezentanților în acest grup de lucru. Ulterior, în funcție de concluziile formulate, se vor iniția eventuale modificări legislative pentru îmbunătățirea reglementărilor în domeniul siguranței piscinelor de uz public.

Dosar nr. 33424/2024 - sesizare din oficiu Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu și a dispus verificarea situației minorilor aflați în stare de arest, în Centrele de Rețineră și Arestare Preventivă din țară.

S-au avut în vedere, printre altele, următoarele:

- Situația punctuală, ca urmare a unei anchete efectuate la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Câmpina de către consilieri din cadrul Departamentului Armată, justiție, poliție, penitenciare, în Dosarul nr. 31841/2024 - sesizare din oficiu;

- Cele constatate ca urmare a anchetei efectuate, printre care: cazarea persoanelor minore împreună cu persoanele adulte, lipsa unui psiholog care să asigure serviciile de asistență psihologică în cazurile prevăzute de lege, lipsa unui asistent medical care să asigure asistența medicală și administrarea tratamentului medicamentos persoanelor private de libertate;

- Prevederile din Regulamentul din 2016 de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal (art. 264 Regimul minorilor arestați: alin. (1) *Cazarea persoanelor minore reținute sau arestate preventiv se realizează, în comun, de regulă, separat de persoanele adulte, cu respectarea principiului separării pe sexe.*

Avocatul Poporului a dispus verificarea aspectelor prezentate, în acest sens au fost solicitate informații de la: Inspectoratul de Poliție Județean Prahova - Centrul de Reținere și Arestare Preventivă pentru a se verifica situația punctuală a minorilor aflați în Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Câmpina și de la Inspectorul General al Poliției Române - Serviciul Coordonare Centre de Reținere și Arestare Preventivă pentru a se verifica situația minorilor din Centrele de Reținere și Arestare Preventivă din țară, pe fiecare centru în parte.

Din cele comunicate, au reieșit următoarele:

La data de 12.11.2024, la nivelul Centrelor de reținere și arestare preventivă din subordinea Inspectoratului General al Poliției Române erau încarcerate 50 de persoane private de libertate minore.

Cele 50 de persoane private de libertate minore erau cazate separat de persoanele private de libertate majore.

Potrivit datelor centralizate de la centrele de reținere și arestare preventivă din subordine, a rezultat faptul că la nivelul acestora există asistent medical/medic care să asigure asistența medicală și administrarea tratamentului medicamentos persoanelor private de libertate.

La data supusă centralizării, 8 persoane private de libertate minore figurau în evidențe ca beneficiind de tratament medicamentos.

Au fost asigurate servicii de asistență psihologică.

Conform datelor centralizate, a rezultat faptul că Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului competentă a fost sesizată în toate cazurile în care acest lucru s-a impus, fără a fi identificate sincope din această perspectivă.

Cu privire la respectarea drepturilor persoanelor private de libertate minore nu au fost constatate nereguli, acestea fiind exercitate de către persoanele în cauză conform prevederilor legale în vigoare.

Minorii custodiați în Centrul de reținere și arestare preventivă din cadrul IPJ Prahova au fost cazați separat de persoanele private de libertate majore. Aceștia beneficiaseră de dreptul la asistență psihologică, fiind consiliați de psihologi din cadrul Școlii de Agenți de Poliție „Vasile Lascăr” Câmpina, în conformitate cu prevederile unei dispoziții a Inspectorului General al Inspectoratului General al Poliției Române.

Dosar nr. 33238/2024 - petiție O petentă s-a adresat instituției Avocatul Poporului și a adus la cunoștință faptul că a depus o solicitare la Direcția de Evidență a Persoanelor - Serviciul de Stare Civilă din cadrul Consiliului Local Sector 3, în data de **02.08.2022**, privind schimbarea numelui pe cale administrativă pentru fiul său minor, la care nu a primit niciun răspuns și nici nu a fost soluționată.

Dosarul și-a urmat circuitul, conform legislației în vigoare, acesta ajungând la Direcția Juridică din cadrul Primăriei Municipiului București, de unde a fost înaintat **către Cabinet Primar General, în data de 20.09.2022.**

Petenta a făcut demersuri la Primăria Municipiului București (a solicitat și audiență) și la Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse (MFTES) în vederea acordării sprijinului legal.

Instituția Avocatul Poporului a efectuat numeroase demersuri la: Primăria Municipiului București - Primar General a fost transmisă o solicitare privind stadiul dosarului și două adrese de revenire, de asemenea Avocatul Poporului a dispus efectuarea unei **anchete** la Cabinet Primar General, în data de **03.02.2025**, după ce în prealabil, s-a transmis o adresă de înștiințare a efectuării anchetei.

Cu privire la refuzul Primarului General al Municipiului București de emitere a dispoziției de admitere sau de respingere a cererii de schimbare a numelui pe cale administrativă, **Avocatul Poporului a emis Recomandarea nr. 153/03.10.2024**, prin care s-a recomandat Primarului General al Municipiului București, ca dispozițiile de schimbare a numelui pe cale administrativă, să fie soluționate în termenul legal de 30 de zile, **(Recomandare neînsușită de către Primarul General al Municipiului București).**

Ancheta a vizat atât dosarul petentei în cauză, dosarul privind Recomandarea emisă de Avocatul Poporului, cât și alte 5 dosare, în care Primarul General al Municipiului București a procedat în mod similar, în sensul că nu s-a răspuns petenților, Avocatului Poporului și nici nu au fost emise dispozițiile respective de schimbare a numelui pe cale administrativă, în termenul legal.

În urma discuțiilor purtate, cu reprezentanta Primăriei Municipiului București, aceasta a precizat că *va comunica, în cel mai scurt timp, toate informațiile solicitate, referitoare atât la însușirea Recomandării nr. 153/2024, cât și la modalitatea de soluționare a dosarelor aflate în lucru la instituția Avocatul Poporului (respectiv, copiile deciziilor de schimbare a numelui pe cale administrativă).*

Constatându-se încălcarea prevederilor art. 52 alin. (1) din Constituție, potrivit cărora *persoana vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim, de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim, anularea actului și repararea pagubei*, a art. 1 alin. (1) din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, potrivit căreia *orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente, pentru anularea actului, recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim și repararea pagubei ce i-a fost cauzată. Interesul legitim poate fi atât privat, cât și public*, dar și a dispozițiilor art. 49, 51, 52 alin. (1), art. 59 alin. (2) din Constituție, dispozițiile art. 41³ alin. (1), art. 41¹¹, art. 41¹² alin. (1) și alin. (2) din Legea nr. 119/1996 cu privire la actele de stare civilă, republicată Dispoziția Primarului General al Municipiului București (de admitere sau de respingere a cererii de schimbare a numelui pe cale administrativă) se emite în termen de 30 de zile, dar și principiului interesului superior al copilului (în cazul petenților minori) s-a propus transmiterea dosarelor la Biroul contencios administrativ și juridic, în vederea analizării oportunității promovării unor acțiuni în contencios administrativ, în ceea ce privește refuzul Primarului General al Municipiului București de a emite dispozițiile de schimbare a numelui pe cale administrativă pentru petenții în cauză (dosare aflate la Cabinet Primar General de peste doi ani).

După analiză, **s-a constatat că sunt îndeplinite condițiile pentru promovarea unor acțiuni în justiție, în temeiul Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ (cu acordul petenților), astfel că în unele cazuri s-au redactat acțiunile respective.**

În data de **03.04.2025**, Primăria Municipiului București - Cabinet Primar General a comunicat Avocatului Poporului răspunsul nr. 54225/02.04.2025, cu următoarele precizări: ca urmare a anchetei efectuate la Primăria Generală a Municipiului București de către reprezentanții Avocatului Poporului, anexează copii ale dispozițiilor Primarului General privind schimbarea numelui pe cale administrativă, în 5 cazuri.

Dosar nr. 8656/2024 - sesizare din oficiu Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Oradea, s-a sesizat din oficiu cu privire la informațiile apărute în mass-media potrivit cărora, *în Bihor tot mai mulți preșcolari și elevi din clasele primare au probleme de pronunție, pentru că în anii în care ar fi trebuit să-și dezvolte abilitățile de vorbire au fost înconjurați doar de părinți și de tablete și n-au reușit să învețe cum să vorbească corect, iar numărul logopezilor din școli și grădinițe este insuficient: 20 de logopezi școlari din Bihor tratează în prezent 1.512 copii, mai mulți ca oricând.*

Deși, articolul făcea referire la informații privind județul Bihor, în vederea conturării unei imagini de ansamblu, Avocatul Poporului a aprobat inițial efectuarea de demersuri și la nivelul județului Satu Mare, aflat în competența teritorială a Biroului Teritorial Oradea, fiind demarate concomitent demersuri atât la Inspectoratul Școlar Județean Bihor, cât și la Inspectoratul Școlar Județean Satu Mare.

Din analiza răspunsurilor primite, se poate concluziona că, informațiile prezentate în articol sunt corecte, numărul de logopezi nu corespunde cu normelor legale, ceea ce poate avea un efect negativ major asupra dezvoltării fizice și psihice a preșcolarilor/ elevilor.

Față de cele de mai sus, Avocatul Poporului, a aprobat extinderea demersurilor sesizării inițiale la nivel național, fiind transmise solicitări tuturor inspectoratelor școlare din țară.

Din răspunsurile primite, reținem următoarele aspecte:

Pe baza observărilor directe realizate de specialiști în logopedie în perioada post pandemică se constată o creștere a numărului de copii cu dificultăți de limbaj, iar cauzele pot fi multiple.

Creșterea numărului de copii cu tulburări specifice de dezvoltare a limbajului și vorbirii duce la o supraîncărcare a activității profesorului logoped și poate împiedica oferirea unui suport terapeutic constant și eficient tuturor elevilor care au nevoie.

Posturile didactice de profesor-logoped prevăzute nu sunt suficiente pentru a acoperi nevoia de asistență/terapie logopedică a preșcolarilor și elevilor de nivel național.

Cu toate acestea, se arată că, în pofida problemelor și dificultăților semnalate, profesorii-logopezi fac eforturi pentru a da curs tuturor solicitărilor de astfel de servicii, în interesul superior al copilului.

În urma sintetizării răspunsurilor primite la nivel național, au fost demarate demersuri către **Ministerul Educației și Cercetării**, instituție care ne-a comunicat următoarele informații:

Ministerul Educației și Cercetării este preocupat permanent de funcționarea optimă a centrelor județene de resurse și asistență educațională/Centrului Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională (CJRAE/CMBRAE).

A fost emis un nou Regulament-cadru de organizare și funcționare a centrelor județene/al municipiului București de resurse și asistență educațională, aprobat prin Ordinul ministrului educației nr. 5701/2024 pentru aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a centrelor județene/ al municipiului București de resurse și asistență educațională.

După intrarea în vigoare a Regulamentului-cadru aprobat prin Ordinul ministrului educației nr. 5701/2024, numărul de posturi pentru învățământul special și CJRAE/CMBRAE, la solicitarea inspectoratelor școlare, a fost suplimentat la nivel național cu 1.158 de posturi.

Începând cu luna februarie 2025, posturile vacante/rezervate din învățământul special și CJRAE/CMBRAE au fost publicate în vederea ocupării acestora pe parcursul etapelor de mobilitate a personalului didactic de predare din învățământul preuniversitar.

Referitor la situația posturilor de profesor logoped, precizează următoarele:

- în etapele de mobilitate derulate anterior publicării posturilor didactice de predare vacante/rezervate pentru concursul național (până la data de 30.05.2025) s-au ocupat:

- 16 posturi de profesor logoped în unitățile de învățământ special;
- 161 posturi de profesor logoped în cabinetele logopedice școlare/interșcolare coordonate de CJRAE/ CMBRAE.

- în prezent se află în derulare concursul național pentru ocuparea posturilor didactice de predare vacante/rezervate în învățământul preuniversitar;

- numărul de posturi vacante/rezervate publicate în vederea ocupării prin concurs, la data de 30.05.2025, este de:

• 22 posturi de profesor logoped în unitățile de învățământ special, din care pentru angajare pentru perioadă nedeterminată (titularizare) 2 posturi;

• 215 posturi de profesor logoped în cabinetele logopedice școlare/interșcolare coordonate de CJRAE/CMBRAE, din care 169 posturi pentru angajare pentru perioada nedeterminată (titularizare).

Ministerul Educației și Cercetării aprobă numărul maxim de posturi finanțat din bugetul de stat pentru unitățile de învățământ preuniversitar de stat.

Numărul maxim de posturi alocat fiecărui județ și municipiului București se repartizează de către inspectoratele școlare județene/ al municipiului București total sau parțial unităților de învățământ, în corelare cu numărul de elevi și de formațiuni de studiu.

Dosar nr. 28594/2024 - sesizare din oficiu Biroul Teritorial Oradea s-a sesizat din oficiu ca urmare a informațiilor apărute în mass-media potrivit cărora, *un deținut minor custodiat de Penitenciarul Oradea, arestat preventiv pentru infracțiunea de furt calificat, a fost găsit spânzurat cu cablul de la telefonul aflat în dotarea camerei de deținere.*

Ca urmare a demersurilor efectuate, s-a constatat faptul că aspectele semnalate în presă se confirmă. Minorul a fost arestat preventiv din august 2024, inițial s-a aflat în arestul IPJ Bihor, iar ulterior a fost depus în Penitenciarul Oradea. S-au realizat demersuri în vederea transferării la Craiova. Având în vedere lipsa locurilor de transport pentru prima cursă de la aprobarea transferului, acesta a fost amânat, însă, la data de 15.09.2024, minorul s-a sinucis în Penitenciarul Oradea.

S-au constatat următoarele deficiențe:

- minorul a fost evaluat psihologic la data de 13.09.2024, deși a intrat în Penitenciar la data de 06.09.2024.

- deși, monitorizarea pentru categoriile vulnerabile ar trebui efectuată la intervale mai mici de timp, în cazul minorului (la data decesului), agentul supraveghetor s-a aflat la vizeta camerei și a interacționat cu deținutul în jurul orei 11:48, atunci când acesta a servit masa de prânz, ulterior, agentul supraveghetor a deschis ușa camerei de deținere în vederea desfășurării activităților administrativ gospodărești în cadrul secției la ora 15:52, după 4 ore de la actul de monitorizare anterior.

Având în vedere aspectele constatate, am apreciat că, la nivelul Penitenciarului Oradea sunt necesare a fi dispuse măsuri concrete în scopul prevenirii unor astfel de evenimente nefericite, care aduc atingere drepturilor constituționale ale minorilor privați de libertate.

Astfel, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 14 din 13 februarie 2025**, adresată directorul Penitenciarului Oradea, care, în virtutea prerogativelor sale, să dispună măsurile necesare pentru:

- identificarea la începutul custodierii (în special în cazul minorilor) dacă o persoană poate fi expusă riscului de auto-vătămare sau tentativei de sinucidere;
- asigurarea evaluării psihologice a minorilor, la depunerea în Penitenciar, în vederea identificării oricăror nevoi de asistență psihologică;
- asigurarea prezenței și intervenției psihologului unității pentru asistență psihologică, raportat la vârsta, comportamentul, manifestările, stările afective evidente ale persoanei private de libertate care prezintă risc pentru siguranța deținerii;
- asigurarea unei supravegheri corespunzătoare astfel încât monitorizarea pentru categoriile vulnerabile să fie efectuată la intervale mai mici de timp;
- transferarea deținuților minori să se efectueze pe curse speciale, astfel încât să fie redusă perioada petrecută de aceștia în Penitenciarul Oradea.

Ca răspuns la Recomandarea Avocatului Poporului, **Penitenciarul Oradea ne-a comunicat măsurile întreprinse pentru implementarea acestora.**

Dosar nr. 23915/2024 - sesizare din oficiu în urma articolului publicat în presă *Accidentul din parcare la Parcul Pantelimon, soldat cu moartea unui copil și cu rănirea altuia - Șoferul mașinii, de 17 ani, arestat preventiv / Un tânăr de 19 ani care l-a lăsat să conducă și care era pasager, plasat sub control judiciar.*

În vederea clarificării aspectelor publicate, au fost solicitate date și informații mai multor autorități, respectiv: Direcției Generale de Poliție a Municipiului București; Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 3 și a Sectorului 2; Spitalului Clinic de Urgență pentru Copii „Grigore Alexandrescu” București, cu privire la minoră/ familie/ caz, precum și Primarului Sectorului 3 al Municipiului București, pentru a ne comunica punctul de vedere în ce privește faptul că parcare de lângă Parcul Pantelimon nu are trotuar, pietonii putându-se afla în situație de risc în acest loc.

Ca urmare a demersurilor întreprinse, toate instituțiile solicitate, cu excepția primarului sectorului 3, au răspuns corespunzător, din acestea rezultând că: fetița supraviețuitoare accidentului a depășit trauma suferită, fiind implicată într-o foarte mare măsură în activitățile școlare, totodată, aceasta are o stare de sănătate bună, urmând să fie supusă mai multor proceduri medicale specifice în vederea creșterii calității vieții sale; familia în cauză a beneficiat de consiliere psihologică în cadrul spitalului pe perioada internării fetiței, dar nu a dorit ajutor de specialitate din partea DGASPC Sector 3, fiind informată de către această instituție că, în cazul în care consideră necesar, poate accesa oricând suportul oferit în cadrul acesteia; minorului care a provocat accidentul, i-au fost respectate toate drepturile cu ocazia audierii sale în calitate de suspect și inculpat; ca urmare a cercetării efectuate la locul de către un reprezentant al instituției Avocatul Poporului s-a constatat că, informațiile publicate referitor la lipsa trotuarului se confirmă; drumul public pe care s-a produs accidentul, respectiv alea/ parcare paralelă cu Șos. Gării Cățelu nu era prevăzută cu trotuare sau acostamente, prin urmare victimele circulau regulamentar conform legii.

Având în vedere că răspunsurile formulate/ transmise de structurile de specialitate din cadrul Primăriei Sector 3 au fost neconforme cu solicitarea adresată, **Avocatul Poporului a emis Recomandarea nr. 156 din 9 octombrie 2024, adresată primarului sectorului 3**, pentru ca, acesta să analizeze oportunitatea amenajării/ reamenajării/ organizării unui trotuar/ acostament pe alea - parcare care este amplasată în paralel cu Șos. Gării Cățelu, pe lungimea gardului care delimitează parcul de această alea a parcării, pentru ca pietonii să nu mai fie obligați să se deplaseze către intrarea în parc printre mașinile din parcare, staționate sau aflate în mișcare.

Ca urmare a numeroaselor demersuri întreprinse de instituția Avocatul Poporului, în perioada de timp de peste 83 de zile scurse de la sesizarea din oficiu a Avocatului Poporului, structurile competente din cadrul Primăriei Sectorului 3 București ne-au comunicat că au luat

la cunoștință recomandările transmise, iar în măsura atribuțiilor, vor lua măsurile necesare pentru punerea acestora în aplicare.

În **completarea** celor transmise, Primăria Sectorului 3, prin adresa Direcției Administrarea Domeniului Public, în data de 17.12.2024, ne-a comunicat că **a demarat procedurile de întocmire a documentației tehnice necesare pentru obținerea autorizației de construire necesară în vederea începerii lucrărilor de amenajare a aleii destinate circulației pietonilor, la locația indicată de instituția Avocatul Poporului**, ceea ce reprezintă faptul că autoritatea publică în cauză și-a însușit deplin Recomandarea Avocatului Poporului.

Însă, având în vedere că, urmare verificării la fața locului în cursul lunii octombrie 2025, s-a constatat că situația de fapt, respectiv cea care a generat accidentul, nu s-a schimbat, în continuare cetățenii, printre care și mulți copii, se află în situație de risc circulând spre intrarea în parc împreună cu mașinile, iar lucrările pentru amenajarea trotuarului destinat circulației pietonilor nu au fost demarate, deși Recomandarea nr. 156/2024 a fost însușită, în data de 20.10.2025, am solicitat primarului sectorului 3 să ne comunice care este stadiul implementării Recomandării nr. 156/2024, respectiv al executării lucrării de execuție/amenajare a trotuarului în cauză.

Răspunsul autorității solicitate se află în termenul legal de răspuns.

Dosar nr. 2268/2024 - petiție Petenta ne-a sesizat cu privire la modul în care un cadru didactic al Școlii Gimnaziale nr. 194 București, profesor și diriginte, îl tratează pe fiul său, elev al acestei unități de învățământ. În acest sens, petenta susținea că dirigintele îi aduce elevului acuzații neadevărate, țipă la el, îl dă afară din clasă sau îl ține toată ora în picioare, îl umilește pe elev și îi incită pe ceilalți elevi împotriva sa.

În urma demersurilor întreprinse în acest sens, Școala Gimnazială nr. 194 București ne-a comunicat următoarele:

- unitatea de învățământ a demarat procedura de cercetare disciplinară a cadrului didactic în cauză.
- împotriva acestui cadru didactic nu au existat până la acest moment sesizări din partea elevilor, părinților sau altor cadre didactice privind un comportament necorespunzător.
- pentru a preveni eventuale fapte similare, conducerea unității de învățământ a luat legătura cu consilierul școlar, pentru ca acesta să discute cu elevii, în cadrul orelor de Educație socială, despre necesitatea și procedura semnalării eventualelor comportamente nepotrivite ale cadrelor didactice în relațiile cu elevii.

Dosar nr. 3651/2024 - sesizare din oficiu în urma articolului *Doi elevi de la o școală de elită din Brașov, acuzați că își terorizează colegii*, fiind prezentată o situație cu care se confruntă Școala Gimnazială nr. 5 Brașov.

În urma demersurilor întreprinse în acest sens, **Școala Gimnazială nr. 5 Brașov și Inspectoratul Școlar Județean Brașov** ne-au comunicat următoarele:

- în urma incidentului dintre cei doi elevi s-au luat următoarele măsuri: s-a discutat cu părinții elevilor implicați; s-a răspuns la sesizările părinților; s-au trimis înștiințări la Biroul de Siguranță Școlară a Inspectoratului de Poliție Brașov și la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Brașov;
- reprezentanții acestor instituții vor intensifica activitățile cu caracter preventiv, activități desfășurate și până acum;
- elevii identificați cu abateri comportamentale au fost sancționați funcție de gravitatea faptelor lor; unul dintre elevi a fost sancționat cu mutare disciplinară într-o altă clasă și este monitorizat permanent, pentru a se evita contactul cu cel de-al doilea elev;

- Comisia pentru prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar a analizat cazul și a stabilit mai multe măsuri pentru combaterea fenomenului de violență în mediul școlar;
- în timpul pauzelor, profesorii de serviciu monitorizează activitatea tuturor elevilor și orice incident apărut este adus imediat la cunoștința conducerii unității școlare și a diriginților;
- școala este partener în proiectul inițiat de Primăria Brașov „fără lacăte pe curtea școlii” și beneficiază de pază în intervalul orar 13:00-19:00, portar care vine în sprijinul profesorilor de serviciu;
- Regulamentul de Ordine Interioară interzice orice formă de violență și toate informațiile necesare prevenirii fenomenului de bullying și violență sunt afișate și inscripționate chiar și pe holurile școlii și la intrarea elevilor în școală;
- în Consiliul de Administrație din data de 31.01.2024, s-au prevăzut măsuri cu privire la diminuarea cazurilor de violență în școală;
- elevul victimă, dar elevii cu comportament agresiv beneficiază de consiliere în afara școlii, deoarece părinții nu și-au dat acordul pentru consiliere școlară;
- fenomenele acestea de violență ar putea fi diminuate dacă am avea sprijinul real al părinților, în sensul existenței comunicării constructive bazate pe respect reciproc.

Dosar nr. 35466/2024 - sesizare din oficiu în urma mediatizării intense a *cazului unui elev de la un liceu din București care a fost prins de organele de poliție în având asupra sa 36 pastile de cu substanța activă clonazepam, pe csare intenționa să le vândă colegilor.*

Minorul a fost reținut și, ulterior, judecătorul de drepturi și libertăți din cadrul Tribunalului București a dispus arestarea la domiciliu a acestuia, pentru 30 de zile. De asemenea, în mass-media era menționat faptul că unii dintre colegii băiatului au declarat că acesta a avut rezultate școlare excepționale în cursul anului precedent, dar ulterior a intrat în anturaje nepotrivite și conduita acestuia s-a schimbat, iar profesorii ar fi știut, însă nu ar fi intervenit pentru a-l ajuta.

În urma demersurilor întreprinse, din cele comunicate de unitatea de învățământ, Direcția de Investigare a Infrațiunilor de Criminalitate Organizată- Structura Centrală - Secția de Combatere a Traficului de Droguri și Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 4, au rezultat următoarele:

- minorul are calitatea de inculpat într-un dosar penal având ca obiect infracțiunea de trafic de droguri de risc;
- asupra minorului a fost dispusă măsura controlului judiciar începând cu data de 28.01.2025 (anterior fiind arestat la domiciliu);
- audierea minorului a fost făcută cu respectarea dispozițiilor legale;
- pe perioada arestului la domiciliu, elevul a participat la cursurile școlare în format on-line, iar după dispunerea controlului judiciar, cu frecvență fizică;
- copilul beneficiază de consiliere psihologică, terapie cognitiv-comportamentală, consiliere școlară și este, totodată, inclus într-un program al Agenției Naționale Antidrog;
- unitatea de învățământ a întreprins demersuri pentru analizarea cazului, susținerea elevului și prevenirea unor incidente similare;
- la nivelul școlii sunt derulate numeroase programe pentru prevenirea consumului de substanțe interzise;
- DGASPC Sector 4 a procedat la verificarea și evaluarea situației minorului, fiind elaborat și un plan de servicii în acest sens;
- părinții îl susțin pe copil și beneficiază de sprijinul și consilierea specialiștilor DGASPC Sector 4;
- cazul rămâne în monitorizarea DGASPC Sector 4.

Dosar nr. 28702/2024 - petiție Petenta, mamă a unei eleve a Liceului Teoretic „Lucian Blaga” din Constanța, ne-a supus atenției fenomenul de bullying la care minora a fost expusă în cadrul unității de învățământ, faptului că deși a semnalat dirigintelui clasei atât condiția medicală specială a minorei, cât și agresiunile la care fata este expusă, cadrul didactic nu a înștiințat conducerea unității, aspect care a condus la agravarea situației medicale a minorei, declanșând sentimente de anxietate școlară și refuz de a participa la orele de curs. Totodată, cadrul didactic a încurajat în timpul orelor de dirigință expunerea la nivelul clasei de către elevi a diagnosticelor medicale ale acestora și consemnarea prin semnătură a celor discutate la ore. Față de această situație, se solicita sprijin pentru ca minora să beneficieze de un mediu școlar adaptat stării sale psihice de sănătate și luare de măsuri împotriva celor care au contribuit la degradarea stării de sănătate a elevei.

În scopul respectării interesului superior al copilului și al clarificării problemei semnate de către petentă, a fost efectuată o **anchetă** la Inspectoratul Școlar Județean Constanța și demersuri la Liceul Teoretic „Lucian Blaga” și Inspectoratul de Poliție Județean Constanța.

Din analiza informațiilor transmise de către instituțiile sesizate, raportat la dispozițiile legale, s-a putut concluziona faptul că aspectele semnalate de petentă se confirmă. În acest context, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 176/27.11.2024**, adresată directorului Liceului Teoretic „Lucian Blaga” Constanța.

Prin răspunsul primit din partea directorului Liceului Teoretic „Lucian Blaga” Constanța, rezultă faptul că acesta și-a însușit recomandarea Avocatului Poporului, dispunând în mod efectiv măsuri și acțiuni în scopul prevenirii producerii unor incidente similare, astfel:

- a prezentat Recomandarea nr. 176/27 noiembrie 2024 în ședința Consiliului profesoral din data de 4 decembrie 2024, respectiv în ședința Consiliului de administrație din data de 9 decembrie 2024;

- a prelucrat Ordinul Ministrului Educației nr. 6235/2023 pentru aprobarea Procedurii privind managementul cazurilor de violență asupra antepreșcolarilor preșcolarilor / elevilor și personalului unității de învățământ, precum și al altor situații corelate în mediul școlar și al suspiciunii de violență asupra copiilor în afara mediului școlar care a mai fost prezentat în ședința Consiliului profesoral din 8.10.2024 și a fost explicat din nou în ședința Consiliului profesoral din 4 decembrie 2024. În această prezentare, directorul liceului a insistat asupra obligativității fiecărui cadru didactic de a comunica orice situație de violență și / sau acte de bullying sesizate de părinți, de elevi sau de către salariați.

- a prelucrat prevederile Regulamentului Intern și ale Regulamentului de Organizare și Funcționare ale Liceului Teoretic „Lucian Blaga” în vigoare în anul școlar 2024-2025, Procedura operațională de comunicare a cazurilor de violență petrecute în incinta unității de învățământ în vigoare în anul școlar 2024-2025, a prezentat mecanismul anonim de sesizare a cazurilor de violență și de bullying școlar și procedura de sesizare a oricărui eveniment considerat a fi o încălcare a drepturilor elevilor / salariaților, publicate pe site-ul liceului www.lucian-bлага.ro.

Directorul a insistat asupra necesității tratării cu foarte mare seriozitate a tuturor situațiilor conflictuale, acte de bullying, de violență semnalate de elevi, de părinți sau de personalul instituției la adresa oricărui elev.

Directorul liceului a solicitat psihologului școlar să o consilieze pe doamna dirigintă a clasei de elevi în legătură cu modul de comunicare abordat în relație cu elevii cu afecțiuni emoționale și de gestionare a situațiilor de bullying de la clasei. Doamna psiholog a colaborat cu doamna dirigintă pentru organizarea orelor de consiliere frontală la clasă.

În urma primirii Recomandării nr. 176, directorul liceului i-a transmis doamnei diriginte o atenționare în care îi reamintește obligativitatea de a respecta prevederile legale cu privire la drepturile copilului și ale elevului în mediul școlar.

De asemenea, directorul liceului i-a reamintit doamnei diriginte că în Fișa postului cadrelor didactice sunt prevăzute obligații referitoare la sesizarea DGASPC în cazul în vederea protejării oricărui minor împotriva oricăror forme de violență, inclusiv violența sexuală, vătămare sau de abuz Fizic sau mental, de rele tratamente sau de exploatare, de abandon sau neglijență, dar și a protejării datelor cu caracter personal cu care acesta intră în contact.

La nivelul liceului, au fost organizate activități de prevenire și combatere a violenței școlare în colaborare cu agentul de proximitate de la Secția nr. 4 de Poliție, cu Serviciul Siguranță Școlară din cadrul IPJ Constanța, cu Agenția Națională împotriva Traficului de Persoane. Aceste activități se vor derula pe parcursul întregului an școlar 2024-2025. De asemenea, în perioada 20-25 octombrie 2024, la nivelul liceului a fost aplicat chestionarul cuprins în Anexa 3 Fișa de identificare a cazurilor de bullying din Ordinul ME nr. 6235/2023 pentru identificarea și prevenirea tuturor tipurilor de bullying asupra elevilor. Raportul a fost prezentat în ședința Consiliului profesoral din data de 4 decembrie 2024. Astfel, diriginții au obligația de a monitoriza comportamentul elevilor și de a raporta măsurile pe care le-au lua pentru prevenirea și / sau combaterea oricăror forme de violență școlară.

De asemenea, la ședințele cu părinții și la orele de dirigenție, diriginții au prelucrat prevederile legale referitoare la cadrul legal incident și reiterat de directorul unității de învățământ în ședința din 04.12.2024.

În Consiliul profesoral din data de 4 decembrie 2024, directorul a reamintit cadrelor didactice, că este strict interzis să discute cu terțe persoane sau în public orice aspect legat de viața privată, starea de sănătate sau să ofere date cu caracter personal așa cum sunt definite de legislația în vigoare privind protecția datelor cu caracter personal. A fost subliniat faptul că dirigințele va contacta părintele fiecărui elev și la o oră de consultații cu părinții va solicita toate informațiile necesare pentru completarea Fișei psihopedagogice a elevilor.

Totodată, pentru a evita orice încălcare a legii, și orice neînțelegere, directorul liceului a comunicat cadrelor didactice că începând din luna decembrie 2024 orice document care va fi prelucrat elevilor va fi consemnat în registrul clasei, profesorul diriginte va enumera numele și prenumele elevilor prezenți și elevii absenți și va semna doar el procesul verbal încheiat.

Dosar nr. 8935/2024 - sesizare din oficiu Mediatizarea în presă a cazului privind dispariția unui copil din comuna Tudora, județul Botoșani, semnalat în articolul *Ayan nu a fost găsit: Căutat de mai bine de 20 de ore cu elicopter, drone, șenilate și ATV-uri! (Video)*, postat pe site-ul publicației electronice Știri Botoșani din data de 18 martie 2024, a determinat sesizarea din oficiu a instituției Avocatul Poporului.

Au fost solicitate informații de la Inspectoratul de Poliție Județean (IPJ) Botoșani și de la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) Botoșani.

În urma unor ample căutări, la o distanță apreciabilă față de locul din care a plecat (4,5 km.), copilul a fost găsit la aproape 24 de ore de la momentul dispariției, însă vârsta fragedă a acestuia, zona în care a fost găsit și condițiile meteo din perioada dispariției au constituit elemente care ar fi putut conduce la înregistrarea unei tragedii în acest caz.

Printre concluziile principale rezultate din analiza răspunsurilor comunicate de către instituțiile sus-menționate, raportat la normele legale în vigoare incidente în acest caz, s-a reținut faptul că, părinții copilului se aflau la momentul dispariției în străinătate, însă nu au notificat primăriei de domiciliu, conform Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, că intenționează să plece la muncă în străinătate pentru o perioadă de timp, și nici nu au solicitat instanței de tutelă să stabilească prin hotărâre delegarea autorității părintești către o altă persoană adultă, așa cum prevede legislația în vigoare, motivul invocat fiind acela că nu ar fi cunoscut aceste obligații, o posibilă cauză fiind aceea că autoritatea publică locală nu a informat comunitatea cu privire obligațiile ce le revin părinților în astfel de cazuri.

Or, potrivit normelor legale în vigoare, delegarea temporară a exercitării drepturilor părintești, pentru perioada în care părintele care exercită singur autoritatea părintească urmează să plece la muncă în străinătate, poate fi făcută numai prin hotărâre judecătorească, cu respectarea procedurii speciale prevăzută de art. 104-105 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În acest sens, dispozițiile art. 104-105 din Legea nr. 272/2004 impun, pentru protecția copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate, respectarea unor obligații, printre acestea regăsindu-se și cea privind depunerea notificării la serviciul de asistență socială al autorității publice locale, cu minimum 40 de zile înainte de a părăsi țara, în care trebuie menționată persoana desemnată să asigure întreținerea copilului/copiilor pe perioada absenței părinților, instanța de tutelă fiind singura autoritate îndrituită să dispună în astfel de cazuri, prin hotărâre, delegarea temporară a autorității părintești cu privire la persoana copilului, pe durata lipsei părinților, dar nu mai mult de un an.

Așadar, existența unor elemente care indică gestionarea necorespunzătoare de către Primăria comunei Tudora a situațiilor în care părinții pleacă la muncă în străinătate, plecând de la acest caz, au condus la emiterea **Recomandării Avocatului Poporului nr. 89 din 24 aprilie 2024**, prin care i s-a recomandat primarului că ar trebui să procedeze la:

1. inițierea unei campanii de informare a părinților care domiciliază în raza teritorială a acestei unități administrative, în conformitate cu art. 106 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pentru:

a) conștientizarea asupra riscurilor asumate prin plecarea la muncă în străinătate;
b) informarea părinților cu privire la obligațiile ce le revin atunci când intenționează să plece la muncă în străinătate, obligații prevăzute de art. 104 și 105 din Legea nr. 272/2004.

2. dispunerea măsurilor necesare instruirii angajaților serviciului public de asistență socială organizat la nivelul comunei Tudora, în vederea cunoașterii și aplicării corespunzătoare a normelor referitoare la protecția copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate, prevăzute de Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cele stabilite prin Procedura de monitorizare a modului de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate și serviciile de care aceștia pot beneficia, prevăzută în Anexa 1 din Hotărârea Guvernului nr. 691/2015.

Din răspunsul comunicat de către Primăria comunei Tudora, județul Botoșani, rezultă că **Recomandarea Avocatului Poporului nr. 89 a fost însușită integral.**

2025

Dosar nr. 15648/2025 - petiție Petentul ne-a supus atenției faptul că un număr de 23 de elevi ai Liceului „Dimitrie Cantemir” Darabani, de confesiune penticostală primesc absențe la disciplina Religie ortodoxă, deși aceștia au optat să studieze religia în cadrul cultului penticostal.

În vederea clarificării aspectelor semnalate, au fost întreprinse demersuri la Liceul „Dimitrie Cantemir” Darabani și a fost solicitat un punct de vedere Ministerului Educației și Cercetării, în calitate de emitent a Ordinului MECS nr. 5232/2015 privind aprobarea Metodologiei de organizare a predării disciplinei Religie în învățământul preuniversitar.

Din analiza dispozițiilor Ordinului MECS nr. 5232/2015, precum și a punctului de vedere formulat de Ministerul Educației și Cercetării rezultă următoarele:

a) prezența elevilor care studiază orele de religie în cadrul cultului propriu, la activitățile asigurate de unitatea de învățământ **este obligatorie doar dacă participarea la studiul**

Disciplinei Religie în cadrul cultului propriu nu se suprapune cu durata orei de Religie organizată la nivelul unității de învățământ; prin urmare, ora de religie în cadrul cultului propriu **poate fi stabilită și în intervalul 8-14** în timpul programului școlar, în intervalul orar în care elevii studiază religia ortodoxă, situație în care elevii **nu vor primi absențe** pentru nefrecventarea activităților organizate de școală;

b) absențele pentru nefrecventarea activităților organizate de școală **nu se consemnează la rubrica Religie, ci într-o rubrică separată;**

c) **profesorului de religie nu are atribuții legale** raportat la elevii care frecventează orele în cadrul cultului propriu sau care au optat să nu frecventeze religia;

Cu toate acestea, **din răspunsul Liceului „Dimitrie Cantemir” Darabani** rezultă că:

a) elevii care nu au optat pentru disciplina Religie (ortodoxă) la nivelul unității de învățământ au obligația de a fi prezenți în școală pe durata orei respective și pot participa fără nicio îngrădire la orele dedicate cultului, în orice zi a săptămânii, **cu condiția să nu se suprapună cu programul școlar (08:00-14:00);**

b) elevii care au optat să nu frecventeze ora de religie sau sunt de alt cult, primesc **absențe la disciplina Religie**, dacă nu sunt prezenți la activitățile asigurate de școală (în bibliotecă);

c) la nivelul unității de învățământ în cauză **profesorul de religie este cel care consemnează absențele și notele în catalog la rubrica religie**, elevilor care frecventează orele de religie în cadrul cultului propriu sau celor care au optat să nu frecventeze religia.

Având în vedere acestea, **Avocatul Poporului a emis Recomandarea nr. 139/05.08.2025**, adresată directorului Liceului „Dimitrie Cantemir” Darabani, pentru ca acesta, în exercitarea atribuțiilor prevăzute de legislația în vigoare, să dispună măsurile legale pentru respectarea Ordinului MECS nr. 5232/2015, astfel:

a) permiterea studierii religiei în cadrul cultului propriu și în intervalul orar în care se desfășoară ora de religie la nivelul unității de învățământ;

b) consemnarea absențelor de la activitățile alternative care sunt puse la dispoziția elevilor de către unitatea de învățământ, într-o rubrică separată de cea de Religie;

c) consemnarea absențelor și notelor la disciplina Religie pentru elevii care studiază religia în cadrul cultului propriu de către învățătorul, institutorul, profesorul pentru învățământ primar sau profesorul diriginte al clasei din care face parte elevul.

În urma acestui demers, Liceul „Dimitrie Cantemir” Darabani ne-a comunicat următoarele:

1. Ținând cont de numărul elevilor de cult penticostal de la Liceul „Dimitrie Cantemir” Darabani **au fost vacante 2 ore/ săptămână de Religie penticostală**, care vor fi adăugate în orarul școlar în funcție de orarul elevilor în cauză, de propunerile părinților acestor elevi și de disponibilitatea cadrului didactic care le va preda.

2. Pentru absențele de la activitățile alternative care sunt puse la dispoziția elevilor în timpul orelor de Religie, **este întocmit registru de evidență separat, nu vor mai fi trecute absențele în rubrica Religie din catalog.**

3. Absențele și notele elevilor care studiază disciplina Religie în cadrul cultului propriu vor fi consemnate, în acest an școlar, **de către profesorul diriginte al clasei, nu de către profesorul de Religie ortodoxă.**

Dosar nr. 18406/2025 - petiție Doi minori ne-au sesizat cu privire la faptul că părinții lor i-au transferat la o unitate școlară din alt județ, deși ei își doreau încheierea anului școlar la unitatea de învățământ frecventată.

Cei doi minori și sora lor s-au aflat în plasament la bunicii materni, pe perioada în care părinții au fost plecați la muncă în străinătate, însă ulterior, părinții s-au adresat instanțelor de

judecată competente, fiind astfel dispusă reintegrarea copiilor în familia naturală (mamă și tată).

Pe cale de consecință, părinții, care au domiciliul pe raza altui județ decât cel în care copiii au locuit cu bunici, au solicitat transferul școlar al copiilor, care a fost legal operat. Cu toate acestea, deoarece copiii au refuzat să se mute la domiciliul părinților, aceștia nu au frecventat noua școală, acumulând un număr foarte mare de absențe, rezultând riscul de repetenție sau neîncheiere a situației școlare.

În acest sens, instituția Avocatul Poporului a purtat o amplă corespondență cu unitatea școlară pe care au frecventat-o copiii anterior transferului, unitatea școlară la care au fost transferați copiii, primăria și Inspectoratul Județean de Poliție de la noul domiciliu al copiilor (cel al părinților), precum și cu Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului din județele fostului și actualului domiciliu al copiilor.

În urma demersurilor întreprinse, am constatat că toate instituțiile implicate au depus diligențe în vederea respectării principiului interesului superior al minorului, rezultând următoarele:

- situația școlară a copiilor a fost încheiată;
- copiii au acceptat să se mute la domiciliul părinților, care îi îngrijesc corespunzător și îi înconjoară cu afecțiune, urmând să își viziteze, în vacanțe, bunicii, de care sunt foarte atașați;
- atât părinții cât și copii urmează consiliere psihologică, în regim privat, consilierea fiind necesară pentru conviețuirea și relaționarea firească între părinți și copii.

Dosar nr. 3340/2025 - sesizare din oficiu Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu în data de 4 februarie 2025, ca urmare a numeroaselor articole de presă prin intermediul cărora au fost prezentate avertizările medicilor români, cu privire la efectele mortale ale unei noi provocări promovate în rândul tinerilor și a copiilor prin intermediul rețelelor sociale, intitulată „Provocarea Paracetamol”.

Raportat la posibilitatea ca acest fenomen să ia amploare la nivelul întregii țări, precum și în scopul prevenirii și limitării efectelor acestei provocări, Avocatul Poporului a dispus efectuarea de cercetări preliminare la nivel național, având în vedere următoarele considerente:

- precedentul și amploarea fenomenului „*Superman Challenge*” la nivel național, precum și efectele nefaste ale acestei provocări în rândul minorilor constatate prin intermediul sesizărilor din oficiu instrumentate la nivelul instituției Avocatul Poporului;
- rapiditatea cu care se popularizează astfel de provocări în rândul copiilor și efectele mortale ale „*Provocării Paracetamol*”, precum și administrarea medicamentelor fără prescripție medicală și consumul de substanțe psihoactive;
- pentru prevenirea acestui fenomen și pentru ca autoritățile să îi încurajeze pe minori să nu cedeze presiunii grupului și să evite să participe la astfel de provocări (inclusiv din mediu on-line).

În acest sens, la nivelul Municipiului București au fost întreprinse demersuri atât la nivelul Inspectoratului General al Poliției Române - Direcția de Siguranță Școlară, cât și al Inspectoratului Școlar al Municipiului București.

Urmare demersurilor efectuate la nivelul Municipiului București, s-a constatat faptul că Inspectoratul General al Poliției Române - Direcția de Siguranță Școlară și Inspectoratul Școlar al Municipiului București au răspuns prompt solicitării instituției Avocatul Poporului și au desfășurat cu celeritate o serie de activități preventiv-informative cu privire la riscurile și efectele mortale ale acestei noi provocări în rândul copiilor și totodată, au emis o serie de recomandări părinților, copiilor și cadrelor didactice.

În acest sens, în data de 6 februarie 2025, în scopul prevenirii victimizării copiilor, prin acțiuni ce le pot pune în pericol integritatea corporală, prin intermediul canalului de informare

www.sigurantascolara.ro au fost transmise recomandări părinților, copiilor și cadrelor didactice în cadrul articolului Provocarea „*Paracetamol Challenge*” o provocare absurdă care este un pericol real pentru adolescenți. Astfel, Poliția Română a tras un semnal de alarmă în ceea ce privește cea mai recentă provocare de pe rețelele de socializare

Prin diverse comunicate și apariții în presă, Poliția Română a atras atenția în mod public asupra acestui fenomen, îndemnând toți factorii responsabili de creșterea și educarea copiilor, în special părinților, să intervină și să discute cu aceștia despre riscurile provocărilor de pe rețelele sociale.

Siguranța în mediul școlar reprezintă un obiectiv prioritar al Poliției Române, aplicarea măsurilor structurilor cu responsabilități în domeniu fiind integrate în mecanisme de cooperare interinstituțională pentru crearea cadrului necesar aplicării unitare, la nivel național, a activităților subsumate obiectivului de consolidare a climatului de siguranță școlară

Din analiza conținutului răspunsurilor primite s-a constatat faptul că până în prezent, în cadrul structurilor pentru siguranța școlară din municipiul București și de la nivel național nu au fost înregistrate evenimente în rândul elevilor din învățământul preuniversitar, ce pot fi asociate „*Provocării Paracetamol*”.

Inspectoratul Școlar al Municipiului București a luat act de situația semnalată, iar în data de 12 februarie 2025, a fost organizată o întâlnire cu inspectorii școlari pentru management instituțional, sectoarele 1-6 care a avut ca temă: *Provocarea Paracetamol un real pericol pentru adolescenți*. În cadrul întâlnirii a fost stabilit un set de recomandări clare pentru membri comunității școlare.

Astfel, în vederea prevenirii expunerii la riscurile asociate consumului excesiv de paracetamol/medicamente, s-a recomandat elevilor să evite participarea la provocări periculoase care, deși pot atrage atenția colegilor, implică riscuri majore pentru sănătatea și siguranța lor și le pot pune viața în pericol.

În vederea informării despre potențialele pericole la care se expun copiii prin imitarea unor comportamente de pe rețelele de socializare și prevenirii comportamentelor cu potențial periculos pentru elevi, conducerile unităților de învățământ preuniversitar, prin profesori/profesorii diriginți, vor organiza în această perioadă ședințe cu părinții.

Personalul școlii va supraveghea atent comportamentul elevilor și va raporta imediat situațiile de risc identificate către conducerea școlii sau către autoritățile competente.

Profesorii și profesorii diriginți vor organiza activități de informare și prevenire în cadrul orelor de dirigiență, explicând pericolele asociate comportamentelor online nesigure.

De asemenea, aceștia vor colabora cu consilierii școlari pentru desfășurarea de activități preventive și de sprijin emoțional, asigurând astfel un mediu școlar sigur și echilibrat pentru elevi.

Conducerile unităților de învățământ preuniversitar vor lua măsuri pentru a crea un mediu sigur pentru elevi, intensificând supravegherea în timpul pauzelor prin implicarea profesorilor de serviciu și a personalului auxiliar. Totodată, vor colabora strâns cu părinții și instituțiile specializate pentru a consolida o rețea de siguranță în școli.

Prin parteneriate cu consilierii școlari și specialiștii din cadrul Centrului Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională (CMBRAE), se va asigura atât sprijin emoțional, cât și implementarea unor programe de prevenire și informare menite să protejeze elevii de riscuri.

Dosar nr. 4178/2025 - sesizare din oficiu În data de 27 ianuarie 2025, presa on-line (www.jurnalist.ro) a prezentat articolul intitulat *Fobia școlară, un fenomen tot mai răspândit: boala de care suferă mulți elevi români*.

Conform informațiilor prezentate în presă, fobia școlară revine în actualitate prin creșterea numărului cazurilor în rândul elevilor, deși este un fenomen vechi, asociat anxietății

de performanță prezente la copii și adolescenți. Tulburarea numită *fobie școlară* se manifestă prin simptome asemănătoare anxietății, respectiv dureri în diferite zone ale corpului, senzație de sufocare, crize de plâns, palpitații, agitație psiho-motorie, simptome asociate momentului în care elevii se pregătesc pentru plecarea la școală. Uneori, părinții au tendința de a pune reacțiile copiilor și refuzul acestora de a merge la școală pe seama unor capricii, însă afecțiunea nu trebuie ignorată, întrucât consecințele sunt foarte grave. Fobia școlară este o suferință reală și accentuată, iar afecțiunea necesită tratament de specialitate (psihoterapie), medicație corespunzătoare, alături de eforturile de susținere din partea părinților și a dascălilor, în funcție de caz. De cele mai multe ori, fobia școlară este determinată de cauze obiective, elevul percepend mediul școlar ca fiind amenințător, cu un grad ridicat de pericolozitate și disconfort.

Având în vedere posibilitatea ca fenomenul fobiei școlare să ia amploare la nivel național, precum și în vederea prevenirii și limitării acestui fenomen, Avocatul Poporului a aprobat extinderea demersurilor la nivelul tuturor birourilor teritoriale, respectiv sediului central, prin întocmirea unei sesizări din oficiu pe raza de competență teritorială a fiecărui BT, precum și transmiterea adreselor către Inspectoratele Școlare Județene și către Centrele Județene de Resurse și Asistență Educațională de către fiecare birou în parte, iar după comunicarea răspunsurilor, în funcție de conținutul acestora, fiecare titular va proceda în consecință (continuare demersuri, extindere, închidere dosar).

Inspectoratul Școlar al Municipiului București ne-a informat că la nivelul Municipiului București, în ultimii 5 ani, au fost emise de către Comisia de Orientare Școlară și Profesională din cadrul CMBRAE un număr de 101 certificate de orientare școlară pentru diagnosticul de fobie școlară, din care 76 pentru școlarizare la domiciliu.

Elevii diagnosticați cu fobie școlară, pentru care s-au emis certificate de orientare școlară, beneficiază de planuri de servicii individualizate care cuprind obiective specifice, centrate pe nevoile de învățare și adaptare ale acestora, precum și de măsuri de egalizare de șanse la examenele naționale.

Totodată, am fost informați că în fiecare unitate de învățământ, la începutul fiecărui an școlar, dar și pe parcursul acestuia, profesorii consilieri realizează o diagnoză a mediului educațional, analizând detaliat nevoile de consiliere prin discuții și aplicarea unor chestionare adresate profesorilor diriginți, cadrelor didactice, părinților și elevilor. Aceste demersuri permit identificarea, printre altele, și a cazurilor de anxietate și fobie școlară, stabilind astfel direcții de intervenție și suport personalizat, în limita competențelor specifice consilierilor școlari.

Dosar nr. 27186/2025 - petiție Petenta menționa că este reprezentant legal al nepoatelor sale orfane și întâmpină dificultăți în ceea ce privește **plata pensiei de urmaș** cuvenită acestora. În acest sens, precizează că plata **se efectuează mereu cu întârziere, la data sesizării instituției Avocatul Poporului nefiind efectuată de peste 5 luni, precum și faptul că există unele sume restante încă din anul 2024.**

În urma demersurilor întreprinse, Casa Locală de Pensii Sector 1 București ne-a comunicat că sumele neîncasate pentru anul 2024 **au fost achitate**, iar în luna septembrie **au fost transmise**, prin virament, sumele restante pentru anul 2025, astfel că, în momentul de față, beneficiarele **nu figurează cu sume neîncasate.**

Dosar nr. 7507/22025 - sesizare din oficiu în urma articolului *Un bărbat beat s-a răsturnat cu ATV-ul. În accident a fost rănit copilul de șapte ani*, în care era prezentat un incident rutier ce a avut loc în municipiul Pitești.

În acest sens, au fost solicitate informații Poliției Municipiului Pitești, iar în urma celor comunicate a rezultat că, deși tatăl minorului, aflat sub influența băuturilor alcoolice l-a plimbat pe acesta cu un motocicletă neînmatriculat, a provocat un accident soldat cu rănirea minorului și, mai mult, și-a abandonat fiul rănit, părăsind locul accidentului, Poliția Municipiului Pitești

a apreciat că nu se impune sesizarea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Argeș.

Or, luând în considerare situația de fapt, se putea aprecia de către organele de poliție că minorul se află într-o situație de risc, cauzată de neglijența tatălui.

Având în vedere acestea, **Avocatul Poporului a emis Recomandarea nr. 51/25.04.2025**, adresată șefului Poliției Municipiului Pitești pentru ca, în exercitarea atribuțiilor prevăzute de legislația în vigoare, să dispună măsurile legale pentru:

- sesizarea de îndată a DGASPC, de fiecare dată când, în desfășurarea activității, există suspiciuni asupra unui posibil caz de abuz, neglijare, înstrăinare părintească, rele tratamente, exploatare și orice formă de violență asupra copilului;

- instruirea personalului de specialitate, care, în desfășurarea activității specifice, interacționează cu minori, cu privire la obligațiile ce decurg din aplicarea art. 53 din Legea nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, republicată și art. 89 alin. (3) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată.

În urma acestui demers, Poliția Municipiului Pitești și-a însușit recomandările stabilite de Avocatul Poporului, fiind dispusă sesizarea DGASPC Argeș și instruirea personalului din subordine cu privire la desfășurarea activităților specifice în cazul interacțiunilor cu minori.

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Argeș ne-a comunicat că în urma verificărilor efectuate, nu s-au constatat elemente care să susțină existența unei situații de abuz sau neglijare a minorului în cauză în mediul familial, care să impună luarea unei măsuri de protecție specială.

Cu ocazia întrevederii cu tatăl minorului, s-a observat că acesta a conștientizat gravitatea incidentului în care l-a implicat pe fiul său, regretă cele întâmplate, fiind un incident izolat, luându-și angajamentul îndeplinirii în mod corespunzător a obligațiilor parentale;

Specialiștii din cadrul DGASPC Argeș au asigurat consilierea și informarea părinților cu privire la obligațiile legale care le revin precum și consecințele nerespectării acestora, iar minorul a fost inclus într-un program de consiliere psihologică în cadrul DGASPC Argeș.

Dosar nr. 27417/2025 - petiție O petentă ne-a sesizat cu privire la refuzul Primăriei comunei Galicea Mare din județul Dolj, de a proceda la angajarea acesteia în calitate de asistent personal al copilului, încadrat în grad de handicap grav cu asistent personal.

Pentru a veni în sprijinul petentei, în scopul respectării principiului interesului superior al copilului, instituția Avocatul Poporului a dispus cu celeritate efectuarea de cercetări preliminare în acest caz.

Astfel, în cadrul cercetărilor dispuse ne-am adresat Primăriei comunei Galicea Mare, în vederea clarificării situației sesizate, raportat la prevederile Legii nr. 448/2006, republicată.

Reprezentanții unității administrativ teritoriale au infirmat aspectele sesizate și ne-au adus la cunoștință faptul că, au dispus doar acordarea indemnizației lunare de însoțitor pentru minor, invocând imposibilitatea angajării petentei raportat la contextul actual.

Raportat la răspunsul primit, s-a procedat la adresarea Agenției Județene pentru Plăți și Inspecție Socială Dolj, în vederea analizării situației petentei.

Reprezentanții AJPS Dolj au dispus o serie de verificări la nivelul unității administrativ teritoriale constatând faptul că, dreptul la indemnizația de însoțitor s-a acordat în neconcordanță cu opțiunea de angajare a asistentului personal, pentru care și-a dat acordul DGASPC Dolj.

Astfel, ca urmare a demersurilor dispuse de instituția Avocatul Poporului, situația petentei a fost soluționată favorabil, respectiv reprezentanții Primăriei comunei Galicea Mare au procedat la angajarea acesteia în funcția de asistent personal al copilului.

Dosar nr. 15864/2025 - sesizare din oficiu după apariția articolului intitulat *Noi am crezut că este o păpușă. Copilaș de 2 ani, atacat de maidanezi pe o stradă din Medgidia. Micuțul se juca în fața curții.*

În scopul verificării și clarificării situației expuse în articolul de presă, au fost întreprinse demersuri la: Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Constanța, Serviciul de Asistență Socială din cadrul UAT Medgidia, Inspectoratul de Poliție Județean Constanța și Spitalul Clinic Județean de Urgență „Sf. Apostol Andrei” Constanța.

Din analiza informațiilor transmise de către instituțiile sesizate, raportat la dispozițiile art. 49 din Constituție, privind protecția copiilor și tinerilor și dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, putem concluziona faptul că atacul canin asupra minorului în cauză s-a soldat cu vătămarea fizică a copilului și s-a datorat pe de o parte lipsei de supraveghere din partea reprezentanților legali, cât și a autorității publice care nu asigură funcționarea serviciului de gestionare a câinilor fără stăpân.

Pe fondul incidentului, a fost apelat numărul de urgență și un echipaj al ambulanței s-a deplasat la fața locului, transportând copilului la unitatea medicală din municipiul Medgidia. Ulterior consultului de specialitate, dar și gravității rănilor suferite s-a decis transferul către Spitalul Clinic Județean de Urgență „Sf. Andrei” Constanța. Acesta a rămas spitalizat împreună cu bunica sa paternă pentru o perioadă de aproximativ o săptămână.

Din verificările efectuate în teren de către reprezentanții DGASPC Constanța, s-au stabilit condițiile locative ale copilului, a împrejurării că părinții acestuia sunt plecați la muncă în străinătate încă din luna martie 2025, copilul fiind lăsat în grija bunicilor, fără însă a fi parcursă procedura legală prevăzută de dispozițiile art. 104 și următoarele din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului. Bunicii au fost consiliați cu privire la modul de îndeplinire a obligațiilor părintești, asumându-și în continuare obligația de creștere, îngrijire și educare a copilului.

Evoluția situației familiale va fi monitorizată de către autoritățile publice locale de pe raza municipiului Medgidia

Cu privire la eveniment se efectuează cercetări sub aspectul săvârșirii infracțiunii de *Neluarea de către proprietarul câinelui sau deținătorul temporar al acestuia a măsurilor de prevenire a atacului canin asupra unei persoane, prevăzute la art. 6. dacă atacul a avut loc...*, prevăzută de art. 12 alin. (1) din OUG nr. 55/2002 privind regimul de deținere al câinilor periculoși sau agresivi, sub directa coordonare a procurorului din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Medgidia.

În acest context Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 121/21.07.2025**, adresată primarului municipiului Medgidia, pentru ca în exercitarea atribuțiilor conferite de legislația în vigoare să dispună:

1) prelucrarea/ reprelucrarea în rândul personalului din cadrul serviciului public de asistență socială a obligațiilor ce decurg din prevederile Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea copilului, Legii nr.292/2011 privind asistența socială, Legii nr. 156/2023 privind activității de prevenire a separării copilului de familie, dar și ale Ordinului ANPDC nr. 286/2006 și HG nr. 797/2017;

2) măsurile legale pentru implementarea și punerea în aplicare a:

a) **dispozițiilor art. 118 din Legea nr. 272/2004**, respectiv să fie asigurată consilierea și informarea familiilor cu copii în întreținere asupra drepturilor și obligațiilor acestora, asupra drepturilor copilului și asupra serviciilor disponibile pe plan local;

b) **dispozițiilor art. art.112 din Legea nr. 292/2011 privind asistența socială**, respectiv să fie efectuate la nivelul unității administrativ teritoriale sondaje și anchete sociale pentru depistarea precoce a cazurilor de risc de excluziune socială sau a altor situații de necesitate a membrilor comunității și, în funcție de situațiile constatate, să fie propuse măsuri adecvate în vederea sprijinirii acestor persoane;

c) **dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 156/2023**, respectiv ca planurile întocmite în urma evaluării să cuprindă serviciile care trebuie oferite pentru a răspunde nevoilor identificate ale copilului și ale familiei acestuia, beneficiile de asistență socială oferite acestora și intervențiile necesare pentru punerea în practică a planului, finalitatea urmărită prin implementarea planului, cine oferă serviciile și pentru ce perioadă de timp, iar acestea să fie aprobate prin dispoziție a primarului.

d) **dispozițiilor art. 106 din Legea nr. 272/2004**, respectiv desfășurarea unor campanii de informare a părinților, în vederea:

a) conștientizării de către părinți a riscurilor asumate prin plecarea lor la muncă în străinătate;

b) informării părinților cu privire la obligațiile ce le revin în situația în care intenționează să plece în străinătate.

e) măsurilor legale în vederea asigurării funcționării la nivelul municipiului a serviciului de gestionare a câinilor fără stăpân.

Cu referire la Recomandarea nr. 121/21.07.2025, primarul municipiului Medgidia ne-a comunicat faptul că Direcția de Asistență Socială din cadrul Primăriei Municipiului Medgidia a analizat cu responsabilitate aspectele semnalate, iar familia extinsă a minorului a fost informată și consiliată cu privire la responsabilitățile legale în ceea ce privește îngrijirea, supravegherea și siguranța copilului. Situația minorului este monitorizată în continuare, în colaborare cu Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Constanța.

Cu privire la situația câinilor fără stăpân, în prezent, se află în derulare o procedură de delegare prin concesiune a serviciului de gestionare, iar Primăria Municipiului Medgidia, prin Direcția de Gestionare a Domeniului Public și Privat, colaborează cu diferite asociații pentru organizarea unor campanii gratuite de sterilizare a câinilor cu sau fără stăpân.

Dosar nr. 2228/2025 - petiție O petentă a transmis, prin e-mail instituției Avocatul Poporului, o petiție cu conținut predominant neinteligibil, motiv pentru care a fost contactată telefonic la numărul indicat în petiție. În timpul convorbirii, aceasta a precizat că este internată într-o secție de psihiatrie, ca urmare a unei altercații cu mama sa, fiind acuzată că ar fi agresat-o, aspect pe care îl contestă.

Petenta menționa că suferă de o afecțiune psihiatrică, respectiv că, datorită fratelui său, se simte în pericol, acesta fiindu-i desemnat, potrivit unei hotărâri judecătorești, curator.

Față de cele de mai sus, instituția Avocatul Poporului s-a adresat concomitent Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Harghita, Inspectoratului de Poliție Județean Harghita și Spitalului Județean de Urgență Miercurea Ciuc.

Din răspunsurile primite, reținem următoarele:

În urma unui episod violent, în timpul căreia și-ar fi atacat mama cu un cuțit, petenta a fost internată involuntar, prin fratele acesteia care-i este curator. În evidențele poliției, petenta figurează, în perioada 24-25.05.2020, cu două apeluri 112 (tulburări psihice, provocare și participare efectivă la scandal) deoarece se certa des cu soțul ei (decedat între timp pe motive medicale/naturale). Petenta necesită tratament psihotrop cu măsuri speciale de supraveghere și îngrijire în regim cronic.

Datorită faptului că, petenta nu a fost capabilă să-i ofere fiului său minor protecție și îngrijire, acesta se află în plasament familial la bunica maternă.

S-a recomandat restabilirea relației cu familia, fapt urmărit și de familie, însă petenta nu este capabilă datorită afecțiunilor psihice. Situația persoanei a fost monitorizată pe o perioadă de 3 luni, menținându-se legătura cu membrii familiei.

Petenta este extrem de agresivă fizic și verbal, fiind un risc pentru mama sa în vârstă și pentru fiul ei minor.

Din *Planul individualizat de protecție - revizuit* unde sunt prevăzute serviciile pentru minor, pentru familia naturală, respectiv pentru familia de plasament, *Raportul periodic privind situația minorului și Raportul de monitorizare/ reevaluare* rezultă faptul că, minorul este bine îngrijit de către bunica maternă, fiind propusă menținerea plasamentului minorului la aceasta, dezvoltarea relațiilor între mamă-copil, respectiv din *Programul de intervenție specifică – PIS menținerea și dezvoltarea legăturilor familiale*, reținem obiectivele: pe termen scurt (3 luni) dezvoltarea relațiilor personale între mamă - copil, pe termen lung (6 luni) dezvoltarea relațiilor personale între bunica paternă - copil și **pe termen lung (12 luni) reintegrarea copilului în familia mamei.**

Din analiza răspunsurilor primite s-a constatat că, drepturile petentei sunt respectate de către autoritățile competente, însă, având în vedere faptul că petenta are un fiu minor, aflat în prezent în grija bunicii materne, coroborat cu existența unor incidente anterioare în care aceasta a fost implicată pe fondul afecțiunii psihiatrice, s-a conturat **necesitatea emiterii Recomandării nr. 114/2025**, către **directorul general al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Harghita**, cu privire la obiectivul stabilit pe termen lung (12 luni) de reintegrare a minorului în familia mamei, și anume, analizarea detaliată a efectelor posibile ale reintegrării asupra dezvoltării psiho-emoționale, sociale și educaționale a minorului, ținând cont atât de necesitatea menținerii legăturilor afective cu mama, cât și de impactul potențial negativ pe care l-ar putea avea instabilitatea psihică a acesteia, confirmată prin comportamente anterioare și/sau evaluări de specialitate, mama putând reprezenta un risc real și constant pentru echilibrul emoțional, securitatea fizică și dezvoltarea minorului.

Deși principiul reintegrării copilului în familia sa reprezintă un obiectiv fundamental prevăzut de Legea nr. 272/2004, fiind inclus și în Programul de intervenție specifică - PIS menținerea și dezvoltarea legăturilor familiale la obiective pe termen lung (12 luni) reintegrarea copilului în familia mamei, aplicarea acestuia nu poate fi realizată în mod automat, ci impune o evaluare individualizată, raportată la circumstanțele fiecărui caz în parte.

Recomandarea nr. 114/2025 a fost însoțită de către Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Harghita, comunicându-ne faptul că *planul individualizat de protecție este revizuit semestrial și ori de câte ori este necesar, cu consultarea echipei multidisciplinare, iar reintegrarea copilului în familie nu se realizează fără îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege, respectiv: asigurarea unei stări de sănătate corespunzătoare a părintelui/părinților, existența unor condiții de trai adecvate, precum și a unui mediu familial favorabil dezvoltării armonioase a minorului.*

Dosar nr. 870/2025 - sesizare din oficiu ca urmare a articolului *Copii cu dizabilități ținută în condiții ÎNFIORĂTOARE în centre de plasament din Târgu Mureș! Încuiați cu zăvor în camere.*

În articolul de presă se arată faptul că în cele patru centre *sunt adăpostiți în total 63 de copii cu dizabilități, deși capacitatea totală este de 51 de locuri. Niciuna dintre locații nu are autorizație, iar condițiile sunt insalubre și nepotrivite- saltele învelite în plastic, paturi subdimensionate, camere fără uși sau încuiate cu zăvor și înghesuială. Copiii sunt malnutriți, iar starea lor este precară.* De asemenea, se preciza că în timpul vizitei au fost identificate mai multe ilegalități, esențiale fiind următoarele:

- copii cu vârste cuprinse între 3-7 ani nu sunt în grija asistenților maternali profesioniști, așa cum prevede legea, ci închiși în centre. Astfel, DGASPC Mureș a încălcat obligația de a asigura îngrijirea copiilor în mediu familial.

- într-unul din centre, opt copii erau închiși în dormitoare cu zăvoare, amplasate în exterior, pentru a nu putea ieși din camere. Personalul de serviciu ne-a comunicat că au apelat la această modalitate din lipsă de personal.

- în două dintre centre, în urma verificării medicamentelor din aparatele de urgență, au fost identificate medicamente expirate. Personalul de serviciu a afirmat că a administrat aceste medicamente de curând.

- în toate cele patru centre, condițiile de viață și îngrijire sunt inadecvate, nu corespund standardelor legale, fiind observați și 9 copii într-un dormitor, camere fără uși, spații insalubre, saltele îmbrăcate în plastic, paturi inadecvate ca mărime, toate acestea fiind de natură să pericliteze viața și integritatea copiilor.

- într-unul dintre centre, s-a găsit un focar de varicela, cinci copii fiind diagnosticați, nu toți erau izolați de ceilalți copii instituționalizați.

- sunt copii cu dizabilități care nu beneficiază de servicii de kinoterapie deși medicii spun că lipsa recuperării le poate pune viața în pericol.

Totodată, se mai arăta că Centrul de Resurse Juridice a participat la mai multe astfel de vizite de monitorizare în aceste centre, începând cu luna martie 2024, și cu aceste ocazii, s-a constatat că acești copii sunt neîngrijiți, uneori lăsați singuri și nesupravegheați, lipsiți de activități de recuperare și reabilitare, lipsiți de o alimentație corectă și evaluată din punct de vedere nutrițional.

De asemenea, Centrul de Resurse Juridice preciza că a constatat nereguli legate de neparticiparea personalului la activități conform fișei de post (neprezentarea la program) și oferirea de servicii de îngrijire inadecvate nevoilor specifice ale copiilor cazați în centru.

În încheiere se arăta că lipsa de implicare a specialiștilor și starea de alimentație și igiena defectuoasă sunt de natură să pună în pericol dezvoltarea copiilor și chiar viața și integritatea lor, cu toate acestea, reprezentanții centrului nu au putut dovedi într-un mod satisfăcător că aceste servicii chiar au fost furnizate în mod corespunzător și în mod constant copiilor cazați în centru.

Față de aspectele prezentate, ne-am adresat: Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș, Direcției de Sănătate Publică Mureș, Inspectoratului de Poliție Județean Mureș, Agenției Județene pentru Plăți și Inspecție Socială Mureș, Consiliului Județean Mureș și Consiliului de Monitorizare a Implementării Convenției ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, pentru a analiza și verifica situația prezentată și de a ne comunica un răspuns în scris cu modul de soluționare a aspectelor sesizate în mass-media.

În urma acestor demersuri, instituțiile mai sus enumerate ne-au comunicat rezultatul verificărilor efectuate la cele 4 centre rezidențiale, recomandările, cauzele care au dus la situația respectivă, demersurile efectuate în vederea îndreptării neconformităților identificate, măsurile legale dispuse și sancțiunile aplicate.

De asemenea, Consiliul de Monitorizare a Implementării Convenției ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități ne-a comunicat Raportul privind vizita de monitorizare desfășurată la Centrele Rezidențiale pentru Copii cu Deficiențe Neuropsihiatrice din Târgu Mureș, în care sunt prezentate neconformitățile constatate în urma vizitei de monitorizare *În urma vizitei de monitorizare efectuată la CRCDN Târgu Mureș au fost identificate o serie de nereguli grave care implică încălcarea drepturilor fundamentale ale copilului. Printre acestea, s-au remarcat deficiențe majore în accesul la educație și condiții de viață improprii, care afectează negativ dezvoltarea fizică, emoțională și psihologică a copiilor.*

Ca și recomandări pentru respectarea drepturilor copiilor cu dizabilități, Consiliul de Monitorizare a enumerat următoarele:

- Necesitatea elaborării unui plan de urgență pentru remedierea situației, în conformitate cu legislația în vigoare, care să includă măsuri imediate de relocare a copiilor în centre care pot oferi condiții de viață adecvate, educație accesibilă și un mediu de dezvoltare sănătos și sigur.

- Relocarea copiilor este esențială pentru asigurarea respectării drepturilor lor și pentru garantarea unor condiții optime de creștere și îngrijire, care să sprijine integrarea lor socială și educațională într-un mod corespunzător nevoilor individuale.

Ulterior, am revenit la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș, Consiliul Județean Mureș, Direcția de Sănătate Publică Mureș și Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Mureș, pentru a ne comunica care este situația copiilor din cele 4 centre rezidențiale și dacă deficiențele constatate la centrele respective au fost remediate în termenele stabilite.

În urma acestui demers, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș ne comunicat:

- *au fost îndeplinite măsurile dispuse de AJPIS Mureș prin Proces-verbal;*
- *au fost realizate lucrările necesare, dotările și cele privind accesibilizările la casele de tip familial Branului din Târgu Mureș, casa de tip familial Slatina din Târgu Mureș, și Miercurea Nirajului.*
- *au fost reevaluate măsurile de protecție pentru toți copiii;*
- *au fost înființate 2 case de tip familial, reamenajate, dotate, au avizele și autorizațiile necesare și au fost licențiate provizoriu casa de tip familial Branului și casa de tip familial Slatina, respectiv relicențiată casa de tip familial din Miercurea Nirajului;*
- *a fost sesizată Comisia pentru Protecția Copilului sau instanța judecătorească competentă cu privire la modificarea măsurilor de protecție pentru copii;*
- *s-a colaborat cu serviciile de asistență socială a persoanelor adulte în ce privește situația tinerilor deveniți majori/cu tutori/curatori ai acestora;*
- *s-a realizat transferul beneficiarilor (17 copii au măsuri de protecție în alte județe, 8 copii au fost admiși în centre pentru adulți și 38 au rămas în județ- reintegrare în familia naturală, plasament la familii, case de tip familial;*
- *sunt închise în prezent centrele din Tg. Mureș, str. Turnu Roșu și str. Trebely, au fost reorganizate dar necesită reamenajări pentru a deservi servicii sociale;*
- *Comisiile de cercetare disciplinară desemnate prin Dispoziția Directorului General sunt în curs;*
- *în prezent, se continuă demersurile necesare pentru deschiderea bucătăriei care să deservească aceste case de tip familial, până atunci vom continua serviciile de catering contractate.*

Consiliul Județean Mureș ne-a comunicat informații identice ca Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș.

Direcția de Sănătate Publică Mureș ne-a comunicat că inspectorii au efectuat o reverificare a celor 4 centre, și au constatat următoarele:

Constatări generale:

- *se respectă deciziile de suspendare a activităților de spălătorie și alimentație colectivă, nu se gătește și nu se spală lenjerie/hainele rezidenților în nicio unitate;*
 - *pentru asigurarea alimentației există contract cu o societate comericală pentru livrarea alimentelor și a hranei de 3 ori pe zi;*
 - *pentru serviciul de spălătorie s-a încheiat contract de prestări servicii;*
- 1) Centrul de pe str. Branului, nr. 3, Tg. Mureș, cu 11 rezidenți,
- *unitatea s-a autorizat în baza declarației pe propria răspundere cu ASF nr.192/13.02.2025- Casa de Tip Familial;*
 - *la data efectuării reverificărilor se realizau lucrări de igienizare și recondiționare la et. II al clădirii (montat gresie, parchet, vopsit tâmplăria, înlocuit o parte din mobilier);*
 - *urmează să fie efectuate lucrări și la et. I;*
 - *spălătoria a fost igienizată.*
- 2) Centrul de pe str. Slatina, Tg. Mureș, cu 11 copii rezidenți,
- *unitatea s-a autorizat în baza declarației pe propria răspundere cu ASF nr.193/13.02.2025- Casa de Tip Familial.*
- 3) Centrul de pe str. Turnu Roșu, Tg. Mureș, este închis, copiii au fost relocați.

4) Centrul de pe str. Trebely, Tg. Mureș, este închis, copiii au fost relocați.
- blocul alimentar a fost renovat, s-a achiziționat mobilier nou și o parte din agregatele frigorifice au fost înlocuite.

Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Mureș a precizat că în prezent măsurile dispuse de către inspectorii sociali au fost implementate, astfel că cele patru servicii sociale de tipul centrelor rezidențiale pentru copii cu dizabilități neuropsihiatrice unde au fost descoperite deficiențe au fost închise/reorganizate”.

Este de menționat că în urma răspunsurilor primite de către Biroul Teritorial Târgu Mureș, după prima intervenție la instituțiile sesizate care au realizat verificări potrivit competențelor legale la cele 4 centre rezidențiale rezulta faptul că unele dintre cauze care au condus la respectiva situație pot fi susceptibile de a reprezenta dificultăți cu care să se confrunte și alte Direcții generale de asistență socială și protecția copilului din întreaga țară, în îndeplinirea atribuțiilor legale privitoare la protecția copiilor cu dizabilități.

Astfel, în acest sens Avocatul Poporului s-a adresat Ministerului Muncii și Justiției Sociale, pentru a aprecia asupra adoptării unor măsuri de natură să sprijine dezvoltarea serviciilor sociale și medicale destinate copiilor cu dizabilități.

La acest demers, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție ne-a comunicat faptul că va continua să monitorizeze cu atenție funcționarea tuturor serviciilor destinate protecției copilului, pentru a se asigura că măsurile dispuse sunt implementate și că drepturile copiilor sunt respectate în mod real și constant.

Dosare nr. 21127/2025, nr. 21204/2025, nr. 21217/2025; nr. 21223/2025 - sesizare din oficiu – problemă de sistem – situația mamelor minore din județele Cluj, Bistrița- Năsăud, Maramureș și Sălaj.

Biroul Teritorial Cluj-Napoca s-a sesizat din oficiu în vederea verificării modului în care autoritățile publice intervin pentru reducerea numărului de minore care devin mame.

În instrumentarea sesizărilor din oficiu, au fost solicitate date de la Instituția Prefectului județele Cluj, Bistrița-Năsăud, Maramureș și Sălaj, Inspectoratele de Poliție Județene din județele Cluj, Bistrița-Năsăud, Maramureș și Sălaj, Direcțiile de Sănătate Publică din județele Cluj, Bistrița-Năsăud, Maramureș și Sălaj și de la Inspectoratele Școlare Județene din județele Cluj, Bistrița-Năsăud, Maramureș și Sălaj.

Avocatul Poporului a emis **Recomandările nr. 151/2025, nr. 152/2025, nr. 163/2025 și nr. 164/2025**, referitoare la respectarea prevederilor art. 49 din Constituție, privind protecția copiilor și a tinerilor, către Instituțiile Prefectului Județul Cluj, Bistrița-Năsăud, Maramureș și Sălaj, cu solicitarea de a dispune:

a) Analizarea, în cadrul Colegiului Prefectural, a necesității elaborării unui Plan județean integrat de acțiune care să aibă ca obiective: coordonarea tuturor instituțiilor relevante (Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului, Inspectoratul Școlar Județean, Direcția de Sănătate Publică, Inspectoratul de Poliție Județean, unități administrativ-teritoriale, organizații neguvernamentale etc.) pentru a aborda fenomenul mamelor minore într-un mod unitar și eficient; definirea unui program de monitorizare bianual pentru a urmări evoluția cazurilor de mame minore și minore însărcinate, precum și a măsurilor de prevenire și protecție implementate și elaborarea unui raport anual de activitate, care să reflecte acțiunile întreprinse și impactul acestora;

b) Structurarea intervențiilor și eficientizarea colaborării interinstituționale, cu luarea în considerare a particularităților (ex. religioase, etnice, nivel de școlarizare, situație familială, etc.) identificate în rândul mamelor minore și stabilirea intervenției în funcție de respectivele particularități;

c) Oferirea de suport unităților administrativ - teritoriale pentru a identifica problemele legate de sarcinile la minore și pentru a asigura personalul de specialitate necesar (mediatori

sanitari, asistenți medicali comunitari, asistenți sociali etc.), prin dezvoltarea colaborării între instituțiile implicate, acolo unde este cazul;

d) Examinarea oportunității instituirii unui mecanism procedural clar pentru raportarea către Inspectoratul de Poliție Județean a tuturor cazurilor de sarcină în rândul minorelor, în scopul investigării posibilelor aspecte de natură penală, stabilirea încadrării juridice a faptelor și comunicarea situației penale a presupușilor autori, ulterior soluționării dosarelor.

Toate cele patru Instituții ale Prefectului din Județul Cluj, Bistrița-Năsăud, Maramureș și Sălaj au efectuat demersuri pentru implementarea Recomandărilor emise.

Dosar nr. 9822/2025 - sesizare din oficiu cu privire la Căsuța de Tip Familial „Alexandra” din municipiul Slobozia, aflată în subordinea DGASPC Ialomița.

Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu cu privire la informațiile publicate pe mai multe site-uri de presă cu privire la cazul unei minore aflate în Casa de Tip Familial „Alexandra” din municipiul Slobozia, care ar fi fost conținută, fără a avea o recomandare medicală în acest sens.

Pentru verificarea informațiilor publicate în presă, Avocatul Poporului a dispus efectuarea unei **anchete** la sediul Casei de Tip Familial „Alexandra” din municipiul Slobozia și a solicitat informații scrise din partea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Ialomița în subordinea căreia funcționează centrul respectiv.

La data vizitei Avocatului Poporului, minora în cauză se afla în cameră, neconținută, având mâna stângă rănită în urma episoadelor de automutilare, peste care s-a aplicat bandaj și o mănușă pentru a nu se mușca. Niciun copil nu era conținut. Aceștia interacționau cu personalul. În timpul vizitei, unui beneficiar i se făcea masaj terapeutic. Câțiva dintre aceștia se aflau la școală la începutul anchetei, reîntorcându-se în centru pe parcurs. Copiii erau îngrijiți, cu hainele curate, iar lenjeria de pe paturi era curată. Cu referire la conținutul la care s-a făcut referire în mass-media, s-a precizat că unor copii li s-au legat mânele deasupra degetelor pentru a nu-și provoca leziuni, hemoragii nazale, vomă. Un alt copil a avut mâna imobilizată cu ajutorul unui ștramp pentru a nu-și mușca mâna stângă, comportament pe care copilul l-a mai manifestat și în trecut. Măsurile au fost luate spontan, de personalul aflat în serviciu.

În subsolul imobilului, erau depozitate materiale ieșite din uz, spațiile fiind neigienizate, întreținând și conducând la imposibilitatea menținerii curățeniei și aerisirii (au existat infiltrații, miros greu, închis, de mușchi/igrasie, care pătrunde spre spațiile accesate de beneficiari). Unele dulapuri ale copiilor nu erau securizate (prinse în perete), existând riscul ca acestea să cadă peste copii, în eventualitatea unor incidente (copilul se poate prinde și trage de ușă/mâner).

În curtea CTF Alexandra, exista 1 container echipat pentru activități de stimulare motorie, cu echipament specific, dar și 1 container de stimulare senzorială, ambele urmând a fi folosite în beneficiul copiilor.

Copiii sunt supravegheați de personalul din centru (infirmiere, asistent medical), în schimburi de 12 ore, dar personalul este insuficient, având și alte atribuții de îndeplinit.

În urma efectuării anchetei, a constatărilor și recomandărilor Avocatului Poporului, DGASPC Ialomița a întreprins măsuri cu privire la condițiile din CTF „Alexandra” din municipiul Slobozia, dintre care amintim:

- **fixarea mobilierului în pereți;**
- **eliberarea/degajarea și igienizarea subsolurilor;**
- **achiziționarea de aparate dezumidificatoare pentru a combate igrasia în grupurile sanitare fără aerisire;**
- **cu privire la personal, nu există posturi vacante în CTF Alexandra, este avută totuși în vedere intensificarea programelor de recuperare la care să aibă acces copiii din**

acest serviciu social, prin intermediul Centrului de Recuperare pentru Copilul cu Handicap Sever Slobozia;

- **totodată, este avută în vedere pe termen mediu posibilitatea suplimentării posturilor de educator, precum și a dezvoltării de proiecte cu voluntari;**

- Procedura operațională privind controlul comportamentului beneficiarilor a fost **reeditată**, în conformitate cu cadrul legal și cu nevoile speciale ale copiilor;

- cu privire la sporirea gradului de siguranță a beneficiarilor CTF Alexandra, DGASPC susține că s-au dispus **măsuri privind confecționarea și instalarea de porți de siguranță pe panourile de la capătul scărilor la etaj pentru fiecare palier, acestea fiind montate;**

- despre posibilitatea intensificării programului de recuperare/reabilitare a copiilor pentru ca aceștia să beneficieze de terapie susținută, **se va evalua posibilitatea includerii copiilor în mai multe programe** din cadrul Centrului de Recuperare pentru Copilul cu Handicap Sever Slobozia, iar pe termen lung se va lua în considerare posibilitatea suplimentării de personal calificat în acest sens la nivelul CTF Alexandra;

- **containerele echipate pentru activități de stimulare motorie și senzorială din curtea CTF Alexandra au fost date spre folosință**, fiind puse la dispoziție pentru personalul de recuperare;

- personalul care își desfășoară activitatea în CTF Alexandra nu este suficient pentru a asigura supravegherea și implicarea copiilor în activități de reabilitare funcțională, raportat la nevoile identificate ale beneficiarilor CTF, iar **conducerea DGASPC Ialomița ia în considerare posibilitatea suplimentării de personal, în condițiile legale și bugetare existente;**

- cu privire la posibilitatea de a implica voluntari în activitatea CTF Alexandra – **există deschidere și preocupare cu privire la acest aspect. În prezent, la nivelul DGASPC Ialomița s-a încheiat un contract de practică pentru efectuarea stagiului de practică a unui număr de 21 de cursanți din cadrul programului de formare profesională „Infirmieră”, la nivelul CTF Alexandra fiind repartizate trei dintre cursante;**

- **s-a intensificat implicarea specialiștilor din cadrul Centrului de Recuperare pentru Copilul cu Handicap Sever Slobozia pentru recuperarea/reabilitarea copiilor, aceștia deplasându-se la sediul Căsuței de Tip Familial Alexandra**, cu scopul facilitării accesului la programe de kinetoterapie, masaj, stimulare senzorială, logopedie, ergoterapie, meloterapie, terapie ocupațională, adaptat la potențialul fiecărui copil. Unsprezece copii sunt înscriși în programele Centrului de Recuperare pentru Copilul cu Handicap Sever Slobozia, trei sunt înscriși în cadrul Centrului de Servicii de Recuperare Neuromotorie de Tip Ambulatoriu Slobozia și doi urmează să fie înscriși la ultimul centru menționat. În ceea ce privește intensificarea serviciilor de recuperare în mod concret, specialiștii de la nivelul celor două servicii se deplasează la sediul CTF Alexandra, astfel:

- în zilele de luni, kinetoterapeutul din cadrul serviciului de recuperare pentru copii lucrează cu patru beneficiari;

- în zilele de marți și vineri, beneficiarii CTF Alexandra au în program masaj din partea celor două servicii menționate. Fiecare beneficiar din cadrul serviciului beneficiază de o ședință de masaj, săptămânal;

- miercuri și joi, se prezintă prin rotație câte un specialist. Astfel, la sediul CTF Alexandra vin patru educatori, trei psihopedagogi și un logoped, furnizând servicii de stimulare senzorială, ergoterapie, meloterapie, terapie ocupațională, logopedie.

- **șeful de Complex a solicitat prin referat suplimentarea personalului cu doi educatori și două infirmiere. Deficitul de personal va fi luat în considerare spre soluționare pe termen mediu/lung, având în vedere limitările bugetare.** În ceea ce privește deficitul de personal și demersurile efectuate în acest sens, DGASPC Ialomița a procedat la

transferarea unui asistent medical pe postul rămas vacant, pentru asigurarea permanenței. Totodată, a fost încheiat un contract de voluntariat cu o infirmieră pe o perioadă de 3 luni, începând cu data de 03.07.2025.

Dosar nr. 2050/2025 - sesizare din oficiu în urma articolului *Scrisoare deschisă din partea mămicilor din Focșani: De ce ni se reține CAS la salariu dacă trebuie să plătim consultația copiilor la Spitalul Județean?*

Potrivit sursei on-line, marți, 21.01.2025, o mamă a fost adusă cu ambulanța, împreună cu un copil care prezenta stări de vomă și scaune moi, la UPU Pediatrie din cadrul Spitalului Județean de Urgență „Sf. Pantelimon” din Focșani. Acolo a fost îndrumată de către un angajat al spitalului către Policlinica de pediatrie a unității sanitare, deoarece ar fi trebuit să plătească 110 lei, cazul copilului nefiind considerat o urgență. Ajunsă în Policlinica de pediatrie a spitalului a constatat că erau 50 de persoane la rând, unele cu bebeluși. Doamna era nedumerită de faptul că trebuia să plătească acea taxă deși era asigurată și venise la unitatea sanitară cu o urgență medicală a copilului.

Față de aspectele prezentate, s-au întreprins demersuri la Spitalul Județean de Urgență „Sf. Pantelimon” din Focșani, pentru a lămuri aspectele menționate în presă.

Unitatea sanitară ne-a comunicat faptul că *aplicarea taxei de consultație nu este un element de noutate... face parte din taxele percepute pentru serviciile medicale de care pot beneficia ...persoanele care doresc un control la cerere. Acest gen de taxe sunt percepute în toate spitalele de stat din România și fac parte din veniturile proprii ale instituțiilor spitalicești...tarifele pentru taxarea serviciilor medicale la cerere au fost revizuite ultima oară în data de 16.10.2024, prin dispoziția internă nr. 486, în temeiul art. 40 alin. (1) lit. c) din Codul muncii și a hotărârii Comitetului Director al spitalului din data de 04.10.2024. Tarifele pentru serviciile medicale la cerere sunt afișate la loc vizibil pentru pacienții care doresc acest tip de serviciu. Este adevărat că acest gen de taxe sunt rareori achitate de către pacienții noștri. Deși ele există, suntem conștienți de nevoile oamenilor și de câte ori se poate, facem tot posibilul să oferim serviciul medical gratuit, chiar dacă pacientul este neasigurat. Recent, ne-am confruntat cu o situație dificilă în serviciul de Triaaj Pediatrie. Numărul mare de prezentări din Triaaj, care nu erau cazuri de urgență medicală (130 de consultații în 24 de ore) au îngreunat și sufocat activitatea medicală a Pediatriei. Acest fapt ne-a determinat să recurgem la plata taxei de consultație pentru toate cazurile care se prezintă în Triaaj Pediatrie fără a fi constituit urgențe medicale, dar care doresc o consultație la cerere. Soluția a funcționat, numărul de prezentări scăzând la 60-70 în 24 de ore.*

Deoarece aplicarea acestei taxe a provocat nemulțumiri în rândul pacienților, **managerul unității a emis în data de 31.01.2025 o nouă dispoziție, prin care a exceptat de la plata acestei taxe consultațiile acordate în Secția de Triaaj Pediatrie.**

Dosar nr. 20815/2025 - petiție Ruda unui minor privat de libertate solicita sprijinul instituției Avocatul Poporului pentru ca acestuia să-i fie asigurat dreptul la protecție împotriva abuzului, afirmând că minorii care au săvârșit o faptă penală și care sunt plasați la Centrul de detenție Brăila-Tichilești sunt abuzați sexual de alți minori.

De asemenea, afirma că acești minori nu desfășoară activități și nu sunt sprijiniți în vederea reeducării, iar asistența psihologică lipsește.

Având în vedere că exista posibilitatea încălcării art. 49 privind protecția copiilor și a tinerilor și a prevederilor art. 22 privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică din Constituție, a fost aprobată propunerea sesizării din oficiu a instituției Avocatul Poporului în legătură cu aspectele sesizate și efectuarea unei **anchete** la Centrul de Detenție Brăila-Tichilești, pentru a evalua modul în care sunt tratate în această instituție sesizările privind

posibilele abuzuri între minori, dacă aceștia desfășoară activități instructiv-educative și dacă este asigurată consilierea psihologică a celor care sunt în detenție.

Concluziile anchetei au fost următoarele: minorii desfășoară activități instructiv-educative în perioada detenției, însă nu există o procedură specifică prin care aceștia să poată sesiza, confidențial, abuzurile săvârșite asupra lor de către alte persoane private de libertate sau de către personalul centrului, iar numărul de psihologi este insuficient raportat la numărul persoanelor private de libertate aflate în acest centru.

Drept urmare, a fost emisă **Recomandarea nr. 127/24.07.2025, către conducerea centrului**, care prevede următoarele: elaborarea și aducerea la cunoștința persoanelor private de libertate a unei Proceduri specifice prin care acestea pot sesiza, confidențial, abuzurile săvârșite de către alte persoane private de libertate sau de către personalul centrului; scoaterea la concurs a posturilor vacante de psiholog și/sau realizarea de transferuri în interiorul sistemului, dacă sunt persoane interesate să se transfere la acest centru; sprijinirea recalificării unor actuali angajați, dacă aceștia sunt interesați să urmeze o facultate de psihologie și să își schimbe specializarea; scoaterea la concurs a posturilor vacante, nu doar în ceea ce privește psihologii, în vederea creșterii calității serviciilor oferite de către personalul centrului.

Conducerea **Centrului de Detenție Brăila-Tichilești** ne-a transmis că **Recomandarea nr. 127** a fost implementată, astfel:

- A fost elaborată **Procedura simplificată de identificare, semnalare și soluționare a cazurilor de abuz/violență/neglijență asupra minorilor și tinerilor privați de libertate**, care este adusă la cunoștința persoanelor custodiate verbal și prin intermediul Info Chioșc;

- A fost transmisă o adresă către Administrația Națională a Penitenciarelor, Direcția Management Resurse Umane, de solicitare a demarării demersurilor la nivelul unităților penitenciare, cu scopul atragerii de specialiști psihologi care să desfășoare activități de asistență psihologică cu minorii și tinerii custodiați;

- În contextul reorganizării pe fondul măsurilor bugetare demarate în prezent, s-a reușit **demararea procedurii de încadrare a unui psiholog prin mutare în interesul serviciului, psiholog care a primit aviz favorabil din partea unității, acțiunea fiind în derulare.**

Dosar nr. 21237/2025 - petiție Mama unui copil încadrat în grad de handicap grav cu asistent personal semnală faptul că Primăria comunei Pătrăuți, județul Suceava, îi refuză dreptul de a fi angajată ca asistent personal al fiului său.

Din cele relatate, rezulta faptul că petenta s-a adresat în scris cu această solicitare autorității publice locale, având în vedere și acordul dat de DGASPC Suceava în urma opțiunii exprimate în acest sens, însă i s-a comunicat că primăria nu poate da curs cererii acesteia până la momentul vacanței unui post de asistent personal pentru persoana cu handicap.

Or, potrivit certificatului de încadrare a copilului într-un grad de handicap, eliberat de Comisia pentru protecția Copilului Suceava, fiul petentei este încadrat în gradul de handicap grav cu asistent personal, certificat valabil până la împlinirea vârstei de 18 ani, astfel încât, din punct de vedere legal, petenta este îndreptățită să solicite Primăriei comunei Pătrăuți angajarea în funcția de asistent personal al fiului acesteia, iar autoritatea publică locală are obligația de a o angaja, având în vedere acordul dat de DGASPC Suceava în urma opțiunii exprimate de petentă, în calitate de reprezentant legal al copilului cu handicap grav.

Pentru clarificarea aspectelor semnalate, a fost solicitat punctul de vedere al Primăriei comunei Pătrăuți, iar pe parcurs a fost înaintată o adresă către Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Suceava.

Autoritatea publică locală și-a menținut poziția refuzând angajarea unui asistent personal pentru copilul încadrat în handicap grav cu asistent personal, iar Avocatul Poporului a emis în acest caz **Recomandarea nr. 155 din 25 august 2025**, recomandare **neînsușită** de către **Primăria comunei Pătrăuți, județul Suceava**.

Verificările efectuate de Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Suceava în acest caz privind posibile încălcări ale art. 37 alin. (3), art. 39 alin. (1) și (2), art. 40 alin. (1), art. 44 din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, au condus la constatarea deficiențelor pentru nerespectarea art. 44 lit. a) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, inspectorii sociali sancționând unitatea inspectată cu amendă contravențională în cuantum de 500 lei, și au dispus măsuri de remediere a deficiențelor pentru:

1. Respectarea opțiunii fiecărei persoane cu handicap grav sau a reprezentanților legali ai acestora de a beneficia de asistent personal sau indemnizație conform prevederilor art.42, alin.4 și 5 din Legea nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap.

2. Prevederea și garantarea în bugetul local a sumelor necesare din care se suportă salarizarea precum și celelalte drepturi cuvenite asistentului personal conform art.40, alin. 1 din Legea 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap.

Pe de altă parte, luând în considerare faptul că situația relatată de petentă nu a fost soluționată favorabil, Biroul contencios administrativ și juridic a analizat oportunitatea promovării unei acțiuni în contencios administrativ, având în vedere că printre atribuțiile Avocatului Poporului se regăsește și cea prevăzută de art. 15 alin. (1) lit. m) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, potrivit căreia, Avocatul Poporului poate sesiza instanța de contencios administrativ, în condițiile legii contenciosului administrativ. În urma analizei efectuate, **s-a decis sesizarea instanței de contencios administrativ competente** în acest caz pentru ca autoritatea publică locală (Primăria comunei Pătrăuți) să fie obligată la angajarea asistentului personal pentru copilul cu handicap grav încadrat în grad de handicap grav cu asistent personal, **dosarul fiind înregistrat, la data de 21 octombrie 2025, pe rolul Tribunalului Suceava.**

Dosar nr. 14187/2025 - sesizare din oficiu Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu în urma informațiilor apărute în spațiul public privind cazul unei minore, victimă a unor acte repetate de natură sexuală comise, în perioada 2021 - martie 2025, de către partenerul de viață al mamei sale.

Pentru clarificarea situației, au fost solicitate informații de la: Inspectoratul de Poliție Județean Alba, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Alba și Serviciul de Asistență Socială din cadrul primăriei de domiciliu al victimei.

Inspectoratul de Poliție Județean Alba a confirmat existența unui dosar penal aflat pe rolul Parchetului de pe lângă Tribunalul Alba, având ca obiect infracțiunea de **viol**. Față de inculpat s-a dispus inițial măsura reținerii, ulterior cea a **arestării preventive**. Pe parcursul anchetei, minora a fost audiată în calitate de persoană vătămată, în condiții speciale, beneficiind de sprijin psihologic.

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Alba a comunicat că a efectuat **evaluarea psiho-socială** a minorei și a informat familia cu privire la serviciile specializate disponibile, subliniind necesitatea consilierii psihologice individuale. Minora a refuzat inițial includerea într-un program de consiliere, motivând că beneficiază deja de sprijinul psihologului școlii. Cazul a fost transmis autorității locale pentru monitorizare permanentă.

Serviciul de asistență socială local a realizat o anchetă socială, constatând că minora locuiește împreună cu mama și fratele său minor într-un mediu apreciat ca fiind stabil. Mama a declarat că nu a observat comportamente suspecte din partea partenerului de viață și a refuzat includerea fiicei într-un plan de intervenție, argumentând că aceasta nu se consideră victimă.

Reprezentanții unității de învățământ au confirmat că minora este bine integrată, frecventează regulat cursurile și nu prezintă probleme de comportament.

Având în vedere gravitatea faptelor, respectiv comiterea unor acte repetate de natură sexuală asupra unei minore de 15 ani, în cadrul domiciliului, de către partenerul de viață al mamei, și vulnerabilitatea acesteia, rezultată din contextul familial și relația de autoritate și încredere exercitată de inculpat, **Avocatul Poporului** a emis **Recomandarea nr. 94/23.06.2025**, adresată conducerii DGASPC Alba, prin care s-a solicitat: reevaluarea oportunității instituirii unei măsuri de protecție specială pentru minoră; evaluarea capacităților parentale ale mamei; asigurarea sprijinului psihologic necesar; monitorizarea extinsă și multidisciplinară a familiei; evaluarea fratelui minor; includerea mamei într-un program de consiliere parentală.

Ca urmare a recomandării, DGASPC Alba a implementat **măsuri de sprijin psihologic** pentru minoră, a inițiat **consilierea parentală** a mamei și a dispus **monitorizarea complexă** a familiei. Totuși, instituția a apreciat că, în prezent, **nu sunt întrunite condițiile legale și psiho-sociale** pentru instituirea unei măsuri de protecție specială, considerând că mediul familial oferă un grad de stabilitate și implicare adecvată din partea mamei.

Situația minorei se află în continuare sub **monitorizare permanentă**, intervențiile având ca scop prevenirea reapariției unor situații de risc și asigurarea respectării principiului interesului superior al copilului.

Dosar nr. 8425/2025 - sesizare din oficiu Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu în urma unor informații apărute în spațiul media, referitoare la cazul unei minore din orașul Blaj, județul Alba, care a plecat voluntar de la domiciliu și nu s-a mai întors.

Au fost solicitate informații de la Inspectoratul de Poliție Județean Alba și de la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Alba, cu privire la: cauzele și împrejurările în care s-a produs incidentul; rezultatul cercetărilor efectuate; măsurile dispuse pentru respectarea interesului superior al copilului.

În urma demersurilor efectuate, **Inspectoratul de Poliție Județean Alba** a comunicat că, la data de 18 martie 2025, mama minorei a sesizat prin apel la 112 faptul că fiica sa a plecat voluntar de la domiciliu și nu a revenit. Verificările efectuate au stabilit că minora a plecat în Austria, la prietenul ei, tot din Blaj. Aceasta a fost localizată de polițiștii austrieci în Salzburg, la data de 19 martie 2025, aflându-se în stare bună și nefiind victima vreunei infracțiuni.

Mama fetei și-a exprimat acordul ca minora să rămână temporar în Austria. Ulterior, aceasta s-a întors în România și se află în prezent în grija mamei. DGASPC Alba a fost sesizată cu privire la situația sa.

S-a constatat că, anterior acestui incident, minora a mai plecat de la domiciliu, în mod voluntar, de **opt ori**, fiind identificată de fiecare dată. Poliția și DGASPC Alba au fost informate constant, fără a exista indicii de abuz, neglijență sau violență asupra acesteia.

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Alba a comunicat că minora se afla în evidențele instituției, fiind implicată în mai multe situații de plecări voluntare, inclusiv în atenția temporară a DGASPC Arad.

- **11.03.2025:** Minora a fost oprită în Vama Curtici, în timp ce încerca să părăsească țara neînsoțită. A fost cazată de urgență în Centrul de Criză Arad.
- **12.03.2025:** Mama s-a prezentat la centru și a luat-o acasă, asumându-și responsabilitatea.
- **18.03.2025:** Mama a sesizat o nouă plecare voluntară.
- **19.03.2025:** Minora a fost localizată în Austria, în mai puțin de 24 de ore de la sesizare. Au fost menționate și **situații anterioare**:
 - **08.12.2022:** plecare voluntară, mama refuzând măsurile de protecție;
 - **01.02.2023:** minora identificată într-un tren, familia refuzând sprijinul oferit;

- **07.02.2023:** audiere privind posibile lovituri aplicate de mamă; minora a refuzat consilierea psihologică și a solicitat să locuiască cu sora sa.

DGASPC Alba a constatat **refuzul constant al sprijinului oferit** atât de către mamă, cât și de către minoră. Mama a fost consiliată cu privire la riscurile asociate comportamentului fiicei și importanța implicării educaționale.

Având în vedere comportamentul repetitiv de plecare voluntară al minorei și vulnerabilitățile identificate, **Avocatul Poporului** a emis **Recomandarea nr. 56/06.05.2025**, adresată conducerii DGASPC Alba, prin care s-au dispus următoarele măsuri: evaluarea psihosocială complexă și urgentă a minorei; instituirea unei măsuri de protecție specială; monitorizarea extinsă și acordarea de sprijin mamei; reintegrarea educațională a minorei.

DGASPC Alba a comunicat următoarele: s-a realizat reevaluarea mediului familial și a relației dintre minoră și părinte; s-au oferit servicii de consiliere și informare pentru ambii; familia a refuzat instituirea unei măsuri de protecție specială, dar a acceptat participarea la programul de consiliere parentală, aflat în desfășurare; minora a reluat cursurile școlare, sub supravegherea mamei.

Situația rămâne în atenția DGASPC Alba și a Direcției de Asistență Socială din cadrul Primăriei Municipiului Blaj, urmând a fi **monitorizată și reevaluată periodic**, pentru a se asigura respectarea interesului superior al copilului și sprijinirea familiei în depășirea vulnerabilităților existente.

Dosar nr. 12648/2025 - sesizare din oficiu în urma articolului *Un adolescent de 14 ani a căzut de la etajul 7 al unui bloc din Sectorul 4. Cu 10 minute înainte, copilul a vorbit la telefon cu mama sa.*

În vederea clarificării aspectelor publicate, au fost solicitate informații Direcției Generale de Poliție a Municipiului București și Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 4, București, ulterior și Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului de domiciliu a copilului, respectiv a Sectorului 3, București.

Întrucât Secția 16 Poliție ne-a comunicat că nu a sesizat DGASPC competente, asupra incidentului, (astfel, dacă nu ar fi fost sesizate de către instituția Avocatul Poporului, acestea nu ar fi avut cunoștință despre situația copilului), neconsiderând necesară intervenția acestora, deși cazul în sine reprezenta o situație cu un grad ridicat de gravitate, având în vedere și presupusul consum al minorului de substanțe interzise - aspect comunicat de către DGASPC Sector 4, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 167/11.09.2025, adresată șefului Secției 16 poliție, București, pentru ca, acesta, în exercitarea atribuțiilor conferite de legislația în vigoare să:**

➤ analizeze nivelul de profesionalism/ instruire al polițiștilor care au avut responsabilitatea sesizării instituțiilor abilitate, în ce privește situația copilului în cauză, precum și oportunitatea aplicării de sancțiuni acestora;

➤ dispună:

- instruirea personalului de specialitate din subordine raportat la aplicarea legislației în vigoare, în litera și spiritul acesteia, în ce privește minorii, astfel încât să sesizeze, de îndată, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului competentă, de fiecare dată când, în desfășurarea activității, există suspiciuni asupra oricăror forme de violență asupra copilului, în conformitate cu prevederile art. 53 din Legea nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, republicată și ale art. 89 alin. (3) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- însușirea de către personalul de specialitate din subordine a prevederilor Procedurilor specifice în ce privește cazurile în care sunt implicați minori, iar în cazul în care personalul

specializat nu beneficiază de acest document să dispună întreprinderea demersurilor necesare pentru întocmirea/ punerea la dispoziție a acestuia;

➤ informeze Avocatul Poporului, în termen de 30 de zile, cu privire la însușirea Recomandării și măsurile dispuse.

Astfel, ca urmare a celor recomandate, Î/Șeful Secției 16 Poliție, ne-a transmis următoarele:

- la nivelul subunității s-a realizat însușirea conținutului "Recomandării Avocatului Poporului nr. 167/11.09.2025", de către personalul de specialitate din subordine și de către factorii de conducere;

- de asemenea, au fost dispuse măsuri concrete de instruire a personalului de specialitate din subordine raportat la aplicarea legislației în vigoare, în litera și spiritul acesteia, în ce privește minorii, astfel încât să sesizeze, de îndată, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului competentă, de fiecare dată când există suspiciuni asupra oricăror forme de violență asupra copilului, în conformitate cu prevederile art. 53 din Legea nr. 218/ 2002, privind organizarea și funcționarea Poliției Române, republicată și ale art. 89, alin. 3 din Legea nr. 272 / 2004, privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Dosar nr. 272/2025 - petiție Petenta a transmis instituției Avocatul Poporului o petiție, prin care a expus situația fiicei sale minore, domiciliată la tată, în sensul că: de aproximativ 3 ani, nu poate să-și vadă fiica, minorei i se încălcă dreptul la învățătură, întrucât aceasta, deși este înscrisă la grădinița, frecventează sporadic cursurile.

În instrumentarea petiției, Instituția Avocatul Poporului a efectuat numeroase demersuri și a solicitat informații de la: Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Caraș-Severin, Inspectoratul Județean de Poliție Caraș-Severin, Direcția de Asistență Socială (DAS) Caransebeș și Grădinița cu Program Prelungit nr. 2 Caransebeș.

Ca urmare a celor constatate: frecventarea sporadică a grădiniței, în anul școlar 2024-2025, până la data de 09.05.2025, minora a avut doar 12 prezențe la grupa mijlocie, motivat de o stare de sănătate precară, imunitate scăzută și o protecție de virozele respiratorii, încălcarea dreptului fundamental la învățătură al minorei, prevăzut de art. 32 din Constituție și pentru a se preveni în viitor perpetuarea unui astfel de comportament: nefrecventarea grădiniței/ școlii, (a învățământului general obligatoriu), Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 67/19.05.2025**, către primarul Municipiului Caransebeș, care în calitate de autoritate publică executivă a administrației publice locale, va lua toate măsurile legale ce se impun, pentru:

a) *Responsabilizarea, îndrumarea și consilierea tatălui minorei, în ceea ce privește frecventarea învățământului preșcolar de către aceasta, atât în prezent, cât și pentru viitor, pe perioada învățământului general obligatoriu și colaborarea cu unitatea de învățământ;*

b) *Consilierea tatălui în ceea ce privește colaborarea cu medicul de familie al minorei, în situația în care copilul are o stare de sănătate precară, pentru îmbunătățirea acesteia, astfel încât minora să poată frecventa cursurile școlare în bune condiții.*

c) *Colaborarea cu unitatea de învățământ la care este înscrisă minora în vederea asigurării dreptului la învățătură, în anul școlar următor și prevenirea abandonului școlar.*

d) *Raportat la situația minorei, monitorizarea în continuare a familiei și întocmirea unui Plan de servicii, după caz.*

Primăria Municipiului Caransebeș - Direcția de Asistență Socială a comunicat că: s-a conformat în totalitate cu privire la însușirea măsurilor dispuse și a recomandărilor formulate de către Avocatul Poporului, în acest sens, au fost întreprinse demersurile necesare pentru aplicarea punctuală a fiecărui aspect menționat în document, în colaborare cu instituțiile competente implicate în soluționarea acestui caz.

Inspectoratul Județean de Poliție Caraș-Severin, ca urmare a celor comunicate de către Avocatul Poporului și anume că minora nu frecventează cursurile învățământului obligatoriu, a adus la cunoștință printre altele următoarele: la nivelul Poliției Municipiului Caransebeș, se află în lucru un dosar penal sub supravegherea Parchetului de pe lângă Judecătoria Caransebeș în care se efectuează cercetări sub aspectul săvârșirii infracțiunii de *împiedicarea accesului la învățământul general obligatoriu*, faptă prevăzută și pedepsită de art. 380 din Codul penal, dosar în care, se efectuează cercetări.

Dosar nr. 10710/2025 - sesizare din oficiu în urma articolului *Două eleve de 15 ani, la "Urgențe" după cinci energizante.*

Potrivit sursei on-line, *două adolescente de 15 ani au ajuns de urgență la spital după ce au consumat cinci doze cu băuturi energizante, în urma unui pariu periculos. Incidentul, care s-a petrecut înainte de începerea cursurilor, ridică întrebări serioase despre ușurința cu care minorii au acces la astfel de produse și despre efectele devastatoare ale acestora asupra organismului adolescentin și lipsa unor măsuri eficiente din partea autorităților*".

A fost aprobată propunerea de sesizare din oficiu și extinderea demersurilor la nivelul tuturor birourilor teritoriale, respectiv sediului central, prin întocmirea a câte unei sesizări din oficiu pe raza de competență teritorială a fiecărui BT.

Biroul Teritorial Galați a realizat demersuri către: Inspectoratele de Poliție Județene Brăila, Galați, Vrancea, Inspectoratele Școlare Județene Brăila, Galați, Vrancea, unitățile școlare unde erau înscrise minorele menționate în articol și către unitățile sanitare unde ar fi putut apela minorii care au consumat băuturi energizante.

Inspectoratul de Poliție Județean Brăila ne-a comunicat următoarele informații:

- din verificările efectuate nu au putut fi identificate societățile comerciale care au vândut băuturile energizante minorelor;

- cu privire la numărul de cazuri în care au fost aplicate sancțiuni contravenționale, în cursul anului 2024 și 2025, la nivelul județului Brăila, pentru nerespectarea prevederilor art. 2 pct. 23² din Legea nr. 61/1991, nu există o situație statistică conform acestui criteriu;

- permanent, în cadrul activităților desfășurate de polițiști, sunt avute în vedere toate tendințele periculoase pentru minori, promovate în spațiul real sau virtual, fiind aduse în discuție cu tact modalitățile de preîntâmpinare sau prevenire a apariției sau de imitare a acestor comportamente, precum și sancțiunile pe care le poate suporta un elev care adoptă aceste conduite de consum;

- cu privire la efectele consumului de energizante asupra elevilor la vârste fragede, polițiștii de siguranță școlară abordează acest subiect în întâlnirile cu elevii, precum și cu privire la cadrul legal care interzice consumul acestor băuturi;

- după incidentul petrecut la Școala Gimnazială „Nikos Kazantzakis” din Brăila, a fost organizată o activitate de informare și prevenire a consumului de băuturi energizante;

- au fost emise 2 comunicate de presă cu privire la acest fenomen periculos și cu privire la acțiunile polițiștilor pentru combaterea încălcării prevederilor Legii nr. 61/1991, privind comercializarea sau oferirea cu titlu gratuit a băuturilor energizante, alcoolice și/sau a produselor din tutun către minori;

- în județul Brăila nu au fost înregistrate cazuri privind consumul acestor produse în unitățile de învățământ.

Inspectoratul Școlar Județean Brăila și unitățile școlare ne-au comunicat următoarele:

- în unitățile de învățământ preuniversitar din jud. Brăila nu s-au înregistrat cazuri asemănătoare celui menționat în presă;

- în cadrul orelor de consiliere și dezvoltare personală din învățământul gimnazial sunt desfășurate activități care vizează adoptarea unui stil de viață sănătos;

- în unitățile de învățământ liceal sunt desfășurate activități pe teme de autocunoaștere, stil de viață, gestionarea emoțiilor etc.

- la activitățile menționate anterior sunt invitați, de regulă, și părinți. De asemenea, toți profesorii diriginți au grup pe aplicația de WhatsApp cu părinții, cu scopul de a comunica eficient, inclusiv în ceea ce privește pericolele ce pândesc elevii.

- tematica legată de consumul de substanțe nocive este abordată și în cadrul lectoratelor cu părinții.

- diverși specialiști au fost invitați pentru a prezenta elevilor efectele consumului de substanțe nocive; este vorba de medici, polițiști, consilieri școlari etc.

- elevii, părinții și cadrele didactice au fost informați în scris cu privire la interzicerea consumului de băuturi energizante în incinta școlii.

- pe grupurile de WhatsApp, părinții au primit o broșură informativă cu recomandări privind consumul de substanțe nocive.

Spitalul Clinic Județean de Urgență Brăila ne-a comunicat următoarele:

- ambele minore au fost internate în secția pediatrie a spitalului, beneficiind de consult de specialitate și analize;

- numărul de cazuri de prezentare la UPU sau de internare din cauza consumului de băuturi energizante, în cursul anului 2024 nu au fost astfel de cazuri iar în 2025 s-a înregistrat un caz; .

În baza rezoluției de extindere a demersurilor, am efectuat demersuri și am primit răspunsuri de la următoarele instituții publice:

Inspectoratul Școlar Județean Vrancea ne-a comunicat faptul că în județul Vrancea nu au fost înregistrate cazuri ce privesc consumul de băuturi energizante. Cu scopul de a preveni aceste situații, în unitățile de învățământ din județul Vrancea au fost organizate activități educative și întâlniri cu părinții, abordându-se această temă și riscurile asociate fenomenului în rândul elevilor.

Inspectoratul de Poliție Județean Vrancea ne-a comunicat următoarele informații:

- până în prezent nu au fost înregistrate în județul Vrancea cazuri similare;

- în cursul anilor 2024 și 2025, la nivelul IPJ Vrancea - Biroul de Siguranță Școlară, au fost elaborate 14 Planuri comune de acțiune, în colaborare cu Serviciul de Combatere a Criminalității Organizate Vrancea, Inspectoratul de Jandarmi Județean Vrancea, Inspectoratul Școlar Județean Vrancea, Direcția de Sănătate Publică Vrancea, Comisariatul Județean pentru Protecția Consumatorului Vrancea, desfășurându-se acțiuni inclusive pe linia prevenirii consumului de substanțe nocive;

- activitățile pentru siguranța elevilor sunt realizate zilnic, în unitățile de învățământ, pentru conștientizarea pericolelor la care sunt expuși elevii.

Spitalul Județean de Urgență „Sf. Pantelimon” din Focșani ne-a comunicat următoarele: în unitatea de primiri urgență a spitalului, în cursul anilor 2024 și 2025 nu au fost raportate cazuri de intoxicație cu substanțe energizante. Acest lucru nu înseamnă că nu a fost consum de astfel de substanțe, dar se poate să existe o posibilă reticență a pacienților sau aparținătorilor de a declara consumul acestor produse.

Inspectoratul de Poliție Județean Galați ne-a comunicat următoarele informații:

- cu privire la numărul de cazuri în care au fost aplicate sancțiuni contravenționale, în cursul anului 2024 și 2025, la nivelul județului Brăila, pentru nerespectarea prevederilor art. 2 pct. 23² din Legea nr. 61/1991, nu există o situație statistică conform acestui criteriu;

- permanent, în cadrul activităților desfășurate de polițiști, sunt avute în vedere toate tendințele periculoase pentru minori, promovate în spațiul real sau virtual, fiind aduse în discuție modalitățile de preîntâmpinare sau prevenire a apariției sau de imitare a acestor comportamente, precum și sancțiunile pe care le poate suporta un elev care adoptă aceste conduite de consum;

- în vederea prevenirii consumului de substanțe interzise, de la începutul anului 2025 au fost organizate peste 80 de activități, fiind informați 2524 minori și 421 adulți;

- dacă va fi nevoie, vor fi emise comunicate de presă cu privire la acest fenomen periculos.

Inspectoratul Școlar Județean Galați ne-a comunicat următoarele informații:

- unitățile de învățământ din județul Galați dețin informații privind existența acestui fenomen și cadrele didactice /diriginții/consilierii școlari au abordat și vor aborda această temă privind riscurile consumului de băuturi energizante de către minori în cadrul activităților educative;

- la ședințele cu părinții sau pe grupurile de WhatsApp, părinții au fost informați privind riscurile cu care se pot confrunta copii după consumul de substanțe nocive.

Spitalul Clinic de Urgență pentru Copii „Sf. Ioan” din Galați ne-a comunicat următoarele:

- nu există înregistrări separate privind îmbolnăviri din cauza consumului de băuturi energizante de către copii;

- din discuțiile purtate cu personalul medical care activează în cadrul CPU a rezultat că, în medie, au loc aproximativ 2-3 prezentări lunare ca urmare a consumului de băuturi energizante, obsevându-se o scădere a vârstei la care se întâlnește consumul acestor băuturi (aprox. 7 ani); prevalența se observă însă în rândul elevilor de liceu.